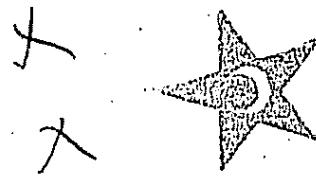

سالان اطفال جمهوری استانی علما کنترل اطوفندی نشر ایسلاند.

آنەلرە وچۇجۇقلارە

النامه

۱۹۲۷

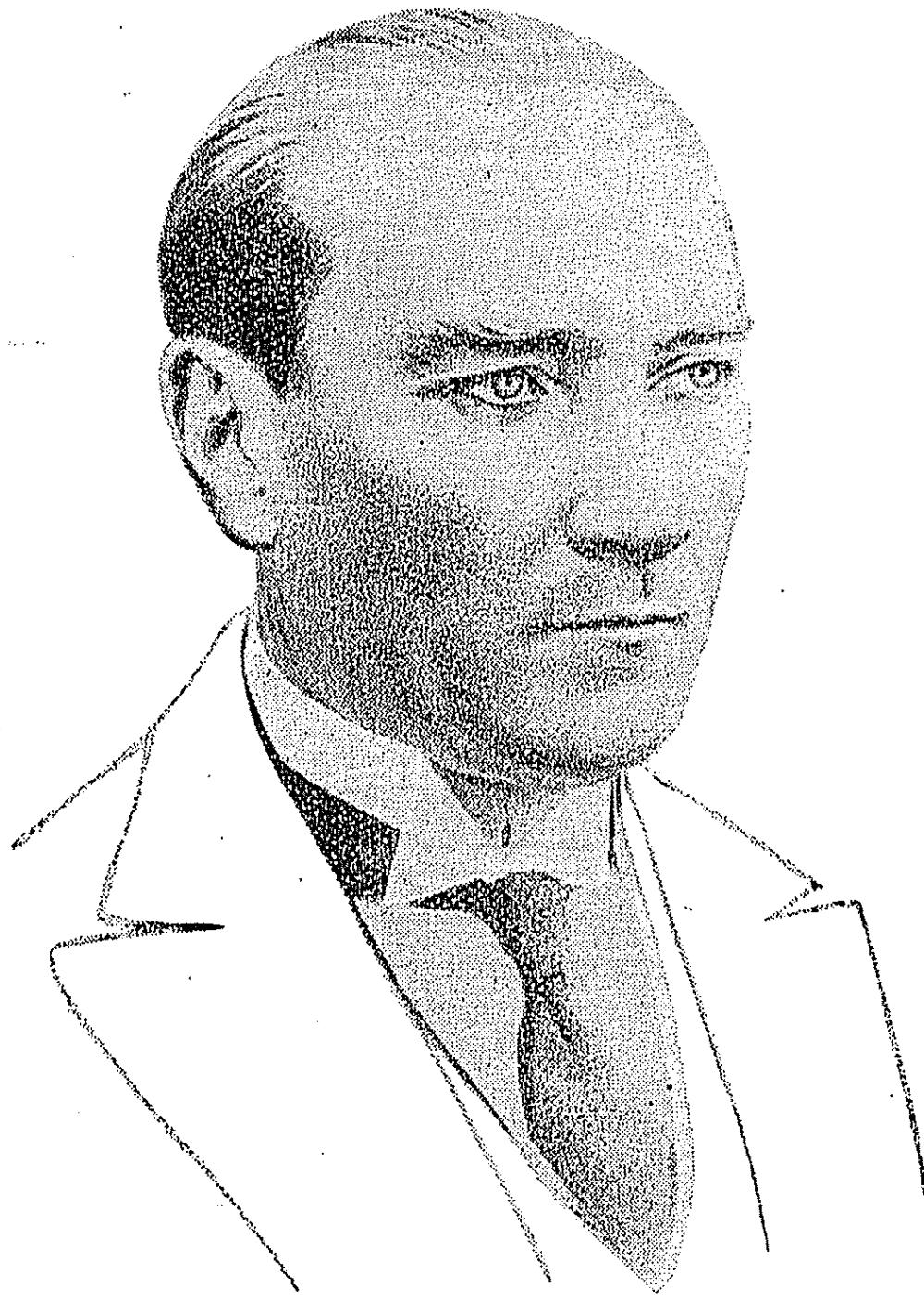
جاية اطفال جمعىتى استانبول مرکزى طرفندن نشر ايدىلشىدرو.

استانبول

بخارىخىستا قىطبىخانى

۱۹۲۷

بو تونه تورك ھو جو قاربنك بوبول حامي

منجي، اعظم مصطفى کال يانا حضرتاري

اول

»

ثانی

ثانی

هیچ

توكیه

حایه اطفال جمعیتی استانبول مركزی هریيل دونوه

استانبول هیئت مرکزی پیش

حایه اطفال جمعیتی استانبول مركزی هریيل دونوه
آننه لره و چو جوقلره مخصوص برسالنامه ترتیب و نشر
قرار ویردی .

سالنامه چو جوقلره آنه لرینه و بوتون عائله
فائده لی ، صحی و اجتماعی برچوق معلومات درج و ح
اطفال جمعیتنه دائئر بر سنه لک اجرات مختصرآ علا
ایده لیه برابر بو خصوصده آوروپا و آمریقاده کی نشر
درجہ سندہ سالنامه منکدھ مکملیتنه ممکن اولدی
قادار اعتنا قلندی .

غایه من امید استقبال اولان چو جوقلیز له آنه لرینه
محافظه سختلرینه و مدنی و اجتماعی معلوماتلرینک تزیید
خدمت ایله مکدر بو یولده اک کوچوک بر موققی
جمعیتمن ایچون بویوک برفیخر و مسربتی مستلزم اولور

١٩٣٧

کوئنلر	کانون ثانی	شباط	مارت
ایرتهسی	۱	۱۹	۱۹
د	۲	۲۰	۲۰
رایرتهسی	۳	۲۱	۲۱
ل	۴	۲۲	۲۲
شانبا	۵	۲۳	۲۳
نبه	۶	۲۴	۲۴
هایرتهسی	۷	۲۵	۲۵
ر	۸	۲۶	۲۶
دایرتهسی	۹	۲۷	۲۷
ل	۱۰	۲۸	۲۸
شانبا	۱۱	۲۹	۲۹
نبه	۱۲	۳۰	۳۰
ه	۱۳	۳۱	۳۱
هایرتهسی	۱۴	۸	۲۹
ار	۱۵	۹	۳۰
ارایرتهسی	۱۶	۱۰	۳۱
الی	۱۷	۱۱	۱۱
رشانبا	۱۸	۱۲	۱۲
شنبه	۱۹	۱۳	۱۳
م	۲۰	۱۴	۱۴
م	۲۱	۱۵	۱۵
شنبه	۲۲	۱۶	۱۶
م	۲۳	۱۷	۱۷
شنبه	۲۴	۱۸	۱۸

۱۹۲۷

کوئنلر	پرشنیہ	نیسان	مایس	حزیران
جمعہ			۱۹	۱۶
چھوٹا ایرٹھ سی			۲۰	۱۷
بازار			۲۱	۱۸
بازار ایرٹھ سی			۲۲	۱۹
صلی			۲۳	۲۰
چارشنبہ			۲۴	۲۱
پرشنیہ			۲۵	۲۲
جمعہ			۲۶	۲۳
چھوٹا ایرٹھ سی			۲۷	۲۴
بازار			۲۸	۲۵
بازار ایرٹھ سی			۲۹	۲۶
صلی			۳۰	۲۷
چارشنبہ			۱	۲۸
پرشنیہ			۲	۲۹
جمعہ			۳	۳۰
چھوٹا ایرٹھ سی			۴	۱
بازار			۵	۲
بازار ایرٹھ سی			۶	۳
صلی			۷	۴
چارشنبہ			۸	۵
پرشنیہ			۹	۶
جمعہ			۱۰	۷
چھوٹا ایرٹھ سی			۱۱	۸
بازار			۱۲	۹
بازار ایرٹھ سی			۱۳	۱۰
صلی			۱۴	۱۱
چارشنبہ			۱۵	۱۲
پرشنیہ			۱۶	۱۳
جمعہ			۱۷	۱۴
چھوٹا ایرٹھ سی			۱۸	۱۵
بازار			۱۹	۱۶
بازار ایرٹھ سی			۲۰	۱۷
صلی				
چارشنبہ				

۱۹۳۷

-۸-

اپولو	آگسٹوس	کتو	ونلر
۲۰	۱۶	۱۹	صلی
۲۱	۱۷	۲۰	چارشنبہ
۲۲	۱۸	۲۱	پر شنبہ
۲۳	۱۹	۲۲	جمعہ
۲۴	۲۰	۲۳	جمعہ ایروندی
۲۵	۲۱	۲۴	بازار
۲۶	۲۲	۲۵	بازار ایروندی
۲۷	۲۳	۲۶	صلی
۲۸	۲۴	۲۷	چھارشنبہ
۲۹	۲۵	۲۸	پر شنبہ
۳۰	۲۶	۲۹	جمعہ
۱۰	۲۷	۳۰	جمعہ ایروندی
۱۱	۲۸	۳۱	بازار
۱۲	۲۹	۱۰	بازار ایروندی
۱۳	۳۰	۱۱	صلی
۱۴	۳۱	۱۲	چارشنبہ
۱۵		۱۳	پر شنبہ
۱۶		۱۴	جمعہ
۱۷		۱۵	جمعہ ایروندی
۱۸		۱۶	بازار
۱۹	۱۰	۱۷	بازار ایروندی

۱۹۳۷

کانون اول		شرين ثاني		شرين اول		کونلر	
۲۲	۱	۱۷		۲۰		پر شنبه	
۲۳	۲	۱۸		۲۱		جمعه	
۲۴	۳	۱۹		۲۲	۱	جمعه ايرته سی	
۲۵	۴	۲۰		۲۳	۲	پاراد	
۲۶	۵	۲۱		۲۴	۳	پازار ايرته سی	
۲۷	۶	۲۲	۱	۲۵	۴	صالی	
۲۸	۷	۲۳	۲	۲۶	۵	چارشانبا	
۲۹	۸	۲۴	۳	۲۷	۶	پر شنبه	
۳۰	۹	۲۵	۴	۲۸	۷	جمعه	
۳۱	۱۰	۲۶	۵	۲۹	۸	جمعه ايرته سی	
۱۱	۲۷	۶	۳۰	۹		پازار	
۱۲	۲۸	۷	۳۱	۱۰		پازار ايرته سی	
۱۳	۲۹	۸		۱۱		صالی	
۱۴	۳۰	۹		۱۲		چارشانبا	
۱۵		۱۰		۱۳		پر شنبه	
۱۶		۱۱		۱۴		جمعه	
۱۷		۱۲		۱۵		جمعه ايرته سی	
۱۸		۱۳		۱۶		پازار	
۱۹		۱۴		۱۷		پازار ايرته سی	
۲۰		۱۵		۱۸		صالی	
۲۱		۱۶		۱۹		چارشانبا	

۱۹۲۷

مسلمانلارك ديني مبارك كون و كيجهلى

رغلاب كيجهلى	۶ - ۷ ئانوره تانى
مدادع كيجهلى	۳۱، ۴۰ "
بات كيجهلى	۱۸، ۱۷ بات
رمضانه آلى	۵ مارت: ۲: نيسانه
فدر كيجهلى	۳۱، ۴۰ مارت
شك بايراصى	نيسانه ۴
قىباوه بايراصى	۱۰ هزب اوه
مولاد كيجهلى	۹، ۸ اغستوس
رغلاب كيجهلى	۳۰، ۲۹ ئانوره اول

بو سنه ناك مبارك كون و كيجهلى و بايراملى بوتون
مسلمان دينداشلى يزه قوتلو اولسون

۱۹۲۷

ملى بايراملى و سەونىجلى ييل دونو ملى

۱۹۲۷

۱	كانون ثانى	ى اين اوکى مظفرىتى (۱۳۳۷)
۱۸	مارت	ن قلعه مظفرىتى (۱۳۳۴)
۳۱	مارت	نجى اين اوکى مظفرىتى (۱۳۳۷)
۲۳	نيسان	ك ملت مجلسىك ايلاك رسم كشادى (۱۹۲۰)
۱	مايس	بايرامى
۲۳	تموز	ن مشروطيت (۱۹۱۸)
۲۴	تموز	ن معاهده سنك امضاسى (۱۹۲۳)
۳۰	آگوستوس	يلو پوكار مظفرىتى (۱۳۳۸)
»	۳۱	ه بويوك تعرض (۱۲۳۸)
۹	ايولول	برك استرداري (۱۳۳۸)
»	۱۱	سەنك تخليصى (۱۳۳۸)
»	۱۲	دريا مظفرىتى (۱۳۳۷)
»	۲۹	ئى قاميش مظفرىتى (۱۳۳۶)
۵	تشرين اول	اوردونك اسكنداره دخولي (۱۳۳۹)
»	۶	اوردونك استانبوله دخولي (۱۳۳۹)

هر امك براجرته حق وارددر .

۱۲- در دینی سویلەمەین خستە يە تىيار او لماز (ثابت)

جەھورىتاك اعلانى
قارص مظفرىتى
حاکىت مەلیھەنك اعلانى
آنقرەنڭ مقر حکومت اتخاڏى (۱۹۲۳) ۱۳ تشرىز
خاطرييىزدە منقوش قىلماسى لازم كلن بۇ مسعود كونلىرى
بىر وقت او نۇ تمامالىيىز .

عمر و سطىء بىش

اسوهچىدە ۶۴ — دايىارقادە ۶۳ — نوروهچىدە ۱۲
بىلچىقادە ۵۷ — ايirlاندا و فرانسەدە ۵۶ — انكلترەدە
ايتاليا دە ۵۳ — فلمىنگ و اسوپىچىرىدە ۵۲ — آوستريادە
— آلمانىيادە ۴۰ .
عجىبا مەلکەتلىرىدە نە قادر دە ؟

— ٦٥ —

صاغلام بىر آدم مترونك فوقنده قاج سانتيمترو بويىندە
او قادر كىلوغرام كايىر . مىلابرمترو ۶۵ سانتيمترو بويىندە او
بىر آدمك ٦٥ كىلو غرامدر .

الله جوز ويرىر اما اونى قىرماز .

هوا جکره نه ایسه صوده ده ری یه او دره . ۱۳-

سنگ امدادی

سنہ ارضک کو نش اطرافنده کی مدت دوری اساسنہ مستند درکہ بوکا «سنہ کوکبیہ» دینیور و ۳۶۵ کون ، ۶ ساعت ، ۹ دقیقہ و ۹ بوجوق تائیہ دن عبارتدر. حال بوکہ «سنہ مداریہ» ۳۶۵ کون ، ۵ ساعت ، ۴۸ دقیقہ و ۵۰ تائیہ در. «سنہ تجارتیہ ۳۰۰ کو نلک ۱۲ آیدن مرکب اولمک او زرہ ۳۶۵ کوندر.

۱۹۲۷ سنہ سی کانون ثانیشک برجی جمعہ ایرتھسی کونندن باشلار و کانون اولک ۳۱ نجی جمعہ ایرتھسی کونی نہایت بولور؛ ۳۶۵ کون و ۵۲ هفتہ و برکوندن مرکبدر. یاقین سنہ کیسہلر ۱۹۳۶ و ۱۹۲۸

* * *

۱۹۲۷ سنہ موسمیک باشد نفحی

ایلک بہار	۲۴ مارت	۱۴ ساعت	۵۹ دقیقہ
یاز	۲۲ حزیران	۱	۱۷
صوک بہار	۲۴ ایلوں	۲۰	۱۸
قیش	۲۲ کانون اول	۲۰	۱۸

*

*

بوسنہ ظرفنده کی خسوف و کسوف

کسوف جزوی ۳ کانون ثانی تورکیادن کورولہ یہ جکدر.

خسوف کلی ۱۵ حزیران « « «

کسوف جزوی ۲۹ « تورکیادن کورولہ جکدر.

کسوف جزوی ۲۴ کانون اول تورکیادن کورولہ یہ جکدر.

یہ جک چالیشا ایله متناسب اولما یدر.

تۈرکىيە جماییە اطفال بخیتى سەركىز ئەمۇ مىسىنى تشكىل ايدىن ذوات كرام :

صىحىھ و معاونت اجتماعىھ و كىيل مختارى دەفيقى بىك افندى	داخلىيە
« « « جەمیل بىك افندى	سەھارەف
« « « نەجاھى بىك افندى	مالىيە و كىيل ساپقى طېرىزون مېھۇۋەت مختارى حسن بىك افندى
قرقلارايلى مېھۇۋەت مختارى دوقۇرۇر ئۆاد بىك افندى رئيس	ايزمىت « ابراهيم ئۇريا «
« فائق بىك افندى	تىكىرداڭ
« احسان «	آنقرە
دوقتور حق شناسى پاشا	استانبول
دوقتور دەشید غالب بىك افندى	آيدىن
على بىك افندى	آفيون قره حصار
اسماعىل كال بىك افندى	چوروم
حق طارق بىك افندى	كىرەسۈن
« حق بىك افندى	پان
« فائق بىك افندى	ادرنه
دوقتور خالد بىك افندى	قىصرى
« رجب زهدى بىك افندى	سېئنوب
أجزاجى حسین سەنئى بىك افندى	
اووقات اكرم بىك افندى	
دوقتور بىكباشى جىودت بىك افندى	

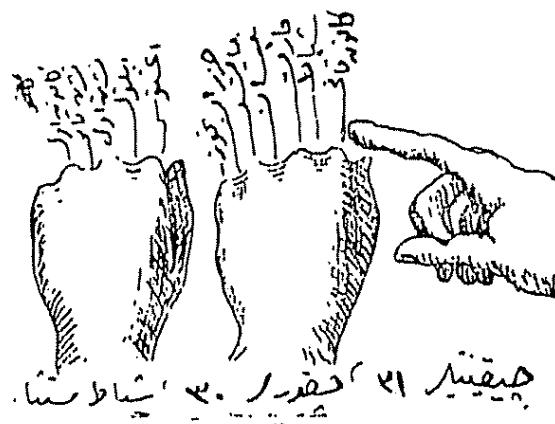
باش سرین، آیاق صیحاق، قارین سربست او مالیدر. - ۱۵ -

أك او زون و أك قيصه آيلر

٣١ كونلى آيلر : كانون ثانى، مارت، مايس، تموز، آغستوس،
تشرين أول، كانون أول.

٣٠ كونلى آيلر : نيسان، حزيران، يولول، تشرين ثانى.

٢٨ كونلى آى : شباط

أك او زون و أك قيصه كونلر (استانبولده)

٤٦ حزيران ١٥,٠٧ كوندوز، ٨,٥٣ كيجه.

٤٢ كانون أول ٨,١١ « ١٥,٤٩ »

دائره استوا طرفانده ياز و قيش كيجه كوندوز اون ايكيشر ساعتدر. قطب شمالي طرفانده ايشه يازين ٢٤ ساعت كوندوز و قيشين ٢٤ ساعت كيجه در.

مسهل فنا بيله اولسه لازم بر فنادر.

۱۶ - آئی فکر صاغلام وجوده در .

ازدواج ييل دونوملرى

برنجى ييل دونومنده باموق دوکونى	۱۰	ياشنده بلور دوکونى	
» كاغد «	۲۰	پورسلن «	۲
» ددرى «	۲۵	كوموش «	۳
» كرهسته «	۳۰	اينجى «	۵
» يوك «	۴۰	ياقوت «	۷
» قالاي «	۵۰	آلتين «	۱۰
» ايمك «	۶۰	آلماس «	۱۲

چوجوق جوابىلندن :

معلم — شكر نزه دن چيقار يلىرى ؟

شاكرد — بونى بىلمە يەجڭى نەوار ؟ كىلردىن ! ..

— قىريستوف قولومب نە كىشىف ايتدى ، سوپىلە باقىيم ؟

— ماصەنك اوستىنده يومورطاپى دىكىنە دوردورمايى ! ..

صحتى اولمايانك بىشىئى يوقدر، صحتى اولانك هېشىئى واردە .

أڭلار مېقرو بىرلە كىرىلىدە، او نىرى دا ئاما تىيزلەملىيدە. - ۱۷ -

خائىلە خلقنىڭ و بعض اقربانىڭ ولاست و ازدواج يىل دونوملىنى
قىيىدە مخصوص صحىفە

ياغلى يىكلەر چوق بىسلر فقط كوج هضم اولور.

۱۸- اویدوران مصرفن ایرادینه چکمنز زحمت (عزم)

جیمک بودجه‌سی

<u>تصرف</u>	<u>مصارف</u>	<u>واردات</u>	
.....	كانون ثانی
.....	شباط
.....	مارت
.....	پیسان
.....	مايس
.....	حزيران
.....	تموز
.....	آغستوس
.....	أيلول
.....	تشرين أول
.....	تشرين ثانی
.....	كانون أول
.....	يكون

ایکی قازان برخرا جا: دنیا اقتصاد جیلر کدر.

هند کسب ایت هنر، بحر فضیلت، کان عرفان اول (باق) - ۱۹ -

ارضک و سعت و نفوسی

بر کیلومتر و

صریعندہ

۴۵

۴۴۳,۵۲۰,۰۰۰

نفوس

کیلومتر و صربعی

۹,۸۹۷,۱۵۰

اوروپاده

۲۲

۹۵۵,۴۷۸,۰۰۰

۴۴,۱۶۳,۶۷۰

آسیاده

۵

۱۳۸,۲۱۵,۰۰۰

۳۰,۰۰۵۷,۵۰۰

آفریقاده

۴

۱۷۴,۸۴۴,۰۰۰

۳۹,۰۰۰,۶۵۰

آمریقہ ده

۸

۷,۴۶۷,۰۰۰

۸,۹۰۴,۴۲۰

اوقیانوسیہ ده

۱۳,۰۰۰

۱۲,۷۹۹,۰۰۰

یکون ۱,۷۱۹,۵۳۷,۰۰۰ ۱۴۴,۷۷۲,۸۹۰

آوروپانک بعض بویوک شہر لرنده کی نفوس

لondon	لیورپول	۱,۱۱۶,۰۰۰	۷,۴۷۶,۰۰۰
پارس	بوداپستہ	۱,۱۰۸,۰۰۰	۴,۴۱۲,۰۰۰
برلین	موسکوہ	۱,۰۲۸,۰۰۰	۳,۸۰۴,۰۰۰
ویانہ	بیرمینگام	۹۹۰,۰۰۰	۱,۸۴۰,۰۰۰
هامبورغ	مانچستر	۹۹۰,۰۰۰	۱,۶۱۸,۰۰۰
استانبول	وارشوہ	۹۳۱,۰۰۰	۱,۲۰۰,۰۰۰
غلاسقو	بروکسل	۸۰۳,۰۰۰	۱,۱۶۷,۰۰۰

آز و دائماً کیسے ی دولدورو ر.

۲۰ - خاطرکدن چه تماشین دنیا به عربیان کل دیکٹ (۰)

۶۳۴,۰۰۰	قولونیا	۷۸۰,۰۰۰	ناپولی
۶۳۳,۰۰۰	لیون	۷۰۱,۰۰۰	مادرید
۶۳۲,۰۰۰	مونیخ	۷۱۸,۰۰۰	میلان
۵۸۸,۰۰۰	درهسد	۷۱۰,۰۰۰	قوپنهاگ
۵۱۶,۰۰۰	مارسیلیا	۷۰۶,۰۰۰	پتروغراد
۵۲۸,۰۰۰	برهسلاو	۷۱۰,۰۰۰	بارسلون
۵۱۷,۰۰۰	تورهن	۶۸۹,۰۰۰	روما
۵۱۶,۰۰۰	روتردام	۶۷۷,۰۰۰	پراغ
اوزان عتیقه مقیاس‌لری		۶۴۷,۰۰۰	آمستردام
		۶۳۶,۰۰۰	لا پیچین

- ۱ عتیق اوقدا ۴ درهم ۱,۲۸۲۹۴۵ کیلوگرام
 ۱ « « درهم ۴ دنک ۱,۲۰۷۳۶۲۵ غرام
 ۱ « « دنک ۴ قیراط ۰,۸۰۱۹۰۶۲۵ «
 ۱ « « قرات ۴ بوغدای ۰,۲۰۰۴۸۶۰۶ «
 ۱ « « مثقال ۹۰۰ درهم ۱,۸۱۱۴۳۷۵ «
 ۱ « « قنطار ۴ اوقدا ۰۶,۴۴۹۵۸ کیلوگرام
 ۱ « « چکی ۴ قنطار ۰۷۱۶ اوقدا ۲۲۰,۷۹۸ «

ترازی وار، طارتی وار، هر شیئک بروقتی وار.

حقوق اطفال

جنوره بیاننامه سی

مرکزی [جنوره] شهرنده اولان «اطفاله معاونت بین الملل اتحادی» طرفندن ترتیب و همان عموماً قبول ایدیلن «حقوق اطفال بیاننامه سی» ایله بوتون ملتله منسوب ارکاڭ و قادرینلر عالم انسانیتىڭ چو جوقلره اعظمى اهتمامى صرف ایتكە بورجى اولدېغى قبول، و دین و عرق و ملیت فرقى كوزه تىكىسىزىن بو وجىيە ایله مکلف اولدۇلىنى تصدیق ایدەرلر:

۱ — چو جوق، مادە و معناً طبیعى نشوونماسى و انکشافى بولە بىلە جىك صورتىدە يىتىشىرىلىدىر.

۲ — چو جوق، آچ اىسە قارتنى دويورمالى؛ خستە اىسە تداوى ايدىلى؛ كىرى قالمىش اىسە جىسارت ويرىلى؛ يولدن چىقىمىش اىسە دوغىرى يولە كتىرلىلى؛ اوكسوز و باقىمىسىز بولۇن دويورسە پارىندىرۇب حمايە ايدىلىدىر.

۳ — فلاكت كونلۇرنده هى كىسىن اول چو جوقلر حمايە يە مظھەر اولمايدىرلر.

۴ — چو جوق، حياتى قازانە بىلە جىك بىر حالە كتىرلىلى. وضعفا صىيرىتىن قازانەق يولىندەكى تشبىبات و معاملاتە قارشى وقاىيە اولۇن ئالىدىر.

۵ — چو جوق، اك ايى قابىلىتلرى، قارداشلىرىنىڭ خىرىنىھ مصروف اولىق لازم كىلاجىكى حسى بويودلىدىر.

* *

آقشامك صدقەسى ضباحك سعادتى ياپار.

حقوق اطفال بیاننامه سنن «جنوره بیاننامه سی» ده دینلماکده در .
 [جنوره] شهر نده منعقد «اطفاله معاونت بین الملل اتحادی» طرفندن ترتیب و ۲۸ شباط ۱۹۲۴ سنن سنده بشنجي مجلس عمومیجه تصدیق و مخزن اوراقنده حفظ او لو نمک او زره جنوره حکومتنه تودیع ایدیلن بو بیاننامه «بین الملل صلیب احمر قومیته سی» رئیسی و اسویچره حکومت جمهوریه سی سابق رئیسی موسیو [آدور] طرفندن آیفل قوله سنده کی تلسز تلفراف ایله بوتون عالمه اعلان ایدلایکی کیبی ۱۶ ایلو ۱۹۱۴ تاریخنده جمعیت اقوامک بشنجی دفعه اجتماعنده : «هیئت اجتماعیه» جنوره بیاننامه سی نامنده کی حقوق اطفال بیاننامه سنی تقدیر و تحسین ایده رواضعه جمعیتدن اولان حکومتلری حمایه اطفال آثر و غایه سنده بواساساتی حسن تلقی يه دعوت آیلر .» قراری ویرلشدر .

بر کنج آدمک (۷) لیترو قادر قانی واردر . سیناه قان وریدلردن کلیر ، سیاهلهنی «آسید قاربونیک - حامض فحم» دندره قانده کی «او قسیزه ن - مولد جوضه» یا نوب حرارت حیاتیه يه قولالانیلشدر . قیرمزی قان ایسه شریانلرک تازه قانی اولوب حامض فخمی ضایع ایتش و جکر لرمزده تنفس ایدیلن هوادن آلداینی او قسیزه ن ایله صافیله شمشدر .

بوره کلک اور ماسی

ولادتده : ۱۳۰ ، بر یاشنده : ۱۲۰ ، او چنده : ۹۰ ،
 ایدیلیسنده : ۸۵ ، کنجل کنده : ۸۰ ، سن کالده : ۷۵ ،
 اختیار لقده : ۶۵ .

آغاچلر زمان ایله یعش ویریز .

بىك ايمىرەتلىك تقييدات
تقييداتە، دوغمازدن ئول باشلامالىدە.

مەزمۇن و صابا

بىك دوغمازدن ئول، اختصاصى ئولان بىر طېبىپ خاذقە
كۈزۈنلى .

صىق بانيو ياخىمالى، يېقا ئامالى .

سادە و مەندى يېجڭى يىلى .

چوق صووسوت اىچىملى، آلقۇل هيئىر قوللا ئامالى،
معتدىل صورتىدە حرڪىتىدە بولۇنمالى. چوق اویومالى .

ھەشىئى ئولدىن حاضرلامالى . نىشەلى اويمالى .

آرقاداشكىزله چوجوقلىيەكىزك صحىت و سعادتى سزك
الكىزىدەدر . بونلىرى اوونلىرى تامىن ايدە بىلمىيدە .

چوجوغۇڭ صحىتى ھەشىدىن ئولدر .

آنە

بابالە:

۱۹۳۷

مسلامانلارك ديني مبارك كون و كيجيلرى

۶ - ۷ ئۇرۇمچى

غائب كىچىسى

مىساج كىچىسى

بات كىچىسى

رمضان آلى

قىز كىچىسى

شىك بابامى

قىباىه بابامى

مولى كىچىسى

غائب كىچىسى

۸، ۹ اغستوس

۲۹، ۳۰ ئۇرۇمچى

بو سنه ناك مبارك كون و كيجيلرى و بايراملىرى بوتون
سلامان دينداشلىرىمۇزه قوتلو اولسۇن

حزیران

مایس

نیسان

کونلر

پر شنبه

جمعه

جمعه ای رته سی

پازار

پازار ای رته سی

صالی

چارشنبه

پر شنبه

جمعه

جمعه ای رته سی

پازار

پازار ای رته سی

صالی

چارشنبه

پر شنبه

جمعه

جمعه ای رته سی

پازار

پازار ای رته سی

صالی

چارشنبه

۱۷
۱۸
۱۹
۲۰
۲۱
۲۲
۲۳
۲۴
۲۵
۲۶
۲۷
۲۸
۲۹
۳۰
۳۱
۱
۲
۳
۴
۵
۶
۷
۸
۹
۱۰
۱۱
۱۲
۱۳
۱۴
۱۵
۱۶
۱۷
۱۸
۱۹
۲۰

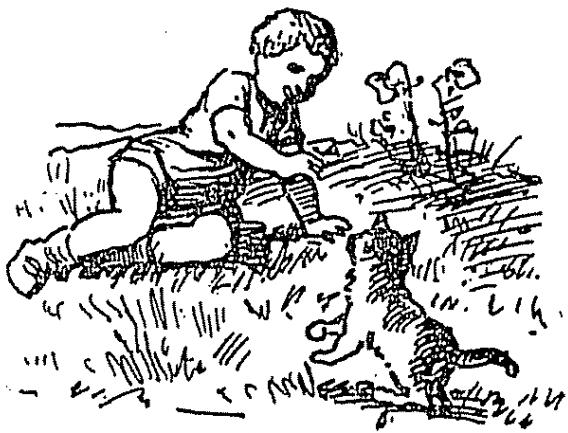
۱۹
۲۰
۲۱
۲۲
۲۳
۲۴
۲۵
۲۶
۲۷
۲۸
۲۹
۳۰
۱
۲
۳
۴
۵
۶
۷
۸
۹
۱۰
۱۱
۱۲
۱۳
۱۴
۱۵
۱۶
۱۷
۱۸
۱۹
۲۰

۲۱
۲۲
۲۳
۲۴
۲۵
۲۶
۲۷
۲۸
۲۹
۳۰
۱
۲
۳
۴
۵
۶
۷
۸
۹
۱۰
۱۱
۱۲
۱۳
۱۴
۱۵
۱۶
۱۷
۱۸
۱۹
۲۰

اوغول بابايه، قىز آنايىه يارددر.

پىكە ئېرىدە جەڭ تىقىسات

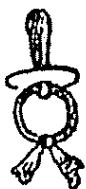
چوجوق ورمە وسائل خستەلقلەرە مقاومت ايدە سىلمك اچخون

آچىق هوادە او يو مايە و او يىنمايە محتاجىدر.

مېقرو بلىرى طوپلايان، پىك، ئىيلك يىرىنە نشۇ و نىمايى بىكىكىد يېرەن
خستەلقلرى كتىرەن، خستەلق ويرەن دار و صىقى ئېرىلى
مەعده يى يوران و حاضر عەرەبەرى
آغزك بىچىمى بوزان

أمىزىكتىرى

قولەر ئەنامىڭ

اوكسزه آجىان چوق، آئاك ويرەن يوق.

اوغلان دايي يه، قيز خاله يه چکر.

پىكە ايدىلە جەڭ تېقىمات
بىكى ورمدىن وسائىر خستە لەلىرىدىن قورۇيڭىز

چوجۇغى ئارا غىزىندىن اوپىمە يېكىز
يرلىرە توڭۇرمە يېكىز

اصلا

يرلىرىدىن تۈز قالدى يېكىز

اصلا

كىرىلى سوت اىچىرمە يېكىز

كىنجلەك لەتى دىنچىلەكىدە در.

چو جو قلرده نشو و نما

يک دوغان چو جو قلرک صحتلرينى تقدير و تعقيب آيلەمك
ايچون أك مكمel بارومترونك طارتى اوولدىغى بو كون تمامام
آ كلاشيلمىشدەر . دنیا يە كان چو جو غاش و سطى اولەرق ئىلتى
٣ كيلو ٢٥٠ غرامدر . سنه سندە بو ئىلت ٨ كيلو
غرام اوولور . ايلك سنه و سطى اولەرق مقدار تزايد
بروجە آتى كوستلىتىدە :

١	نجى آيدە	٧٥٠	غرام	١	نجى آيدە	٣٠٠	غرام
»	»	٢٥٠	»	١١	»	٧٠٠	»
»	»	٢٠٠	»	١٢	»	٦٥٠	»
»	»	٦٠٠	»	»	»	٥٥٠	»
»	»	٥٠٠	»	»	»	٤٥٠	»
»	»	٤٠٠	»	»	»	٣٥٠	»
»	»	٣٥٠	»	»	»	٣٥٠	»
»	»	٣٥٠	»	»	»	٣٥٠	»

قوتكى بھومله دە كيل ، مقاومتى كله اولىج .

یکی در غاره ہیو ہو گلے آلتی آیلو طاری ہڈولی - ۲۹ -
 (طاری یی غرامبلہ کوسترمیڈر)

اکتوبر	نومبر	دسمبر	جنوری	فبراير	مارچ	اپريل	مايي
اکتوبر مکالمہ دو گدیغی کون	نومبر مکالمہ دو گدیغی کون	دسمبر مکالمہ کوئی نہیں	جنوری مکالمہ کوئی نہیں	فبراير مکالمہ کوئی نہیں	مارچ مکالمہ کوئی نہیں	اپريل مکالمہ کوئی نہیں	مايي مکالمہ کوئی نہیں
اکتوبر نیمی ہفتہ نہایتندہ ۱	نومبر نیمی ہفتہ نہایتندہ ۲	دسمبر نیمی ہفتہ نہایتندہ ۳	جنوری نیمی ہفتہ نہایتندہ ۴	فبراير نیمی ہفتہ نہایتندہ ۵	مارچ نیمی ہفتہ نہایتندہ ۶	اپريل نیمی ہفتہ نہایتندہ ۷	مايي نیمی ہفتہ نہایتندہ ۸
اکتوبر نیمی ہفتہ نہایتندہ ۹	نومبر نیمی ہفتہ نہایتندہ ۱۰	دسمبر نیمی ہفتہ نہایتندہ ۱۱	جنوری نیمی ہفتہ نہایتندہ ۱۲	فبراير نیمی ہفتہ نہایتندہ ۱۳	مارچ نیمی ہفتہ نہایتندہ ۱۴	اپريل نیمی ہفتہ نہایتندہ ۱۵	مايي نیمی ہفتہ نہایتندہ ۱۶
اکتوبر نیمی ہفتہ نہایتندہ ۱۷	نومبر نیمی ہفتہ نہایتندہ ۱۸	دسمبر نیمی ہفتہ نہایتندہ ۱۹	جنوری نیمی ہفتہ نہایتندہ ۲۰	فبراير نیمی ہفتہ نہایتندہ ۲۱	مارچ نیمی ہفتہ نہایتندہ ۲۲	اپريل نیمی ہفتہ نہایتندہ ۲۳	مايي نیمی ہفتہ نہایتندہ ۲۴

قورشون قلمنی

ارض او زرنده کوننده میلیو نلرجه صرف اولونان قورشون
قلمنک بیلهم که ایچمزرده اصل و اساسنی و منشأ و تاریخنی دوشونن
وبیلن وارمیدر ؟ قورشون قلمنی هر مدنی انسان ایچون لازم
غیر مفارقدر . جیبنده بر قورشون قلمنی بولونمايان وارمیدر ؟
قورشون قلمنک مکتبده ، ماغازاده ، فابریقاده تصادف اولونور .
اک متواضع بر مأمور و مستخدمدن و کلايه قادر هر کسک یازیخانه سی
اوستنده هیچ اولمازسه بر قورشون قلمنی بولونور . قورشون
قلمنی . رجل دولتك دوشوند کارینی ، تجارت امرینی ، معلمک
درستی چیزوب ثبیت ایته یه دائمآ آماده در . قورشون قلمنک
تاریخنی « غرافیت » ک کشفندن باشلار . غرافیت قورشون قلمنک
اساسنی تشکیل ایدهن پارلاق و سیاهه ماده در . بو ماده کشف
اولونمازدن اول اساتذه صنعتکاران قورشون قلمنی ایله یا پدقلىرى
رسملر ایچون قورشون و تو تیادن عبارت بـ خـ لـ يـ طـ هـ قـ وـ لـ اـ نـ يـ لـ رـ دـ . غـ رـ اـ فـ يـ تـ کـ
کشفندن صوکرا کومبرلاند معدن او جاقلىز نده بـ مـ عـ دـ نـ بـ يـ تـ جـ يـ هـ قـ دـ اـ رـ بـ
صنعت عاماً انگلیز لرک آللده ایدى . بـ مـ عـ دـ نـ کـ نـ درـ تـ دـ نـ دـ ولـ اـ يـ بـ
آرالق بعض مخلوط طرده تجربه ایدلدى . قورشون قلمنلری فرانسه
و آلمانیاده اعماله باشلاندی و ۱۶۷۱ ده (غاصیار . آ . وو . فابر)
نوره مبرغ جوارنده اشتاینده فابریقاسنی کشاد ایله دى . ایشته بو
فابر قورشون قلمنلری بوکون بوتون دنیا یه یا بیلان قلمنلردر .
معمارلر ، مهندسلر ، صنعتکارلر ، رساملر ، تاجرلر ، مأمورلر

قورو صابون یاش صابونک ایکی قاتی دایانیر .

و مستخدملر، مکتبيلر، والحاصل هرکس بو قورشون قلملىرى
قولالانيورلر، فابر بلا رقات اعمالاتنه دوام ايتكىدە اوکن سىيرىادە
ايرقوچق جوارندە موسىو آلىر نامندە بر فرانسز تاجرى كومبر-
لانددهكى كىي غايت صاف غرافيت كشف آيلەمەسى اوزرىنه موسىو
فابر همان بو ذات ايلە آ كلاشه رق بر قونطوراتو عقدىلە بورادن
چىقارىلە جق غرافيتلىرى كاملاً كىندى فابر يقاسىنە حصر ايتە يە موفق
اولدى . موسىو فابر فابر يقالىنى توسيع ايلە عملەسىنىك بوتون
احتياجاتنى تامين ايده بىلە جك حاله افراغ ايتدى . مکتبىلر، اقتصاد
صىندقلرى، التجا كاهملر، بر نباتات بايچەسى، بر كتبخانە، عملە أولى،
تغنى درسلىرى، كلىنجە محللىرى و حتى بىرده كليسا تأسيس و انشا آيلەدى .
فابر قورشون قلملىرىلەدە اكتفا ايتە يە رك آردواز معدنلىرىنى دە
ايىشلەدوب طاش تختەل اعمالاتنه دە باشلادى .

ایشە ھالىشمۇر و ایشە مطاۋاتى ! ...

بر آفاجان چوجوق سوزى داها! — — آنه يچون قورتلرى
و آرسلانلىرى أولدورويورلر؟ — چونكە، اوغلە، قويونلىرى قوزولرى
اولدورو يورلرده اوئىك يچون — (چوجوق آپىچە دوشوندكىن
صوكرى) او حالدە قصابلىرى يچون أولدورمو يورلر؟ ! ...

شىك بولۇنخار يېنىدە : بال، مەلاس (شروب قوامىدە
بر مايمىع اولوب تىلىرى ايتىز، آز چوق رىكلىيدر، شىكرك تېلىندەن
باقى قالىر)، قاسون نادىينىلەن خام شىك، سكرين (فرنكىجەسى

كىندىنى هېچە صايىان هېچىدر .

۳۲ - آڭ بختيار پك چو قلرينى بختيار ايدەندىر.

ساقارىن اولوب معدن كومورىنىڭ تقطىرنىن حاصل اولور) شكر يېرىنە قائىم اولەبىلىر.

أڭ اوچۇزى اعلا ۋورو رزاقى او زومىنى قاتىنا دەرق مكەملەر بىر شروب ألدە ايدىلەبىلىر و بونكەلە ئىستەنيلەن يىكەلار و حتى سوت بىلە طاتلىلاندىرىلەبىلىر . پەتىز كويلىمىزك شىكىرىدەر .

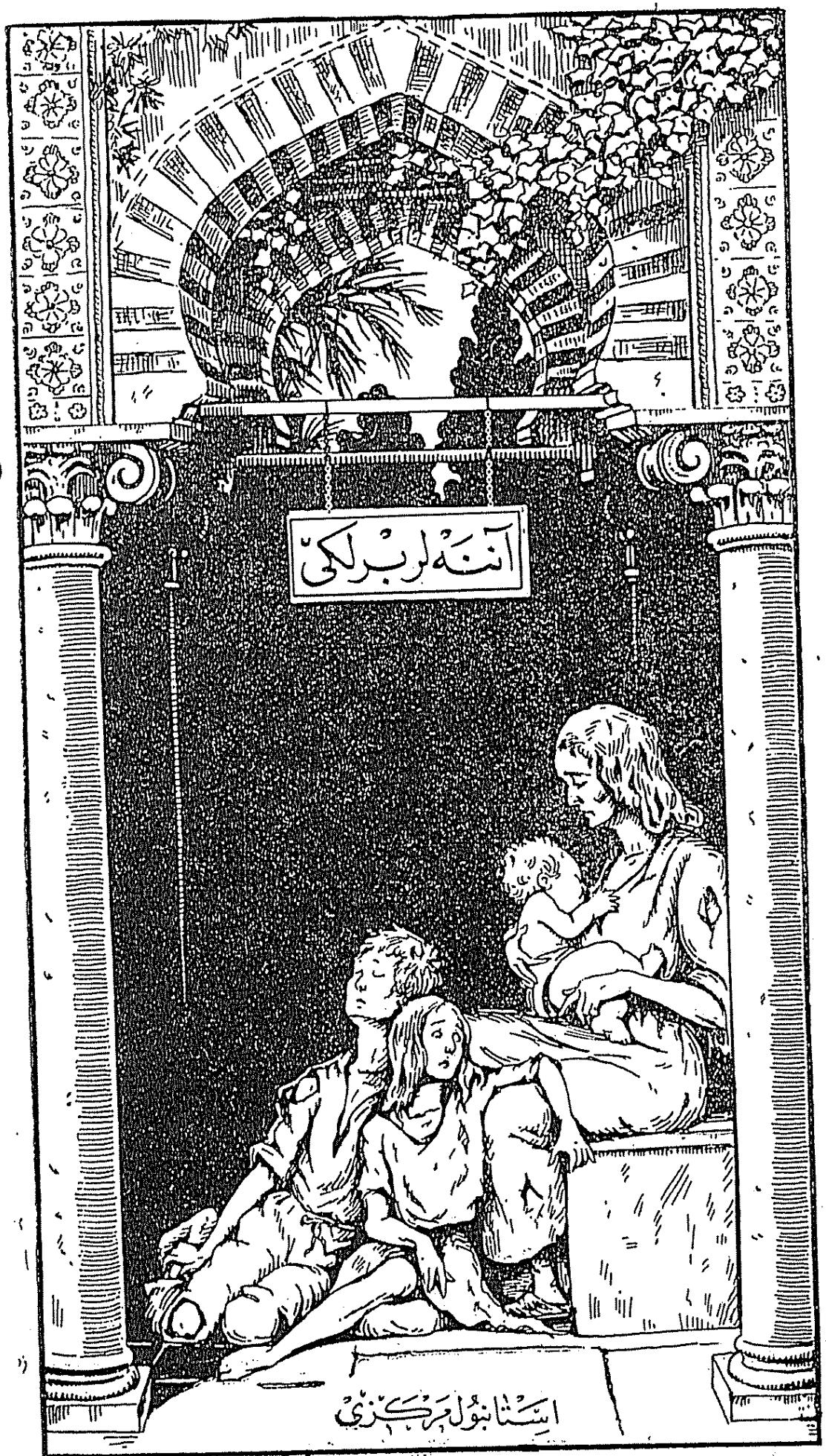
بال ، آرى دىنيلەن كوچوك ذى بوجكارك چىچكاردىن طپىلا دقلرى مختلف جنس عصارة لەرك معدەلری اولا زفابىر يېلىدە خصوصى بعض معاملاتى متعاقب افراز ايتىدكلىرى شىكىلى ولزوجى يېرى مايدىدر . شىكىك قامىشىدىن و پانجاردەن استىحصالانە قادار بۇ خدمتى ئاماسىلە بال و او زوم كورزو يوردى . بال مىدى و مقوى اولوب قىدىم طبىيەتىدە مەھىم ادویيە مىيانىدە تعداد اولۇنوردى . بوكۇن يېنىڭ اهمىيەتى ضايىع اىتەمش اولوب شايىان توچىيەدر .

قىاسە بېرىنەلىرى

چو جو قلرا كىثياڭلۇا بىرىنى يېرتارلار . بونى أوردورمك وياما تىق اكىثيا پك زور اولور . بونك اىچون قاشاك ويا وارسە قاشالە آستارك آراسىنە غايىتلە اينجە بىر طبىقە كوتاپقا قويمالى . يېرىتىق يۆك اليافنى مەكىن اولدىغى قادار بىرلىشدىر و دۇزەلتلى و قاشاك او زرىنە نىلى بىر بىز قويوب صىيحاڭ بىر او تو ايلە او تولەملى . كوتاپقا قاشى ئادتا بالى او لما يەجق صورتىدە يايپىشىدىر .

دوغرۇي يايپق اىچون ياكلىشى بىلەملىيدەر .

خىر صاحبى هەر تۈرك بىرىتىمك فۇ طۇغرا فىسىنى قبول اىلە «جان آنا»، «جان بابا» او مالايدىر.

آنەلر بىرىلىكى

كېھلەك زمانىدە، دوغورۇرکن و دوغوردىن صوڭرا
 آنەلرک بىرىيە، خصوصىيە زەنكىنلەر كەپقىرلەرە صحى واجتماعى
 معاونتى تامىن و بوصورتىلە جمايە اطفال مەتكورە سە تو فيقا چو جوقلىك
 دوغىمادن ئۆل، دوغاركىن و دوغىدىن صوڭرا احوال صحىيە سىلە
 اشتغال ئىلەمك، چو جوقلىر آراسىندە كېرىت و فياتە مانع اولىق
 و مەلكىتمەز لايق «تۈركىيە قوى» كوربوز يېشىدىرمەك اوزىزە
 جمايە اطفال جمعىتى استانبول مەركزى، مىراقىبەسى آلتىنە بىر «آنەلر
 بىرىلىكى» هىئاقي تشكىيل و بىر تعلیيماتنامە ترتىب و قبول ئىلەمشىدر.
 جمايە اطفال جمعىتى استانبول مەركزى بو يولىدە آنەلر بىرىلىكى
 تشكىيللى لزومنى حس ايلە مەلكىتمەز خىرپور خانلىرىنى بىنچى دفعە
 ۱۳ کانون ئانى ۱۹۲۵ دە سوت داملاسەنە، اىكىنچى دفعە عىنى
 سەنە مارتىنە جمايە اطفال مەركىنە چاي ضىافتەنە واوچىنچى دفعە دە
 ۱۹۲۶ حزيرانىنە يىنه سوت داملاسەنە دەغۇت ئىلەدى. بوصوڭ
 اجتماعىدە خىر و حسن صاحبى بىر چوق خانم افندىلرلە آلمانيا،
 اسوھىچ، آمەریقا، آوستريا، مجارستان و سائىر دولتلەر مەئىلەرى واجاب
 ماداملىرى بولۇنەرق فقير و كىيمىسى سىز چو جوقلىدىن فو طوغراف ايلە
 «جان اولادى» قبول ئىلەمشىدر.

«جان آنا» ياخود «جان بابا» اولادىلە جان اولادى
 فو طوغرا فىسى حاوى بىر هويت ورقەسى ويرلىكىدە در.

آلتى خانىدىن تشكىيل ايدەن آنەلر بىرىلىكى هيأت ادارەسى
 هفتەدە بىرگۈن سوت داملاسەنە ياخود دائرة مەركزىيەدە اجتماع
 اىتكىدە در. آنەلر بىرىلىكى فقير كېھلەرە «سېپت بىشىك-قۇنداق» و
 سوتىدىن كىسىلىن چو جوقلىرە تازە سېزە وبعض اونلى غەدەر ويرمەكىدە در.

وطنك باعچە ويىشى آنە و چو جوقدر.

کوزه‌للک‌کزى محافظه ایتمك ایسترمیسکن؟

اڭ بويوك نەعەمەيەدن او لان کوزه‌للکى حسن محافظە يە چالىشىق
جىيل او لان و جمال سەھەن حضرت حقە وظىفة شكرانى اھاتماڭ
دېىكىدر . بعضى وسائل تدايىرە مراجعتە يالىكز تأثير انحطاط
دە كىيل ، حتى اكتساب ملاحتى بىر درجه يە قادر چىركىنلەتكە
تىقىصى بىلە دائرة امكاىدەدر . کوزه‌ل او لق اىچون کوزه‌ل او لمائى
ايستەمك كايفىدر . ائركەن و قادىن حالات ملاحتى محافظه و ادامە
و عىوب و نواقصى ممكىن مرتبە از الە ئىلەملىدر . بۇ او بىلە بىر طاقىم
مساعيدىر كە طبىعت حال بوكا مساعده ايدەر، زانكت امىر ايلەر .
اشرف مخلوقە اعتىا خالقى تجىيلدر ، حق تعظيم و تكبير در .

بو ايشە ئىي بىر
جنس بىشە فنا .
وسائل مختلفە يە
حيوانات اىچون ،

ا الله کوزه‌لدەر، کوزه‌لى سەھەر .	ا الله جىيل يحب الجمال .
-----------------------------------	--------------------------

اىچون ، هم جنسىز اىچون تجويز ايتىورز؟ ملاخ وجەھىيەنى
تىخىپ ايدەن آثار شىخوختى ممكىن او لدىنى قادار تأثير و بىر
درجه يە قادر از الە يد اقتدار مزدەدر . کوزه‌للکنى محافظە دە
اعتىاكار او لان هر قادىن ترقى سن ايلە تىحديد ايدىلەن زمان
انحطاطى او زاقلاشىدەرى بىلەر . ضررسز ، فائدهلى و قواعد حفظ
سىخە موافق بىر طاقىم تدايىرە مراجعتە هر قادىن محافظة ملاحت
خصوصىنده كى موققىتى تىحديدە مقتدردر . هىچ بىر قادىن ياشنى
ناظر دقتە آله رق کوزه‌للکنى غىب ايدەجىكىندن مفتور او لمامالى ،

کوزه‌ل خويلىدەن قرق يىلە او صانىلماز .

بالعکس او کوزه‌لارکی بوتون وسائل معقوله‌یه مراجعتله محافظه‌یه سعی واعتنا ایتلیدر . فتور سعادتی و نشئه حیاتی محو ایددر . بوتون نسوانک یوزلرنده کورولن بخت و سعادت و سرور و بهجت آثاری هپ کوزه‌لارکارینه وجاذبه‌دار اولدقلرینه ، انظار تقدیر و مفتونیاتی جلب ایده بیله‌جکارینه امنیت و امیدلرندن ایلری کلیر . بو امنیت و امید قالقلیگی کیبی نشئه حیات ده کیده‌ر . ارکاک ده بویله‌در . قوای مادیه‌سی و ملاحت سردانه‌سی ایچون قواعد معقوله حفظ صحت او نک ایچون برمبنع قیمتداردر . سنہ‌لرک تحمل ایتدیکی بار تقیلی حال موازنده طومق ایسترسه هر کون برقاچ دقیقه‌سی وجودینه اعتنایه صرف آیله‌ملیدر .

اختیار لقله مجادله ایتلی ، پچه‌سی او زریزه بزدن بره شد تلى صالحیر ماسنه مساعده ایتمه‌ملیدر . بر تروتك استحصالنه ، او نک محافظه‌سنه صوک درجه خریصانه سعی و غیرت اولونوب ده ، قوت شباب ، لطافت و ملاحت کیبی تقدیر قیمت ممکن اوله‌مایان خزانه‌ک عدم دقت و اعتنا ایله تخربانه مساعده ایدله‌سی اابتله شایان تجویزحالاتدن اولماق لازم کلیر . اشرف مخلوقه قارشی عدم دقت و اعتنا بر نوع اتحادر . ضایع ایدبلن نعمت استرداد اولونه‌ماز ویغیلان سینین حیاته تحمل کوچجه اولور . بناء علیه : « چوجو قلریزه تمیز لکی » ، قواعد حفظ صحتی ، محافظه ملاحتی ، وجوده دقت و اعتنایی الفبادن چوق اول او کره تمیز .

وارسین کوزهله اولماسین »

« ایسترسه اولادیکـز

خسته لقله صوماسین »

« پنبه چهره‌سی یالیکـز

« کوربوز تورک چوجو غنی »

کوزهله نه یاراشماز ؟

توتون نه ایسه نه، فقط ایچک و قمار بزر بلای اجتماعیدر . - ۳۷ -

صاقینکنر - قاچیکنر :

توتون ۱۰۱۰ ۱ تاریخن ھیریسندھ استانبوله ادخال ایدمیشدر.

۱۰۴۰ ، ۱ تاریخلرنده استعمالی شدته منع و قولانانلر اعدام او لوئندۀ [**].

توتون ایچنلر صاف هوا ییرینه مضر بر دومان تنفس ایدیورلر . توتون آغیز، بورون، بوغاز و نهایت جهاز تنفسی ایچون چوق مضردر . توتون مبتلالری نهایتده (تصلب شرایین) خسته لغنه طوتولویورلر .

توتون آلقول انسجه

حیاتیه ایچون بر زهردر، هر آقشام بر قدح ذه او لسه منتظمأً ایچنلره «آلقولیق» دینیرکه «بکریلک» دیه ترجمه ایدیله بیلیر.

توتون و آلقول کیبی غیر طبیعی شیلدن محترز او ما الیدر .

قار مبتلالری ژروتلرندن ماعدا

صحتلرینی ده فدا ایدیورلر . بو اوچی صحت، ژوت و اخلاق ایچون بزر دشمن

دیه تلق او لوئق لازم کایر .

قار

[**] حتى ظرفای عصردن بری :

ضررسز بر دخان حقنده نه دار بونجه دقتلر

دخان آه مظلوماتی منع ایله ماک هنراولدر .

شعریله بو ممنوعیتہ تعریض ایله مشدر .

احتیاجاته موافق کلن افعاله چالیش (شناسی)

قارینجالرى قاچيرمۇق

موطباقلەرە، كىيلرلە و دولا بلە بھوم ايدەن قارينجالىدەن
فورتولىق ايسترسە كىز پلىين و لاۋاندا يپراقلېرىنى قولالانىف كافىدرە
بۇنلەك قوقوسىندەن قارينجالىر قاچار . ييوازلىنى تىخىب ايتىك اىچون
سوئىمەمش كىرىھچ سرىپاك و صودو كەڭ كافىدرە . آغاچلىرى قارينجالىدەن
قورقارمۇق اىچون بىرلىتە صويمى بىرگرام صارىي صېرىعلاوه ايدوب
آغاچاك كوودەسىلە دالالىينە سورمەلىدەر . كوودەلىرى تەمنى ئىلە
طلادە فائىدەلىدەر . آىچىنده بالىق قىزاردىيالان عادى ۋەتۇن ياغنە پاچاوارلىرى
بولا يوب كوودەدى بۇنلەلە صارمۇق دە قارينجالىرى قاچىرىر .

ياغمور

ارض ايلە هوای محيط آراسىنده دائىمى بىنخار ماء مبادلهسى
موجوددر . صوحرارت شىمسىيە تأثيرىلە دە كىزلىدەن، كوللەردىن،
مجارى ئىياھدىن تىخىر ايدەرك هوایىه يوكسەلىر و ذرات مائىيە
مجىمى اولان بولوطحالىنده دورور - أڭخفىف بىرلە كاربو بولوطى
تنزىل و ترفيع ايدەپىلىر، ڈرچەلر و سوروكلايەپىلىر . بعض احوال
و اسباب خصوصىيە لەختىنده بۇ ذرات مائىيە يىرە دوغرو نزول
ايدەر، ياغمور ياغار . يوكسەك داغلارده بولۇندىيىنى زمان بعضاً
و ادىلەر ياغمور و يوكسەك تېلەرە قارىياغدىيىنى كورولور . روزكارلىك
استقامىت ياغمور ياغماسىنە بويوك بىر تأثير اجرا ايدەر . بىر محلە
نەقادار ياغمور ياغدىيىنى بىلەك اىچون «ميزان مطر-پلوو يۈمىتەر»
دېنيلەن آلتەر قولالانىلىر . ياغمور صولرىنى صاف صو نظرىلە
باقىلىرىسىدە دوغرو دە كىيلەر . بۇ صولىدە تۈزىن ماعدا آمۇنىاق،
قلۇر، آسىيدىتىرىق كىبى مختلف معدى طوزلۇ و بوندن باشقە
خردە بىنى بىرچوق تىخملەر واردەر . ارض اوزىزىنە أڭچوق ياغمور
ياغان محللار دائىرە استوا نواحىسىدەر . ياغمور كەنە ارض ايلە سکافى
اىچون نە قدر ئىزم ايسە كىرىقى دە او نسبىتىدە مضر تلرا يقانع ايدەر .

ياغمور اولسە كىمسەنەك تارلاسىنە ياغماز .

اوینامق چو جو حفک هم حق هم و خلیفه سیدر . ۳۹ -

چو جو قلر اویون میدانلرندھ صحت و عافیت
« طوپلارلر »

چو جو قلری سر بست برا قیکز، آچیق هواده اویناسینلر، اکانسینلر، سر بست
بویویه نچو جو قعنم صاحبی اولور. عزمی او لان کنديش، جملاتته بویوک خدمت ایده ر.

اىسلک دوغرو ايلك آديم فنالق ياماه مقدر.

- ٤ - هرخانه کورولسە پرمىرىت - يارب نەقادار بويوك سعادت (٠)

بوز سنه

بوز سنه أول

اڭ سريع و دورت آت قوشولىش آرابالى بىلە آنجاق ساعتىدە
كىلو مترو لق مسافە قطع ايدە بىليوردى . ٢٤

اڭ ئىي يىكىنلىلر استانبولدىن اسكندرىيە آنجاق اوڭ بىش
كۈندە كىيدە بىليوردى .

كۈچلى قوتلى بىپادە ساعتىدە بىش كىلومترولق يول آله بىليوردى .

غايت ماھى بر رسام بىرینك رسمي اوده پاك بىكزىدە مەمەك
اوزىزە احتمال كە كۈنلرچە اوغراشەرق ياباردى .

كاغدى ئابىرىقەلدە پاك ياواش اعمەل او لوئۇر وەلە بويوك پارچەلر
بوس بوتون مجھول بولۇنوردى .

خطاطلەر و مېيىضلەر اوزون مەتدە آنجاق بىنسخە يازە بىليوردى .

دىلىز انسىلر و اومنىيۇسلر يوجىلىرى آنجاق ساعتىدە ٦ ١ كىلو
مەترو قطع ايتىك اوزىزە نقل ايدەرلەرىدى .

ايىرۇزە نله شىشىير يىلىش بالۇنلر كە هوادە كى ترفەنە بىلە باقىلىوردى .

هوا آچىق او لە ئىنى حالىدە ايىكى شهر آراسىندا تلغىرا فەلە بىر
ايىكى ساعتىدە و داها كىچ او لەرق خبر كۈندە رىلە بىلىرىدى .

اعماق بىحرى مجھولدى و حىياتك وجودىندن بىلە شېرىه ايدى بىليوردى .

بىش غروش قىمتىندە كى بىرغىدا

مع ما فيه ارض

دىكىمەدن آقان كۆز ياشى كورزمەدم (وۇتسكىيە) .

خلقه غدر أيله ينك عاقبتي خير اولماز . ٤١-

ظرفنه ترقیات

بوکون

حال بوکه بوکون اوتوموبیلر على العاده ٢٤٠ کیلومترو لق
یول آليور !

بوکون مکمل پوسته واپورلی بو مسافه يي اوچ كوندن
آز بز زمانده قطع ايديبورلر !

بوکون قوتلى بر بيسيقلهت سوار ساعته ٦ کیلومترو قطع
ايده بيليو .

حال بوکه بوکون فو طوغرا فيا واسطه سيله بر ثانيه نك يوزده
برى قادر بزمان ظرفنه مکمل واصله تمامآ مشابه رسم آلينه بيليو !

حال بوکه بوکون غايت سرعتلى برصورتىدە ويوزلرجه مترو اق
طومار حاندە اعمال اولون يور !

بوکون او قوناقلی بريازى ايله يازى ما كينالرى آز بز مدتىدە
بر قاج نسخه يازه بيليو !

بوکون سرعتلى تره نلر يوجيلرى ساعته ٩٠ کیلومترو لق
وبلكه داها زياده بر سرعتله نقل ايديبورلر !

حال بوکه قابل سوق وتوجيه بالونلر ، طياردلر وزه پلينلر ساعته
يوز کیلومترو دن فضلە بر سرعتله يول آليودلر !

بوکون تلغونله بر سرعت آنيدە كوروشولدىكى كېيى تلسىز
تلغراف موجاتى دخى حوادى برقتعە دن او بر قطعە يە كوتورى يور !

بوکون دە كىز آلتىدە كېيلى يور . او قيانوسلىرىدە او بن بىك
مترو يە قادر اسقاندىل ايديله ركأك درينىردى بىلە حيات بولۇمىشدر !

بوکون يوز غروشه آلينه مىور !

ينه دون يور !

طاتلى ديل ، كولر يوز ، دشمنك قولنى بوکر .

آتمک قیمتی بیلیکز

آتمک نه قادر مهمن و حقیقی بر نعمت اولدیغنى حرب عمومیده کی
وئىچە اصولنڭ سوء استعمالانى و يوقلقى بويوكزه كوشوكزه
ھېمىزه بىر قات داها ابىات اىتشىدر . بناه علیه بۇ نعمت عظمائى
ھېچ بروقت اسراف اىتەملى ، دائماً أىي و بایات آتمک ترجىح
اولۇن ئالىدیر . اسراف اىتەمك اىچون هرگىن يېجى قادر يىوب
آرتىق براقامق اوزرە اينجە اينجە دىلىملىرى كىسىلى و آك كوشوك
پارچەلرى بىلە آتىما يوب آرتىقلەر لە چورباياپە بىلە جاك فقيرلىرى دوشۇنلىدیر .
قىزارمش آتمک اوت صوينە ، خاشلامالاره و چوربالرە علاوم
اولۇنورسە قوئە غدائىھى آرتار . آرتىق آتكىلار قىرينىتى و قازىنىتى
حالە قلب اولۇنورسە بىرچوق يىكلەر تۈركىيەندا داخل اولە بىلەر .
بىلەتلەر اىنچە اىنچە كىسىلەر كىزاردىلىدیر و اوزرلىيەن تەيانى ، رەچل ،
بال ، پىكمىز ، بولاما سورولور و ياخود قوردى او زوم قاتىلىرسە
قەھوھ آلتىلدە طاتلىيەنچە بىلەر و حتى ضىاقىلدە بىرچوق دورلو
شىكلەرده مسافىلرى مەنۇن ايدە بىلەر . والحاصل آتمكى عافيتە
يىكز ، فقط اسراف اىتە يىكز .

چوجوقلار ۱

- ۱) هرکون آك آز ايکى بارداق سوت آيچىكز .
- ۲) هرکون تازەسىزە ، تازە ياخود قورومىوه يىكز .
- ۳) اولە بىلدىكى قادر آچىق بىخەلى يىردى ساعتىلر جە او يوبىكز .
- ۴) هرکون آچىق ھوادە اوينايىكز .
- ۵) يىك آزالرنىدە صاف صو آيچىكز .
- ۶) هفتەدە پىرکون بانىو ايدىكز ، يېقانىكز .
- ۷) ھېچ او مازسە كوندە بىردۇغە باحصوص ياتاڭىن بىمە حال دېشلەر كىزى فۇنچە لا يىكز .
- ۸) هرکون آبدىستخانە يە كىيدىكز .

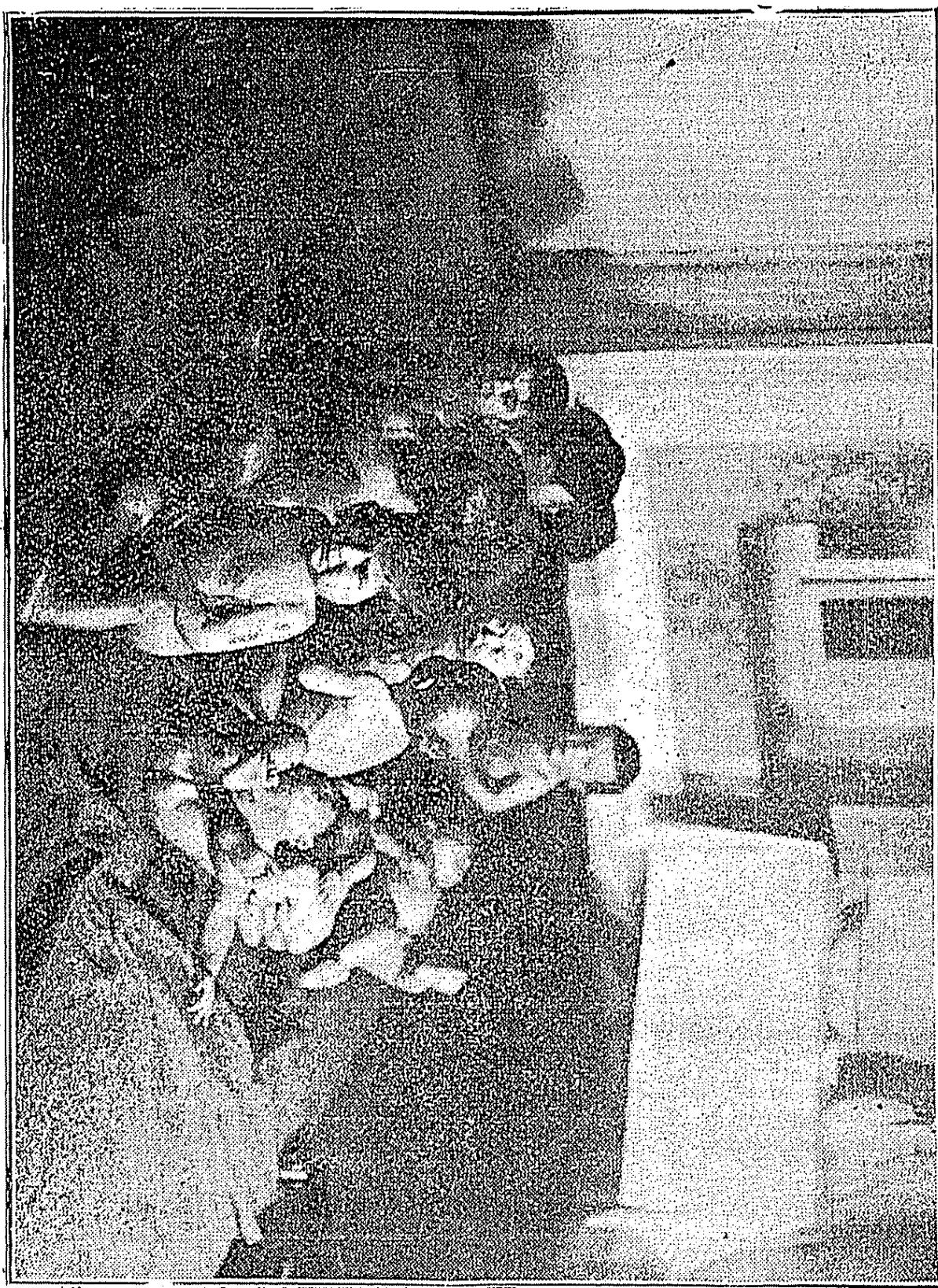
بسىلەين يىليلن دە كىل ، هضم ايدىلندىر .

سوت داملاسى

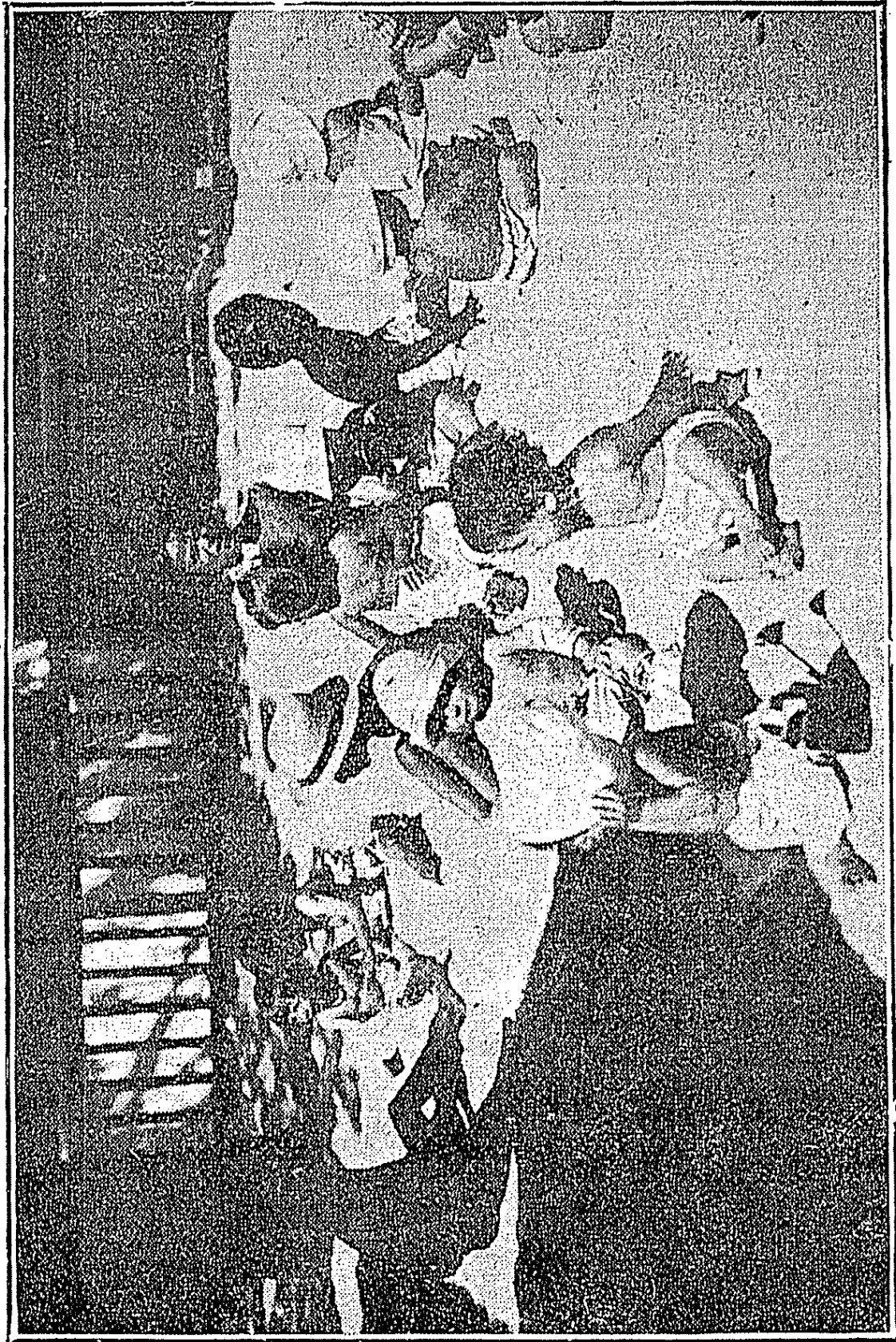
برخىر اتخانە، عىنى زماندە عملى بىردى سخانەدە.

ل ۱۹۲۴ سنهسى تۈزۈنۈن بىرى جمايىه اطفال جمعىتى استانبول مىرىزىنە مىربوط اولان سوت داملاسىنە آنەلر يىنك سوتى كىلەين وياخود آنەلر يىنەن فقير چو جوقلره ياشلىرىنە و مۇددەلر يىنك قوئە هضمىيەلر يىنە كورە هر كون معقم سوت ويرلىكى كېيى ھفتەدە بىر كون دە مقيىد بىتون چو جوقلر معاينە و وزن ايدىلەرك صحىتلرى تعقىب و آنەلر يىنەدە چو جوق بويوتىك خصوصىنەدە كى قوا عادى صحىيە تعلیم و تلقىن اولۇنقدەدە. استانبولدە وزنە جىلىردە فن فاكولتهسى قارشىيىسىنەدە كى سېيل و مدرسىدە يىرشن «سوت داملاسى» هانەن هر كون بى اثر تكامل كۈستەرمىكىدەدە. بىدایت تأسىيىسىنە يالىكىز او تۈز قرق چو جوغە سوت ويرلىكى حالدە بىكۈن مؤسىىدە مقيىد چو جوقلر كى عددى يوزى پەكمەكىدەدە. سوت داملاسىنە يالىكىز مقيىد او لانلر دە كىيل كىتىرىلەن چو جوقلر دە معاينە و تداوى ايدىلەكىدەدە. بويولدە باقىلانلر كى عددى هر آى (٦٠٠) يى پەكمەكىدەدە.

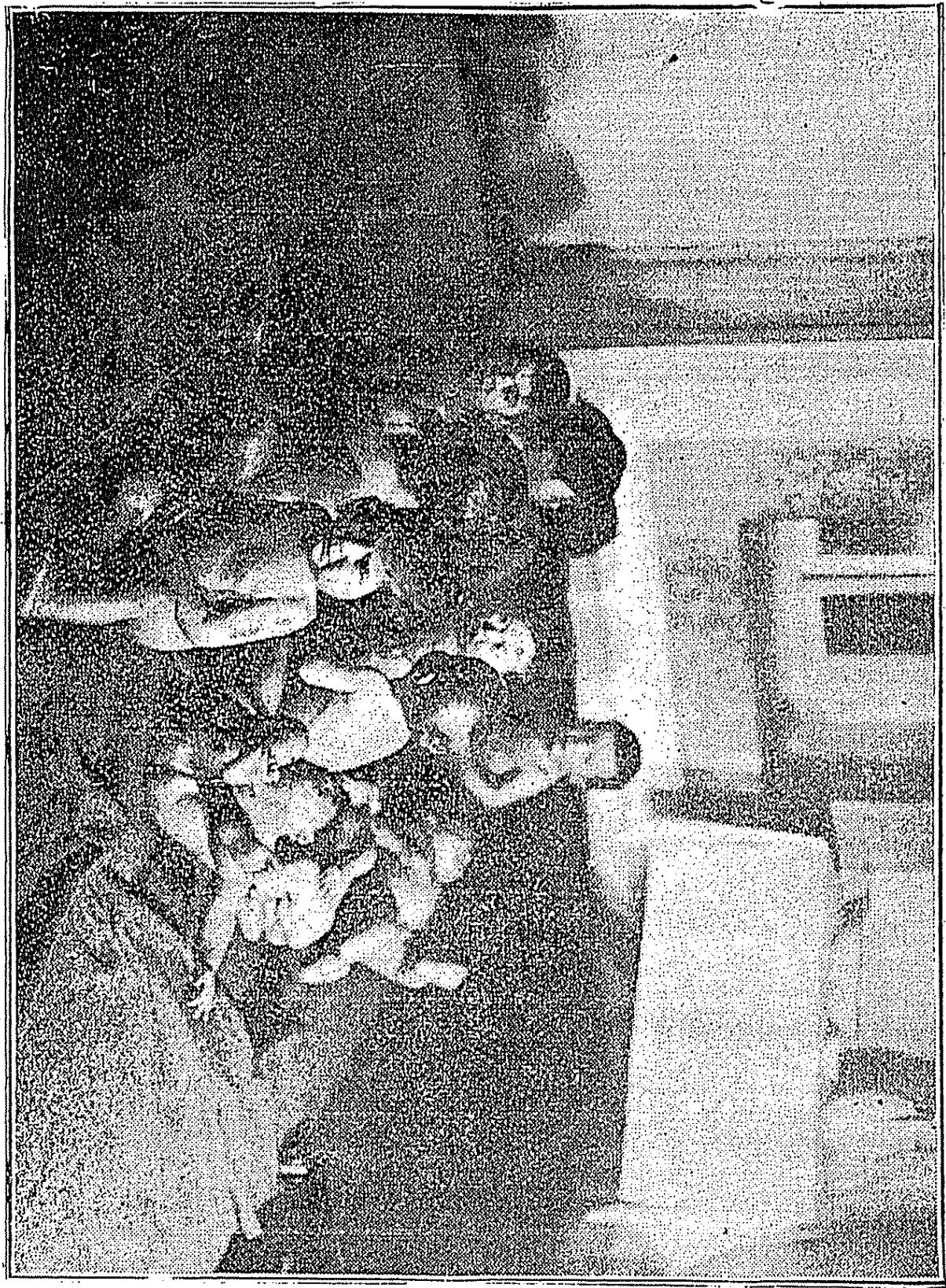
سوت داملاسىنە ضعيف و قانىز چو جوقلره، يازىن «چو جوق باپچەسى» نىدە (فلاور زىا) دن كىتىرىلەن پاك بىر قوم طبقةسى او زرنىدە كونش باپچەسى تطبيق ايدىلەكى كېيى كېيىك خستە لغىنە حتى دەرى ورمنە مېتلا و ضعيف او لانلار اىچۈزدە ئىلکتىرىقك «اولترا ويسولە» دىنەيلەن قويۇمۇر ضىياتى و صنعتى كونش ضىياتى تطبيقاتى اىچۈن لازم كلن و سائط و تأسىسات وجودە كىتىرىلىشىدە. اىكىنەنەك كىتىدىكى يىرە اىپلەك دە كىيدەدە.

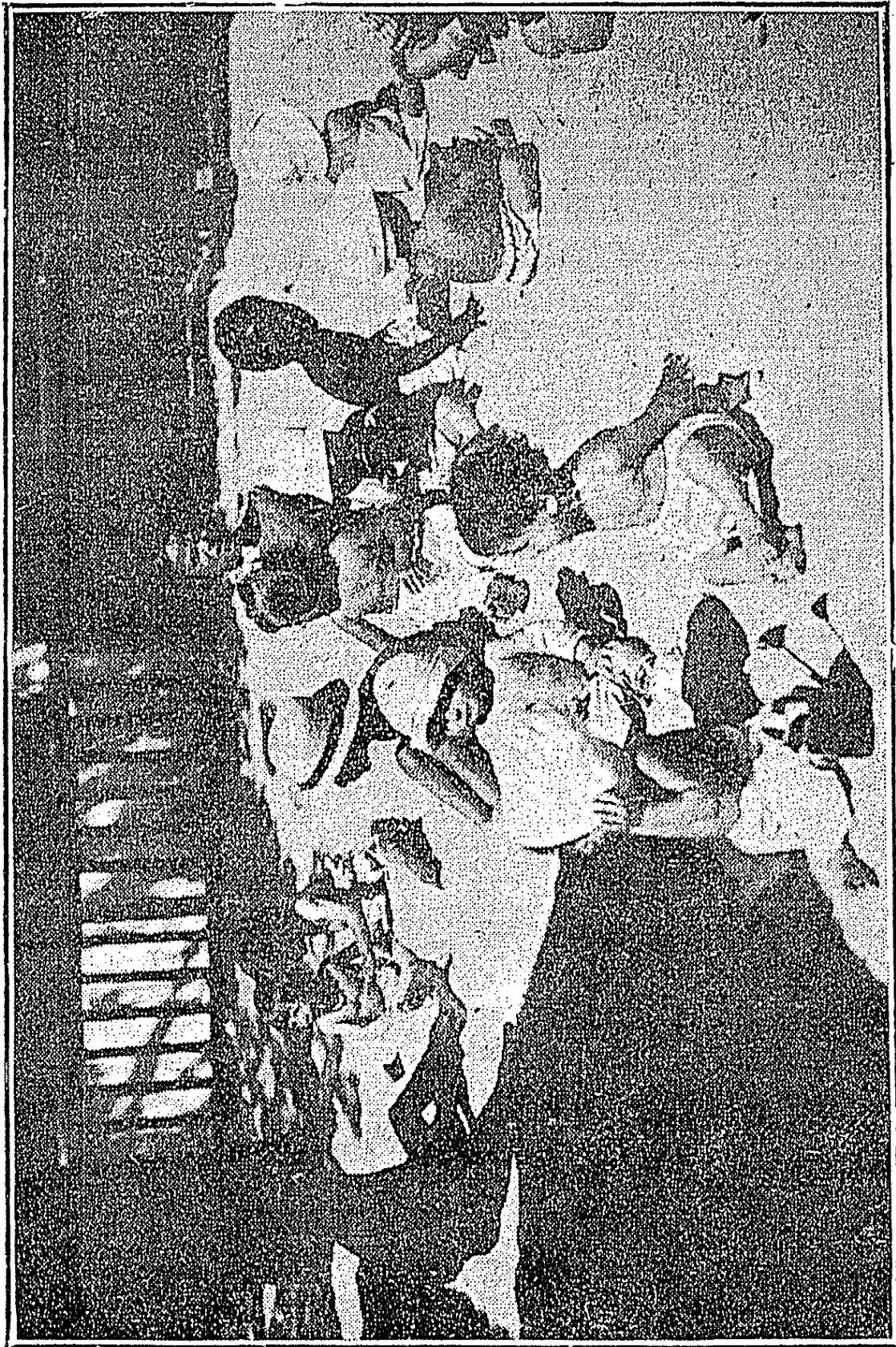
سوت داملاستنده: بەمیاک خستە لغنه مېتلەچو جو قولە «اولترا-ویولە» ضیاسى تطبيق

سوت داملاسنده : قوم اوستنده طبیعی کونش بانیوسی

سوت داملاستنده: بکیاڭ خىستەلغەنە مېتلەچۈچۈقلەر «اولترا-وېيولە» ضىاسى تىپىقى

سوت داملاسنده : قوم اوستنده طبیعی کوشش بانیوسی

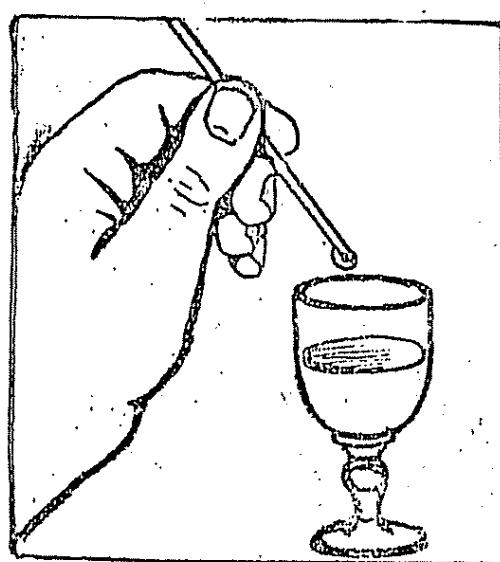
٦٤ - هر حیوانك سوقی کندی یاور و سنه در .

سوت داملاسنه ، آنه سنك بدن بره خسته خانه يه نقلی ايله أوده يالىکن لقدن باقىلە مايان ، عائله آراسنه وبالخاصه آنه سنده ورم ظهور ايدەن ويابوس بوتون ياتيم قالان ويأخذو بانيو وتنقيه ايتىك كىبى كوجوك بعضى تدىيرلرك اجراسنه غير مساعد محللىرده ياشايان كوجوك چوجوقلىرى موقه قبول أيلەمك اوزرە صوك زمانلرده اوون ياتاقلق بـ «چوجوق يواسى - پۇچىيەر » تأسيس اولۇنىشىدە .

سوت داملاسنه أك مهم تشكيلات چوجوقلىك احوال صحىھىلرini عائله لرى تزدىنە تعقىب أيلەمك اوزرە « زيارتجى خسته باقىچىلر » واسطە سىلە حفظ سخت اساسلىرىنىڭ تعىيم وتلقينىدەر . سوت داملاسنه دىنى وملى كونلرده چوجوقلىرە آنواب و چوق كوجوكلىرىنەدە قونداق و فقير والدەلرە ارزاق ويرلىكىدەدر .

- أى سوت -

طبييى سوت خفيفجه صارىيە ماشىل بياض دنكىدە ، قوقوسى لطيف و طعمى لذىيىدەر . ماوى يه چالان سوتىكىياغى آلتىشىدە . أى سوت خفيف صورتىدە لزوجتلى دو و قارىشىدىرىلىغى زمان كويپورور . صو علاوه اولۇنورسە كويپورىز . غلىان درجه سنه قادار سوت تسخىن اولۇنورسە دىينە و اطرافنە ياخشىمش يېختىلەر براڭىر . أكىر بوتون بوتون يېختلانىرسە سوتىك بوزوق ويابىزكىبى شېرىلى اولدىغى تحقق ايدەر . غايت ئىز و قودو بـ اورىكىو ايىكىنەسى برقاج سانتىيماترو قادار سوتە باتىرىلوب چىقازار يىلدەن : اكرسوت صاف ايىشە ايىكەنەتك اوچىندە آپچىه بويوجك بـ داملا بولۇنور و اوزون مەت آصىلى قايلىر . عكسى حالىنە سوت بوزوق دو و خالص دەكىلەر .

أك أى سوت آقاركىن اىچىلەندر .

۱۹۷۶ سنه هشتمه سوت داملاستان فعالیت

آمی		چو جوق عددی		کانون نون		شباط ماهوت		پیسان غایس		جورزان تغوز		اگوستوس		اولی		تشرين اولی		کانون اولی		یکیون	
				کانون نون		شباط ماهوت		پیسان غایس		جورزان تغوز		اگوستوس		اولی		تشرين اولی		کانون اولی		یکیون	
جهه تازه سوت		شیشه معقم سوت		کانون نون		شباط ماهوت		پیسان غایس		جورزان تغوز		اگوستوس		اولی		تشرين اولی		کانون اولی		یکیون	
قوطی مشکائیف سوت		بیز بارگی	پرنیج اونی	کانون نون		شباط ماهوت		پیسان غایس		جورزان تغوز		اگوستوس		اولی		تشرين اولی		کانون اولی		یکیون	
نشوونالری تعقیب	معاینه	تداوی ایدیلنار	خارجده اولرنده زیارت و تعقیب اولونان چو جوق	۰۳۰۹	۰۲۸۷	۰۲۸۱	۰۲۷۰	۰۲۶۷	۰۲۷۱	۰۲۷۴	۰۲۷۵	۰۲۷۶	۰۲۷۷	۰۲۷۸	۰۲۷۹	۰۲۸۰	۰۲۸۱	۰۲۸۲	۰۲۸۳	۰۲۸۴	
هر کونکی چو جوق عددی		داخلده تداوی	خارجده اولرنده زیارت و تعقیب اولونان چو جوق	۰۳۰۹	۰۲۸۷	۰۲۸۱	۰۲۷۰	۰۲۶۷	۰۲۷۱	۰۲۷۴	۰۲۷۵	۰۲۷۶	۰۲۷۷	۰۲۷۸	۰۲۷۹	۰۲۸۰	۰۲۸۱	۰۲۸۲	۰۲۸۳	۰۲۸۴	
صنی کونش - اولترا ویوله			۰۳۰۹	۰۲۸۷	۰۲۸۱	۰۲۷۰	۰۲۶۷	۰۲۷۱	۰۲۷۴	۰۲۷۵	۰۲۷۶	۰۲۷۷	۰۲۷۸	۰۲۷۹	۰۲۸۰	۰۲۸۱	۰۲۸۲	۰۲۸۳	۰۲۸۴	۰۲۸۵	
طبيعي کونش - قوم بازی و سی			۰۳۰۹	۰۲۸۷	۰۲۸۱	۰۲۷۰	۰۲۶۷	۰۲۷۱	۰۲۷۴	۰۲۷۵	۰۲۷۶	۰۲۷۷	۰۲۷۸	۰۲۷۹	۰۲۸۰	۰۲۸۱	۰۲۸۲	۰۲۸۳	۰۲۸۴	۰۲۸۵	
اوزاق آنلر	پاکت غرامدر	۲۰۰ چو جوق عددی	اوزاق آنلر	۰۳۰۹	۰۲۸۷	۰۲۸۱	۰۲۷۰	۰۲۶۷	۰۲۷۱	۰۲۷۴	۰۲۷۵	۰۲۷۶	۰۲۷۷	۰۲۷۸	۰۲۷۹	۰۲۸۰	۰۲۸۱	۰۲۸۲	۰۲۸۳	۰۲۸۴	

اوزاق آنلر کلیملره و ۷۵۴ دن کسیلان
چو جوق قله ویرلکده در.

— ٤٨ — سیناک پیسدر، بولا شیدر؛ قورقنج وايکر نېج بر مخلوقدر.

سیناک

تيفو جاسنى، چو جوق اسهالىنى، قانلى باسورى، قوله رايى، ورمى،
قوش بالازينى، قىزىل خستەلغى، قىزاموغى، يىلانجىغى كتىروب صماچار.

چو ھۇ قىلىكىزى او لمۇرەدە

خستەلقلىرى بو موندار قارا سینكار كتىرىر.

اڭ بويوك دشمنكىز بونلر اولمايدىر.

سينكارە قارشى هن سنه مجادله يە كىريشىلمايدىر.

سینه‌کاره :

کوبره، پیسلاک، مو طباق
دو کونتیلری، چیرکف
و سوپر ونتو، چور و چوریه
باشلايان حیوان و نبات
ماده‌لری و سائر هر دورلو
موندار و قوش شیلر او زرینه
یوم و مرطلازلر .

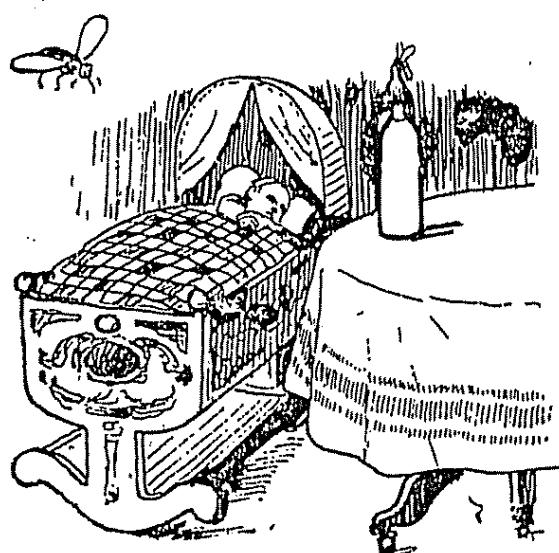
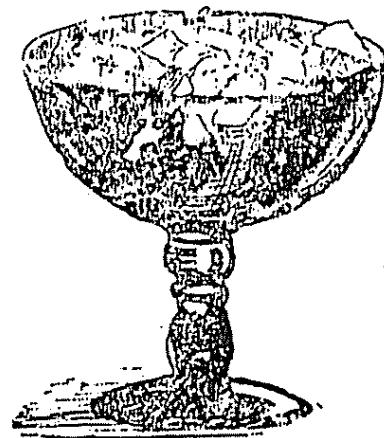

سینه‌کار سزدن، او کزدن، یا قینکزدن نه قادر او زاق بولونور سه
سز و اولا دلیکن خسته لقلردن او قادر مصنون و سالم او لور سکن.
بولاشیقلری، دو کونتیلری قایالی شیلره قوی عالی .

سینه‌کاره قارشی «سفر برلاک» اعلان ایتلی .

سینکلار :

شکر کیپ چوجوقلرک اک زیاده
سەودىکى يېھ جىڭلار اوزرىنە قۇنار
وھر دورلو خستە لق تىخلىرىنى براقيىرلر.
سینك مزىعىج، مەدھىش، مىستىگىر بىر
حىشىرە در، انسانىڭ راھتىنى كىيدە رەجاڭ
قادار مزىعىجىز. حىاتىنى تەللىكە يەقوۋە-
جق قادار مىسر و مەدھىشىر.

سینکلار :

دقىت ايدىلزىسى چوجوغۇڭ
دوداقلىرىنى، آغزىنە، أمىزىكى
و مەباشى اوزرىنە قۇنەراق
«لىشىل اسەھال»، چوجوق
قولەراسى مىقرو بىلىنى براقيىرلر.
چوجوقلرک كۈز قاپاقلارى كىنا-
زىنە قۇنار و كۆز آغزىلىرىنى
نقلى ايدەرلر.

سینکلار باخصوص يازىن صىيچاڭ
زمانلىرده چوجوقلر اىچۇن بربلاى
عظىمدىر.
لىشىل اسەھالنى، چوجوق قولەردا-
سىنەن سەندەنە قادار چوجوق هىلاك
اوئاقدە و نە قادار والدەلر يائىس
و كەدر اىچىنە قالمىقدە در.

كاشكى هەركس «سینك آولا سە» .

ھجری و میلادی سنه لر

میلادی سنه معلوم ایکن ھجری یی بولق ایچون ۶۲۱ عددینی
میلادی سنه دن طرح، حاصل هرچی ۳۳ عددینه تقسیم وخارج
قسمتہ بر علاوه سیله حاصل طرحہ ضم اولونورسہ مطلوب الده
اید یا پیار .

مثال: ۱۹۲۷ میلادی سنه سندہ تاریخ ھجری یی بولق ایچون:
 $۱۹۲۷ - ۶۲۱ = ۱۳۰۶$
 $۱۳۰۶ + ۴۰ = ۱۳۴۶$
 $۱۳۴۶ : ۳۳ = ۴۰$

ھجری سنه معلوم ایکن تاریخ میلادی یی بولق - بوندہ / یا یکن
۳۳ و ۶۲۱ رقملینی خاطر ده طوّع لازم در . تاریخ ھجری
۳۳ عددینه تقسیم وخارج قسمتی مذکور تاریخ دن طرح و حاصل
طرحہ ۶۲۱ عددینی ضم ایتک ایحباب ایده ر .

مثال ۱۳۴۶ سنه ھجری سندہ میلادی سنه یی بولق ایچون .

$$۱۳۴۶ : ۳۳ = ۴۰$$

$$۱۹۲۷ = ۶۲۱ + ۱۳۰۶ = ۴۰ - ۱۳۴۶$$

وسطی مدت حیات

صوصینکی	۲۴	ساعت	فورت	۱۲ - ۱۲	سنه
حام بوجکی	۶	هفتہ	کدی	۱۵ - ۱۲	»
کلبک	۲	آی	قورباغا	۱۰	»
پیره	۲	»	قارا قورباغا	۲۰	»
سینک	۴ - ۳	»	سقا قوشی	۱۸	»

مرحمندہ افراط اولما ملیدر .

- ۵۲ - کیم که چوق سویله یه اول چوق یا کیله (عطایی)

قارینجا	۱	سنہ	۲۵	اوکوز	۲۵ سنہ
جیرلاق	۱	»	۳۰-۲۵	آت	»
آری	»	»	۳۰	قارتل	»
طاوشان	۶	»	۴۰-۳۰	« زوالی » انسان!	۱۰-۶
آداطاوشانی	۸	»	۴۰-۳	کنهیک	» ۴۰-۴
قویون	»	»	۴۰-۳۵	دهوه	۱۰-۸
کوپک	»	»	۴۰	اورانک او تان	۱۲-۱۰
آنکرہ ک	۱۰	»	۵۰	بالیقچیل	»
بلبل	۱۲	»	۵۰	آرسلان	»
آنی	۵۰	سنہ	۳۰۰	قارا آغاج	۴۰۰-۴
قارغا	۸۰	»	۴۰	آقاسیا	»
طورنا بالیغی	۱۰۰	»	۱۰۰۰-۵۰۰	میشه	»
سازان	۱۰۰	»	۱۰۰۰-۵۰۰	اخلاه ور	»
فیل	۱۰۰	»	۷۰۰-۱۲۰۰	چام	»
مرسین	۱۰۰	»	۲۰۰۰-۳۰۰۰	پورصوق	»
پایاغان	»	»	۳۰۰۰-۲۰۰۰	بائوباب	»
قاپلو باغا	»	»	۲۰۰۰-۵۰۰۰	در راقاما آغاجی	»
پر صارماشیق	»	»	۳۰۰۰-۵۰۰۰	»	»

حرارتیز

بر چوق تدقیقاته نظر آکنج بر آدمده و سطی درجه حرارت ۳۷

اولوب معنما فیه زمانه کوره بوده تبدل ایددر. کیجه یاریسی ۶۳۶، ۶

صبح دور تکه ۶۳۶، ۳ صباح سکزده ۶۳۶، ۸ او کلادوقتی ۶۳۷، ۲

آ قشام او ز آلتیده ۶۳۷، ۴ و آ قشام ۶۵۲ در ۳۶

کومور چو قولندن بیاض تو ز چیقماز.

دیشی دوکولانی، چولوق چو جوق منسخره سی اولانی. - ۵۳ -

دیشلره چوق اهمیت ویرملي

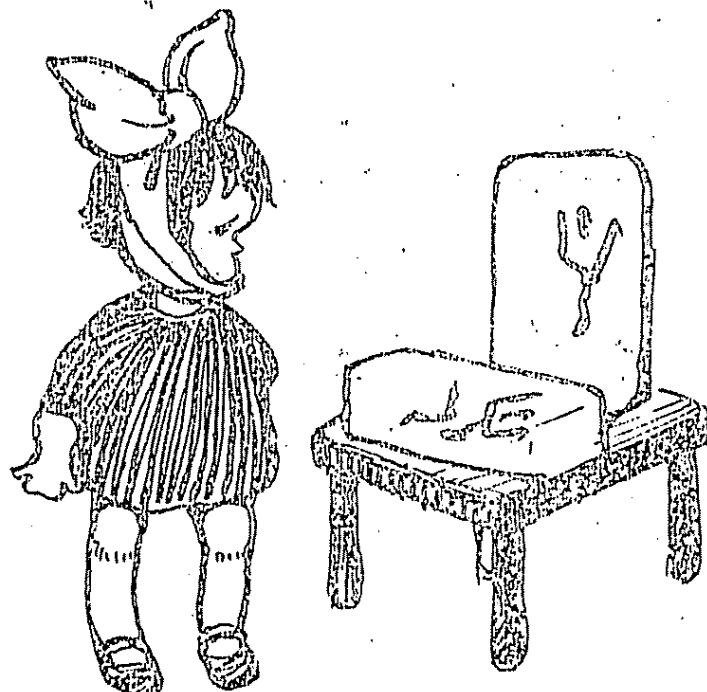
دیشلره آئی باقیلمازسه چابوق بوزولور، یمک آئی چیکینتمز
اولور و بونک ایچون معدده ده آئی آزیده منز.

دیشلر معدنه نک ده کیرمنی در، ییه جکلاری اوکودور. یمک
آئی اوکودولملي، آئی چیکنتملی که هضم یولانده اوسمون.

دیشلره ناصیل باقالي؟

بر تیغز دیش هیچ بر وقت بوزویماز، هر یعکدن صوکرا
آنجه یقاپوب اوزرلزنده قالانلری کاملاً تیغزه یکن، آزالزنده
هیچچ بر شی قالماسین.

آئی باقیازسه کشن:

دیشلر یکن بوزولور،
چورور و سیاهلا نیز
و نهایت آغیر.
بیلیر میسبکن و بو
آغیری نه قادر من عجدر؟
دیشلری کیرلی اولان
چو جو قلرذن انسان
عادتاً ایکره نیز.

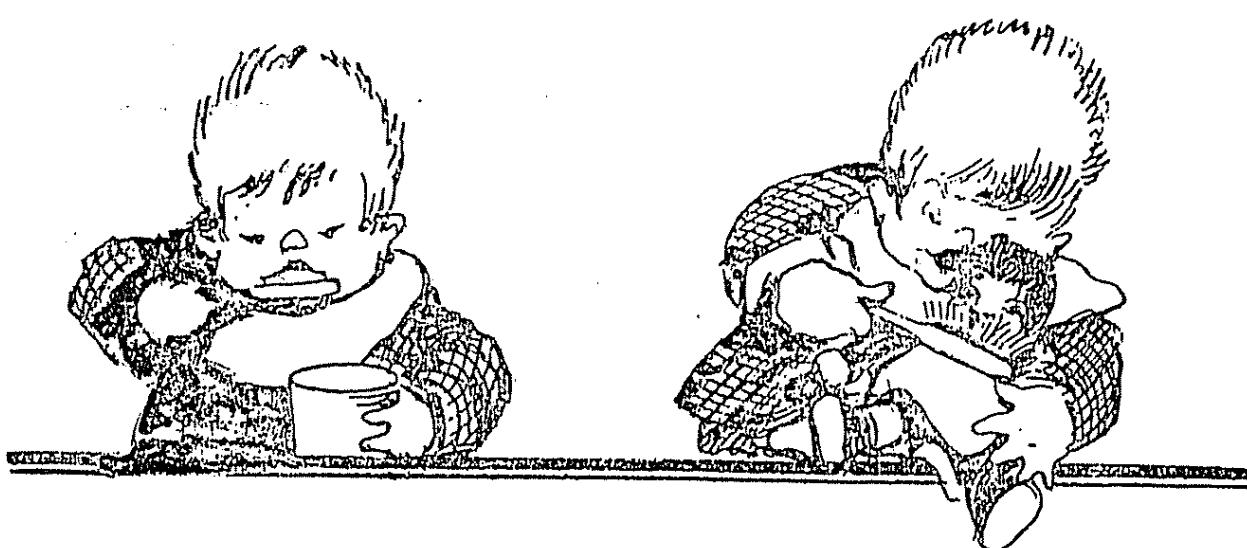
آدتیق نه شکر ییه بیله جکم: نده شکرله و
دیش طبیبته کیتملیم.

چوروك دیش آغیریسی چکامز، چکدیر یلیر.

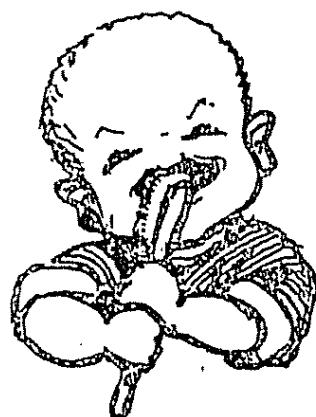
- ٤٥ - کنچلر تجده امك ، اختيارلر اعتياداتك أسييدر.

کوچوك چو جوقلره ديشلربى صباح و آقشام فورچالادىكىز.

« اوست ديشلر يوقارىدز آشاغى يه ، آلتىدە كيلر آشاغىدىن
يوقارى يه و صوكردا دوغرو فورچالانەجتىدر . »

ايچى طرفلىنى و آراقلرىلە دىشلىنى والحاصل هر طرفنى كوزەلجه
فورچalamىنى او نوتمايك . فنا فورچalamىق ديش اتلرىكىزى صىقىار
و ديشلىكىزى دوشورور .

دېلىر كونىزىدە زىادە كېچە ھۈەور .
چو جوقلره هان ديشلىرى
چىقدىغىندىن اعتباراً بو تميزلىكى
او كرەدىكىز .

ديشلرە ، ايلك چيقان سوت ديشلىلە باقىغە باشلامالى .

باقيلامايان سوت ديشلىرى چابوق دوشىركە فنادر .

صوئى هاواندە دوكمەيى تجربە اىتمەملىيدر

صباوت غفایق، شباب مصارعه و شیخوخت تأسدر. - ۵۵ -

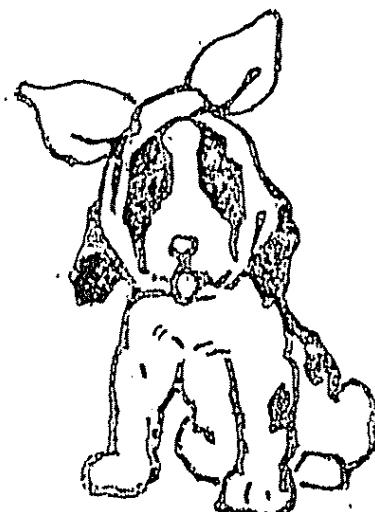
دیش چورومه سنه قارشی سفربرانک

آرتیق چورومه یوق ا دیشلر هم تیز ، هم بیاض.

چو جو قلر ، دیش فور چالری کنله دائم سلاحلی
بولونک واونلره دیش دشمنلری او لان قورتلره میقر و بلره
هجوم ایدك .

صوغوق و صیحاق آغزیک زه برشی قوید یغکرده آغزیپیان
دیش بوزولمش دیکدر . هان دیشجیک زه قوشکر .

چو جو غکر زک دیشلرینی دیش
طیبکر زه صیقه جه کوستیریکن .
او سزه برقوق نصیحتلر ایده ر .
اونلزی تمام ایفا ایدیکن .

چوروکی علاجلات مقدن زبده دیشی چورومه مایدر . اصل .
هئر چوزو تمه مک ، چورومه نک او کنی آلمقدر .

یلکنی روز کاره کوره چه ویر .

قورۇق اڭ بويوك علاجىدرو.

مېرىز بىز بىلەر اصىرىز ھۇرىدىز.

چورۇن بىردىش فناچىكىز.

ضختىنە او ماق اىچۇن مەطاقا ئى
چىكىنەمك لازىمدر.

ھۇھۇنلىكىزە :

دېشلىنى ناصىل فورچالاما ئى
لازىم كلاچكى او كىرە دىيكن.

ھېچ او مازسە سىندە بىر دەۋە
دېشلىنى أىك بىردىش طېبىتىنە بىمە حال
معانىنە يىتدىرى يىز.

دېشلى صاغلام ئىسە :
أىي چىكىز،

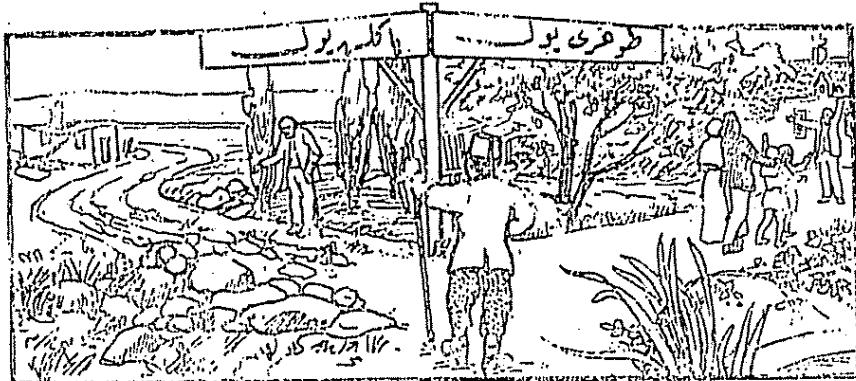
معادە ئىي هضم ايدەر و
وجود دائما صاغلام قالىر.

طېبىك علاجىدىن زىادە نىصىحتىدىن استفادە ئىتلى

نه بخیل اول، نه ده اموال کی ایله اسراف . ۵۷

تصرف و اقتصاد حقنده اقوال حکما

دنیا ایکی قسمدر: تصرف و اقتصاد ایده نلر و صرف اسٹلاک
ایله ینلر . بوتون اولر، بوتون ده کیرمنلر، بوتون کوپزولر،
بوتون کیلر و شومن دوفزلر والحاصل مدبیی و سعادت بشريه ی
مستلزم بوتون آه ر عظیمه تصرف ایده نلرک همتیدر . غصب
و اسراف ایله ینلر بوتلرک بندکانیدر — صرف ادخار ایچون

تصرف و اقتصاد نتیجه سی

دیغرو یول یا کلایش یول

تصرف و اقتصاد اثر سفالندر . محافظه استقلال ایچون تصرف
دوغرو و مردانه در — تصرف و اقتصاد استقلال و حریثک منبعیدز —
دائماً جبیده پاره بولونمک ایچون ایکی تدقیق او لوئیش ایکی ساده
قاعده یه رعایت کافیدر: ۱) عفت و استقامت وسیع و عمل، غیر
هفارق آرقاد اشلر یکز او مالی؛ ۲) واردات صافیه کردن هر کون
اون پاره نقصان صرف ایتكه چالیشمکی . بو طریقه بوش اولان
جیکز دولایه باشلا یه حق، داینلر طرفندن تعقیب ایدیله یه جات
وسفالنله مضطرب او مالایه جقسکز .

چو جوغه ایش بویوران آرد نججه کندی گیاده در .

- ۵۸ - بِرَكُونْ بُولُورْ الْبَتْ آرَايَانْ دردِينه درمان (عزم)

بر مصرف دفتریکن اومالی و بونی دائماً آیی طوتمالیسکن .
اک اهمیتسز و جزئی مصرفلری ده او دفتره یازماکن ایچون بلکه
اوقدار اصرار ایتم . یالیکن پاره کزک مقدارینی ، صرفیاتکزی
و هر شیئک سزه قاچه مال اولدیغنى بیلمایسکن . جیبانده اولانیه
صاتون آلدیغى شیئک فیائتنی بیلن بر آدم صرفیات مجنونانه ده
اصلابولونه ماز .

والدهل ! چوجوقلریکزی تصرفه آلیشدیریکن . تصرفه
چوجوقدن ، قومبارادن باشلاینیکن . ولادتی آندن اعتباراً
چوجوغکزه ویره جککن پاره یی قومباره سنه آتیکن .

قارنه جینک توصیه لری

غنیای مشهوره دن قارنه جی
شو نصیحتلرده بولونویور :
بس پاره سزدوغه رق بلا فاصله
وبدايتدن اعتباراً تصرف ایتمک .
دفترلری دائماً یوقلامق و هر کون
حساباتک موازنه سئی یا پیق - سرعتله
و بلازدد قرار قطعی ایله حرکت
ایتمک . مطلوب اولانی دائماً
بیلماک .

قرهه
و

آلهه
تیمور او
تنهنلی (آنقاره) او
ایله کوره
پیلوان
یوه بیز بیان
یقیق
جای
سوالدر .
بازدید
می بول
هر زکار
علا
(آنقون)
پیورل .
آنکو (آنکو (آنکو (آنکو
وصوکرا

آدم آدمه کرهک اولور ، ایکی سرچه دن بورهک اولور .

اوتهیه برى يه توکورمك قادر فنا بى عادت يوقدر - ٥٩ -

چوجوقلره باقىم يولارى

ملئك اميرى ، استقبالى : ھەھۇ قىلدە .

بولاشىق ، سارى خستەلقلر :

ۋۇرم	چوجوق دشمنى
قىزىل	
قىزاموق	
دىفتەرى	
قوش پالازى	

تېفو - قاراجاء

چوق دفعە بى خستەلقلر چوجوقلىرى بوتۇن عمرلىنىدە ضعيف،
جىليلىز براقيز .

خستەلقلر چوجوقلرده اكثريا ورمە استەناد پىدا ايدى .

خستەلگى نىشىدەن اوچ سبب:

بالغام ، توکوروک عىنى قدىدىن اىچىمك آقسىرمق ، اوكسورمك
توکورمك تربىيە سىزلىكدر ، دىكىرىنە فناق اىتىكدر .

عارفة بىركل يېرى

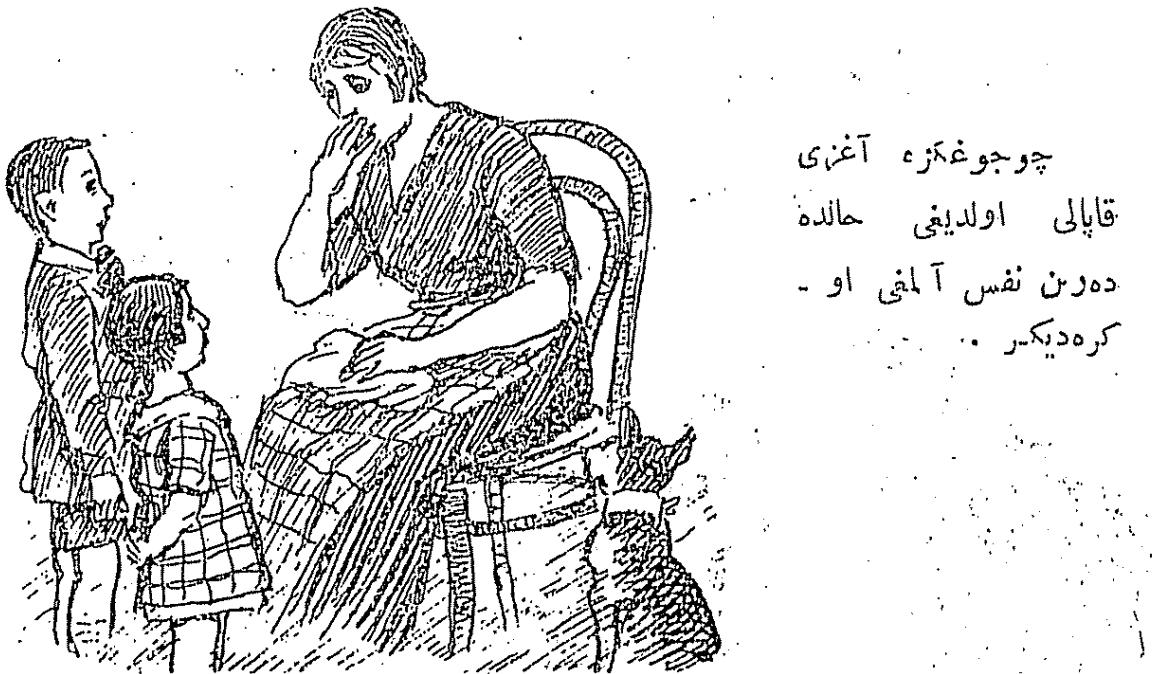
٦٠ -

چو جو قىلە باقىم يولارى

تنفس

ياشانىلە بىلىرى .	<p>۳ - هفتە غداسىز
۳ - كۈن صۇسلىق
و آنجاق :</p> <p>۳ - دقيقە هواسىز</p> |
|-------------------|---|

آغزى آچىق نفس آلان چوجوغۇڭ بوغازىنده ؛ بورنى
آرقاسىنده أت پارچەلرى اولقى احتمالى واردە .

چوجوغۇڭزە آغزى
قاپالى اولدىغى حالىدە
دەرىن نفس آلمى او -
كرەدىكىر ..

أت پارچەجىكارى (تنبیبات) او لان چوجوق : بورا ئادات پارچەجىكارى او مایايان چوجوغۇڭ :

يو لىندىدەر .	<p>تشفىي
شىئەنەسى
ايشىتىمەسى
آ كلاماسى
بۇلۇمەسى</p> | <p>كوج تنفس ايدەر
سيماسى اچقلاشىر
آغىزى بىلىشىدىز ،
عقل و ذكابىي كورلەزىر
بويومىكىن قايلىر</p> |
|---------------|---|--|

بو أت پارچەجىكارى ، بۇ «تنبیبات ئەمە». (و بعضًا باد مجكار.)

قالدىرىن بىلەيدەر . عمليات سادەدر

عقلك ايلە كور ، قلبك ايلە ايشيت .

تورکم بويوکم.

قوپدم آنا يورتن، قوجه سيلار كيي طاشدم،
باقدم كونشه، داغلري، دريالري آشدم،
 يولاردهكى آنكللر ايله شانلى صاواشدم،
 توركم، بويوكم، وارمى أشىم، سوليله بيليرسهك!
 تارىخلره صور، آل خبرى شېرەلە نىرسەك!

بن قاچ تاج اوچوردم، نه قادر تختى دە ويىرمد،
قاچ ايپراطور... قاچ بىكه (عفو ايله) دە دىردم،
 تارىخنى بىلە ايستەدىكىم سمتە چە ويىرمد،
 توركم، بويوكم، وارمى أشىم، سوليله بيليرسهك!
 تارىخلره صور، آل خبرى شېرەلە نىرسەك!

قلبىمدهكى او ئىسى قانى دوكىيىيى صاندك؟
 بىشمدهكى يورت آتشنى سوندىيىيى صاندك؟
 عزمىندە ثبات ايتەدى دە دوندىيىيى صاندك؟
 توركم، بويوكم، وارمى أشىم، سوليله بيليرسهك!
 تارىخلره صور، آل خبرى شېرەلە نىرسەك!

بالقاندە بويوک حربىدە بى أولدى دېينىلر!
 ميراثى يونان ملتىك اولدى دېينىلر!
 خاچ پارلاadi، يېلىزىلە هلال صولدى دېينىلر!

كىندى قوتىدن غىرىيىسنه دايابان مطلاقاً لدانىز.

وطنی قورتاران وطنانک ولی نعمتیدر . - ٦٢ -

تورکم ، بويوکم ، وارمى أشىم ، سوپىلە بىلىرسەك !
تارىخىلە صور ، آل خېرى ، شېھەلەنيرسەك !

كىنجىم ، يىكىتىم ، پاك قوى ، دىنچىم ، دىرىيىم بن ،
پارلاق مەدىت يولنڭ حر أرىيىم بن ،
حرمتىلە ، تقدىرلە لايق برىيىم بن ،
تورکم ، بويوکم ، وارمى أشىم سوپىلە بىلىرسەك !
تارىخىلە صور ، آل خېرى ، شېھەلەنيرسەك !
دوقتور فاضل برق .

—————
آديم نه ؟
سوپىلە بىكا قوزم آنه !
آصل بىم آديم نه ؟
عبدالله مى ، سليمانى ؟
احمد ، محمد ، نعمانى ؟
خدىجەمى ، أمينەمى ؟
★

بىلەمەدك ، بىلەمەدك !
نه مىلىخە ، نه أمين ،
نه آرسلاندر ، نەدە جىلان ،
نه فلاندر ، نه فلان ...
★

نم آديم غايت بويوك !
نم آديم : توركدر ، تورك !
(كوربوز تورك چوجونى)

يوكسل كە بونكىدە فوقىوار ،

آن و باباله بعض و صایا

چو جو قلریکزده بالخاصه دورت خوى اویاندیریکز :
عدالت، آئیلاك، چالیشمايى سەوماك و کندىنه صاحب اولىق.
حسن تربىيە واسطەلرى بىدایتىدە اعتىاداتدر. آئى اعتىادىلر
تقوىيە و تنبىيە و تعلم اولۇمالىيدر. تربىيە يە أركىندىن باشلامالى،
عىنى افعالدە اصرار كوسترملى و بافعالى چوجوغە خوش كوسترمە يە
چالیشمايىدە.

اطاعت نەچوق لاقيرىدى و نصىحىتلە، نە يالوارمايلە، نە دە
سرتىڭ و قاباقلە استىخصال اولۇنە بىلىر. بۇنىڭ ايچۈن أركىندىن
باشلامالى، امر و طلب ايتەيى، تلقىن حرمت آيلەمھى بىلمىيدر.
اسباب امر و طلب اىضاح ايلە چوجوغەك آكلايە بىلەجكى صورتە
اقناع و ارضنا و دائعا آئى اعتىادلى تنبىيە و ايقاظ آيلەملىدە.
ياباجىلىر يانىددەدار بىلەقدن، سوكمىكىدىن، زىادە او تاندىز مەقدن،
قورقۇ ويرەن قابا تەدىدىلەن، تەقىردىن، حبسىدىن، هەلە
معاذاه او رەمەن، او يۈن ويا يەك محرۇمەتنىدىن قطعىياً چكىنلىدە.
عدم مەمنۇنىت، تعىيب و تېبىح، اعتىار و محېتىن محرۇمەت موقتە
كىي ئەك خفيف مجازات بىلە نادراً او سەددە يەنە پاڭ آغىر كاپىر.
پىدر ووالدە متفق او لادقلرى حالدە بۇتون وسائل تربىيەنىڭ حكىمى
يوقدر و مع التأسف حسن تربىيە امكاني دە قىلماز.

چوجوغە دائىما مىكىن اولانى امر ايتىلىدە. لزوم قطعى
او لادقىچە مشغول چوجوغى را حتىز ايتەملى و عىنى زماندە لطىفە سزە

يولىلە كىدەن يورۇلماز.

۶۴- کال‌کدن خبر ویر کیممه سند احتشام آماز (راغب پاشا)

حیله سز ه جدیتله ه آلداتمادن و دائما چوجونی مجبور ایده جك
بر صورت نوازشکارانده و نشیه ایله آژشی و آز سوزله امر
ایتمیدر . چوجونی بویله کوزه ل بر صورتیه آلیشدیردقدن
صوکراده عدم اطاعتیه اصلا میدان ویرمه ملیدر . عناد
و اصرار حالنده کوز یاشترینه قارشی ده ملایم داورانمایوب
اطاعت کامله بی تأسیس ایله ملیدر . چوجونه تلقین امنیت اینلی
واصلا آلداتمامالیدر . اوئی سه و هر ک کندیکزی سه و دیز ملیسکز .
امر لریکزک اسبابنی ده ایضاح ایتمیدر . بو لزوم اعتراض ایچون
ده کیل آکلا عق ایچوندر . چجوق آکلا دقدن صوکرا داها
ای اجرا ایده جکدر .

مکافات او بورانی و غروری تحریک ایچون ده کیل بلکه
حسیات حسنه بی و با خصوص باشقاسنی ممنون ایتكدن دویولان
حس حظی ایقاظ ایچوندر . مکافات خفیف کورونه مک ایچون
نادر و ساده او لمایله برابر صورت اعطاسی ده ساده لشیدیرملیدر :
تبسم ه اظهار ممنونیت ه آفرین ه مدح و ستایش و نهایت پوسه . . .

جز ایه مطلوب اولان آغیرانی ویره بیلمک ایچون قصورلی
منع و اطاعتیز لکی ازاله ایده جک صورتیه او زره پک نادر او مالیدر .
منع ایته دیککز برشیئی یا پدیغندن ویا خود امر ایته دیککز برشیئی
یا پمادیغندن دولایی بر چوجونه هیچ بروقت داریل مالیدر . بو تون
قباحتله جزا تعیینی نابجادر . بعضی احواله سزک نظر کزده
قیاحت اولان بر بشی چوجونگک نظر نده ده کیلدر . ایسته مه یه رک
یا پیلان قباحتله قارشی دائما مر جملی اولمالیز . حسن نتیجه حاصل

سرداش آرامق سری افسنا ایتكدر .

ايدەن اصل مجازات دەكىل فىكر مجازاتدر. خفيف بىر عدم ممنونىت كافىدر.

يالان و تىبىلاڭ كېيى سوء تمايلانە قارشى دورمۇق اىچون بۇنلارك حتى دوغىمالىينه بىلە مىدان ويرمهمىلى و حين ئاظاھىرنده درحال ياقالانەرق اونىڭ يىرىشە عالي واصىئىل بىر تمايل اقامە ئىلەملىيدىر. عنادە عنادله مقابىلە جائز دەكىلدر. أىكىر سىز غلبە ئىدرسە كىنچىچوچق اىچون فلاكتىدر. آنجاق دوغروپى وعدالتى ئىستەيە جاك صورتىدە وجداتى تىوير ايتلى، عقل و حكمتى بو خويىدىن واز كېيىملىيدىر.

چوجوقلىرك صحىتى كىندى ئۆزگەردىدەر . تربىيەسى راحتى طاتلى دىلييكتىزدىدەر . «	« ئى جاھلار ! او تانك دوکەنك بىكارى . او نلر عزيز وطنك سىيانقىزىز مەلکلارى .
--	---

كوربوز توركچوجوغى - كاظم نامى

آفاجان چوجوق

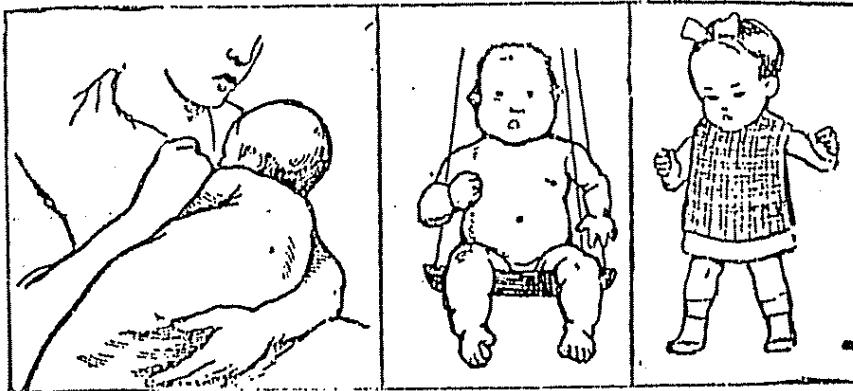
آنە — او غلمە، سى دوکەجىم .
 او غلى — يىچون آنە ؟
 آنە — سىندىن كوچوك اولان قارداشك او ردك ؟
 يازىق دەكىلە ؟
 او غلى — پى آنە، آما بىن دە سىندىن كوچوكم، بىن دوکەرسەك يازىق او لىازمى ؟

زمان سكا اويمارسى، سن زمانه اوى.

- ٦٦ - کندی هکیمکن اول سکنی، اسپر نویرینه یالیکن صوابچیکن.

- یورومک قابایتی ییه جکه تابعدر -

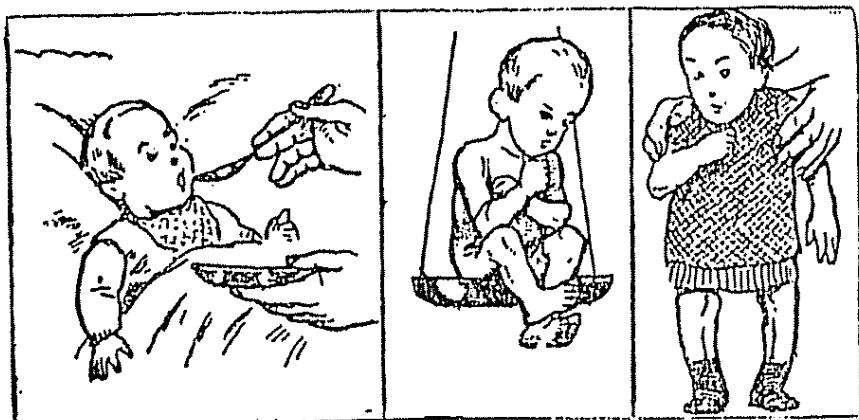
چو جوق یاشندن اول یورومز. واقعاً مستندا اوله رق یاشندن
اول یوروینلر کورولور سهده اکثريا بر ایکی آی داها بکله مکده

طبیعی آمزرمد

صحتی آیی

قوت

راشیدیزم-نمیک خسته لغی

سقط

فنا غدا

.. سچیملی آیاق - آیی آیاق قابی. بچیمسز آیاق - فنا آیاق قابی.

ایجواب ایدیبور. یورومکده کی تأخیر آغیر لقدن ده ایلری کله بیلیر.
اور تنا حالده ویا خفیف چو جوقلر ایری و آغیر اولا نلردن دها اول
با جاقلرینی قولانه بیلیرلر. فقط یورومک استعداد و قابلیت بالخاصة

سوء هضمده مبتلا اولا نلر پیشمش یمیش ییه بیلیرلر.

صوصادیغکىز ده صوايچكىز فقط بىردىن چوق اىچمه يېكىز - ٦٧ -

پېچىكىت جنسىلە مەتناسىبىدر . آنە سنك سودىنى ئامش بىر چوجوق
أمىز يېكىلە بىسلە نىلىن بىر چوجوقدن داها چابوق يورور . بىرونشىت ،
بوغماجە ، اندفاعى حمال تغدىي اخلال ايدەرك نشوونمايى تائىخىز
و ايلاث حرڪت تىجرى بەلرىنە قارشى مانعىل تشكىل ايدەر . فقط
«راشيتىزم» بۇندىن مەھلەك اولوپ يالىكىز تغدىي اخلال اىلە قامايمەرق
جەلە ئىصبىدەي دە ضەييفلادىر واسكالاتي يۈرمۇشادىر و يېچىمسىز بىر حالە
قوياپ . راشيتىزم مېتلا بىر چوجوق كېچ و فنا يورور . شو حالە
كۈرە راشيتىزم قصۇرلى بىر تغدىنە نتىجەسىدر . طبىعى بىر صورتىدە
آنَا سودىنى ئامن بىر چوجوق راشيتىق اولماز . خسـتە لق فنا
سوت قوللائىقىن و جاھلانە فنا بىر تغدىدىن نشأت ايدەر . چوجوغڭ
چابوق وأئى يۈرمەسى مطلوب اىسە كىندىسىنە كېيك ياپان غدا
ويزىلىلى . چوجوغە يۈرمەپي اوكرەتك يېھودەدر . نە يايپىلىرسە
ياسىلىسىن بىك وقت و ساعتى كېلە يېجە يۈرمەز و يۈرۈتك اىچجون
قوللائىلان و سائط ياكىندىسىنە قورقۇدە جق صورتىدە دوشۇرە جاك
و ياخود داها هنوز تىاما سرتلشەمەش اولان كېيكارى يېچىمسىز
بىر حالە قويىھەجىدر . كوچوك ياوردۇيى كىندىحالانە براقيكىز ، ئامەپى
ناصىل كىندىنه اوكرەندىسەپە كىندى كىندىنە يۈرۈپەجىكىدر .
يۈرۈتك اىچجون أۋلارى قوللائىلان آرابالىر و قايدىر اقلەر و سائەرە
وجود بىشە اشكنجە ياپان آلات و ادوات آراسىنە موزەلرە
قوللائىدر . چوجوغۇ كىندىحالانە براقيكىز ، قالقىق اىچجون
بعض تىجرىلەر ياپار ، دورت آياق يورور ، ئامكار ، دوشەمەلرە
طوتۇنەرق يورور . هەترق كېيكارك سرتلەنمەكىدە اولدىغەنە بىر دليلىدر .
بركۈن كېيركە آرتىق طوتۇنمادىن بىر قاچ آديم آتار . ايشتە بواونك اىچجون
بىر ظەفردر سەھۋىنەر ، كولر . بىك يۈرۈدى ، فقط هنوز ئاپى يۈرمەپى
بىلەز . ئىي يۈرمەپى اوكرەتك دە آنە اىچجون مەھم بىر ظەفيە در .

صوغوق اىچجون أك ئىي اىچكى چايدىر .

۶۸ - اولوم بر قارا دمه، هر قاپی یه چوکر.

دوغوم اولومدن زیاده اولمالیدر.

وطن، ملت، حکومت و استقبال نقاط نظرنده غایته مهم
برمسئله ایله اوچ کوچوک صحیفه منی اشغال ایتك ایستیورز. نفوس
چوغاماسی سیاستنے آوروپاده و آمره ریقاده بک زیاده اهمیت
ویریلیور کال تأسفله بیان ایده رزکه وطنزده اسکی حکومتلرک
هیچ بری بو مهم مسئله ی تدقیق ایته دی، آ کلامادی و بوبابده
هان هیچ برشی یا پمادی. فقط جمهوریت اداره من، بویوک ملت مجلسمن
و رجال حکومتمز مسائل مهمه وطن آراسنده بوکاده لزوی
درجه سنده اهمیت ویردی و برجوق تشبیثات واجرا آتدہ بولوندی.
صحیه و معاونت اجتماعیه و کاتنک، حمایه اطفال جعینک بو بابده ک
مساعیسی لسان شکرانله یاد ایده رز.

نفوس مسئله مهمه سنده نظر دقته آلنہ جق خصوصاتی
بروجه آتنی بزر بزر تدقیق ایده لم:

۱ - وطنده دوغوم هر حالده اولومدن چوق اولمالیدر.

۲ - بو تزايدک یوزده نسبتی هرنہ و نه قادر اولورسے
اویسون هر حالده ممالک متمدنه سائره دن و باخصوص قومشو
ملکتلىرى پکمه لیدر.

۳ - وطنده دوغومله اولومه دائز مکمل واطرافی و صحیح
ایستا یستیقلر طوتو مالیدر. هر سنده دوغانلرک مقدار صحیحی ایله
اولنلرک یاشلری، سبب وفاتلری، جنسیتلىرى و سائر لزوملى معلوماتی
حاوی ایستا یستیقلر نئر ایدملیدر.

بابا بکلکی ایله چوجوق آدم اولماز.

اھل تعصیک نظرنده هر تحول بر انحطاطدر. - ۶۹ -

۴ — دوغومدن چوق اول، حين ازدواجده ایشه باسلامالی، او لنه جک اولا نلرک احوال صحیه لری آیجه تدقیق اولونمالی.

۵ — کبه لره قارشی فنک و تجربه نک لزوم کوستردیکی هر نوع تقيیدات ایفا اولونمک ایحاب ایده در. صاغ و صاغلام دوغوره بیلمک ایچون آندره داها اولدن برچوق معلومات ووصایا ویرلمیدر.

۶ ... چوجوق دوغارکن و دوغوردن صوکره دوغانه و دوغورانه ناصیل باقیلهمق ایحاب ایده جک وسائط مختلفه و متنو عه ایله تعلیم و تعمیم ایدلمیدر.

۷ — قیز مکتبه نده بو باده قواعد حفظ صحت مکملانه وبالاطراف تدریس و تعلم اولونمکه برابرا طبای متخصصه طرفندن فائدہ لی قونفرانسلرده ویرلمیدر.

۸ — کبه لاث هنکامنده، دوغورورکن و دوغوردن صوکرا و چوجوق امزیریر و بويودورکن حاکم و مرعی اولان بر چوق اباظیل و خرافات تماماً بر طرف ایدلمیدر.

۹ — کبه لره و فقیر چوجوقلره قارشی لزومی و عاجل معا و نتلرده بولونه ایله جک وسائط احضار اولونمالی. آندره بر لک، چوجوق باقیم اولری، سوت داملا لری وسائزه هپ چوق نافع مؤسساتندندر.

*:

بو وظیفه لرک هدپسنه یتیشیک و بو اوچ صحیفه ده

صیغدیره مادیغمز خدمتلری ده باشاره بیلمک ایچون حمایه

اطفال جمعیتی اونو تمامالی واوکا یاردیم ایتمیدر.

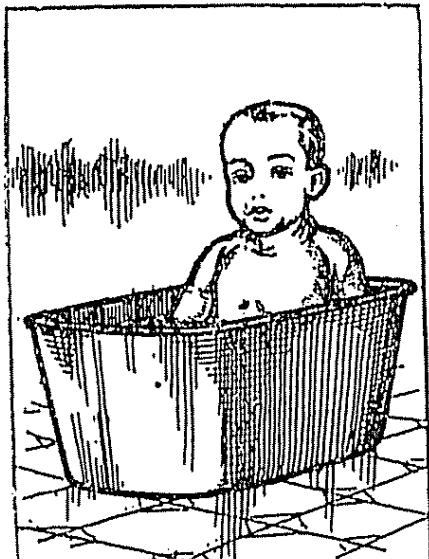
عجله ایتهین دائما کچ واریر.

- ٧ - چو جوقلق عالمن يادا تهين بريپير يو قدر يوق (.)

- طبيبي بكاركن -

چو جوق اچون تقيدات هستيجهله

چو جوقلره عائد طبابت وحفظ صحت دبع عصردن بري ينك زياده ترق ايتش اولوب اصل شاييان تشكير اولان جهتده بو ترقينك عالم طبابتله برابر عمومده شامل اوشه بيلمه سى يعني اهالي آراسنده ده قواعد حفظ صحبتک شمول و تعميميدر . چو جوق وجودلري هنوز تشكيل ايتکده اولماسي حسببله غايته نازك اولدېغىندن اوئلرە بويوك انسانلردن باشقىا دورلو معامله ايتک لزومى يك بدېرى و ظاهردر . بو ياورولرى نسلدن نسله انتقال ايدەكان برجوق خرافات وأباطيلدن و قوجهقارى علاجلرندن قورتارمۇ لازمدر . بعضى آنى خستەلقلر واردركە طبيب كىنجه يە قادر بوس بوتون حركتىسىز قالمق موافق دە كىيلدر . مع هذا طبيب جلبى اصلا اهمال ايتەملى و قوجهقارى صاغلقلرىنى قبول واجرادن توقى ايله بروجە آتى يازه جغمۇ تدىيرلە مراجعت و توسل اولو ئىلдер .

هنوز سوت أمن چو جوقدە آزچوق شىدتلى ، غير منظم ، غير اختيارى بعض حركتىلر كورولونجە التهاب سىحابا (مهنىزىت) دىنيلن بىن زارلرى التى بىندن قورقق طبىعىيدر . ارتاً عصبي اولان چو جوكلر باتان برايكىنه دن ، چىقمق اوزرە دىش اتى

عجلە ايتە فقط دورما .

اولورمى جهل ايله قائم بقاي جمعيات ؟ (سعدالله) - ٧١ -

دهن بر دىشىدىن ، باش اوزرىنه دوشىمەدن ، هضمىزلاڭ ويا پكلەكدىن ، صوغلىجىجانلاردىن ، سوت نىيەنك طرز تىعىشى بوزما - سىندىن ، قولاق التابىندىن و سائەرەدىن دولايى دوچار احتلاج او لەبىلەجىكارىنى او نۇئامالىيدىر . سكوتى مخافظە ئىتلى ، معىجزىلاردىن او دايى تخلیيە ايلەملى ، چوجۇغۇ درحال ٣٧ درجه حرارتىدا خلامور بايىوسەنە قويىمالىيدىر .

چوجوق اوكسورو و يور — چوجوقدە اوكسوروك

عادى بر خنجرە و قصبه را حتىسىز لەندىن ، بر غېرىپىدىن ، بىبرۇنىشىتىدىن ، بىرقىزاموق و يابۇغماچە باشلازىجىندىن ايلرى كله بىلەير . بعضاً چوجوق كېيىجە يارىسى او يانەرق بونغولور كېيى احتلاجلى بر صورتىدە اوكسورور . بونك يالانجى قوش بالازى او لمق احتمالى واردە و اوقدار تەلکەسى يوقدر . حقيق قوش بالازىندىن اول دائىما خناق (آژىين) كلىير .

بوغاز اوزرىنه ايصالق صىيچاڭ باصقىيلر وياخود داها ئىيىسى كەن تەخى لايپى قويىمالىيدىر . كوكسى يوموشادان چىچىكارك مطبوخنى دە اىچىرمىلىدەر .

چوجوغۇك بورنى قانىور — بلوغدىن اول پك نادر ايسەدە بىر نزلەيى وياباش اوزرىنه دوشىمەيى متعاقب بوروندە

هر كوك كورلە يېشىدە يېلىدىرىم دوشىمىز .

حصوله کان بر صییری مادن، کونش او رماسندن، بعضی قلب خسته اقلمندن،
بر جای تیفوئیدی و یا قیزاموق باشد لانگیجندن ایلری کله بیابر و نزفه استعدادی او لانلدده کورولور.
هر نه ایسه، سباب نه اولورمه اولسون بورون او زرینه صوغوق صوایله ایصالانش با صقیلر قویماکی، بورونه بوزلی صو چکدیرملى وا کرینه دیکمیورسه او حالده قان آقان بورنک ده لیکنی سرکمل ایله ایصالادیلش بر پاموق طیپا ابله طیقامالی، بوزلی لیونادا ایچیرمليدر، عینی زماندده آیاقلری ایچنه خردال او نی قاتیامش با نیویه صوقالیدر.

چوجوق قارندن مشتکی —

اکثریا اسھال ایله برابر قاریں آغرسی ده کلیر، قارین او زرینه صیبحاق با صقیلر و با غیر ساقلری بو شالمق ایله تسکین اضطراب او لو نور. فقط اُکر پکلاک و نوبت وارسه و قارین قاتی و کرکین کورونو- یورسه و کذا اُکر کوبکدن قالچه کیکننه کیده ن اُکری خطک او رد تاسنه پارماقله با صقیلر یعنده شدتی بر صانجی دویولو یورسه آپاندیسیتیدن

آغیر کیت، چوق کیت که یول آله سک.

تورقاپالیدر . بو حاله چوحوغى
ھېيچ قىمىيلدە ئايەرق ياتاغە ياتيرمالى
ۋ شەلتلى صورتىدە پەھىزە توئالىدر .
آزادە صىرادە آغزىنى سرىن بىر
صو ايلە چالقاتوب توکور تىلىدر .
مسەلە ويرلمىلىدر . آغزىيان يىر
اوژرىنە كىسە ايلە بوز قويىمالى و آراسىندە
بىر فانىلا پارچەسى بولۇنمالىپىدر .

چوجوغۇڭ ايصىتماسى وار — چوجوق تمامًا حال صحىتىدە¹
ايكن بىدن بىرە درجە حرارتى قرق درجىيە و داها زىادە يەھىقىار .
بۇحال بىردىن بىرە ذاتالرئىي خاطىرە كىتىرىر . قىزاموق و قىزىلددە دە
بۈيىلە درجە حرارت يو كىسە لىر . أك عادى خناقدە باغر ساق اختلالاتىندە
و موسم غېپىلەندىدە درجە زىادە در .

چوجوقلردا كىثىيا يارىنە قادار بىلە دوام
أيدەمەين يو كىشك حرارتلىر كورولور .
بالعکس قوش بالازى و « مەنىزىت توبەر
كولوز » كىبى مەھلەك خستە لقلر دە درجە
حرارت معتدلدر . ياتاقدە استراحت تامە .
ئى وادرارى چوغالىق اىچون بولجە
« سطبو خىلر . ۳۹ درجە يى كېنچەدە سرىن
حودە ايصالدىش چارشاۋە صارمۇق .

چوجوق قوصو يور — اكىثىيا هضمىزلىقىن ايلرى

شو آچاجق داغلىرى سىنى ياراتىك ؟

کلیر و مده بوشانجه قو صمقده دورور . فقط دورما یوب
ق دوام ایده رسه ، هر غدایی و هر ویریلن صویی قو صارسه
در حال تخترا ایغیلدر که مه نزیت لرک باشی لیجه
ق ، پکلاک و باش آغرسی کیبی اوچ
علامتی وارد . بو معنده قیلر قورقویه
حق ویر . مع هذا چو جوق اوچ
یاشنک فوقنده اولوبده نفسی ده آما
قو قویورسه «آسه تونه می» اولوب اولدچه
مه مدر . غدایی کسمی ، بوزلی
شکرلی صو و لیونادا ویرملی ، تنقیه

یا عالی ، مده سی او زرنده صیحاق با صیلر طو عالی .

سوت آمن چو جوغلک اسهالی
وار — اکر آناسنک ویا سوت
نینه سنک مه سنه آمیورسه تهلک ، یو قدر .
چوق صیق ویا غیر منظم مه ویر لدیکندن
ویا مه صاحبنک گندی غدا سنه دقت
ایتدیکندن ایلری کلیر . چو جوغنی خفیف
صورتده تنقیه ایتدکدن صو کرا منظم
فاصله لرله مه ویر ملیدر . اکر آمزیک

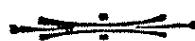
آمیورسه سودک بولا شیقلغنى ، آمزیک آئی تیز لنه دیکنی تدقیق
ایدیکنر ویا ز اولوبده عملی ده پشیل اولورسه مستولی چو جوق
قوله راسنی ده . خاطر دن چیقار ما یکنر . بحاله سودی حذف ایدیکنر

آغیر یوکلک آلتنه کیرمه ، بالک اینجینیر .

کاراولده کىشى عاقبت آندىش كرمهك (.) - ٧٥ -

واونك يرينه آمنزىكله قاينامش شكرلى صو واخلامور ويرىكن .
چوجونى صىحاق طوتىكن . دوقتوره انتظار ايدىكىن .

انتانى ايصيتمالر — ناصيل باشلار ؟ (قىزاموق) كوز
ياشىلە وزله وشدتلى بى اوكسوروكىلە ، (قىزىل خستەلغى) بادمجىكارك
و بوغاز مدخلنىڭ قىپ قىرمى اولماسىلە ، (چىچك) اوکورغا
كىكىنك شدتلى و دواملى آغرىسىلە و مختلف اندفاعات ايلە ،
(قابا قولاق) قولاق طرفنىڭ شىشىمەسىلە ، (تيفو) باش آغرىسى
وقاراباصان دىنيلن كابوس واسھال بورون قاناماسى ايلە باشلار .
بوكىبى احوالك هېسندە دوقتورى صىرسىز لقلە بىكلە مككە برابرسوتدىن
و خودان مطبوخىندىن باشقىا بىرىشى ويرەملى وأكىر حرارت ٣٩
درجه يى پىرسە (طبىيەك رائىنى آلمق شرطىلە) صوغوق بانىو و ياخود
صاراغى اصولى تطبيق ايتىدىر . عمومى تىيزلىك رعایت ايلەملى ، آغزى ،
بورنى ، كوزلى ، قوللاقلرى قاينامش آسىد بورىكاي صو ايلە تىيزلەملىدىر .

ياتاغى ايصيتمق

قىشىن صوغوق بىياتاغە كىرمەيى بعضى اختيارلى ياك ناخوش
برى عدايدەرلر . حتى يالىكىن اختيارلارده دەكىل ، اكىر كىمسەلر بىلە
صىحاق صو دولدورلىش شىشەلر ايلە ويا آوروپا كارى (بويىت) لر
قولالانىرلر . بونلىكده صىزوب ياتاغى ايصيتمق محدودى واردە
ياتاق بر اوتو ايلەدە ايصىدىلە بىلەر . بودە اوزون صىق طوقۇنىش
بىزدن معمول بىر طور با درونىنده صىحاق اىنجە قوم ويا كېپك قولالانىق
داھام واقق و محدودىز اولۇد . أسكىدىن بىز دە تىيز طوغالارلى
ايصىدوب بونلىرى تىيز بىلە صاراclarلر و ياتاغى ايصيتمق اىچۈن قولالانىرلر .

آقار صو يە دايىنما ، ايل اوغلانە اينانما .

مختلاف سو املک رکیبی : ۰۱۰۰۰ ز مسا بیله

ترکینندہ داخل اولان

اینکسودی قوریون سودی پیچیرا قس سودی حرب کس سودی قادین سودی

آل بو منیلی مادہل ۰۶۹ ۲۷ ۱۳۰ ۳ ۷،۲

شکر ۵۰۲،۶ ۳۸ ۵،۸ ۰ ۰۰ ۷،۹

ترہ باٹی ۱۵ ۷،۱ ۳۱۰ ۳ ۲۰

طوزلر ۱۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۲،۶

صو ۸۳۷،۹ ۸۸۸ ۸۸۸ ۸۷۳،۱ ۸۷۷

یکورن ۱۰۰ ۱۰۰ ۱۰۰ ۱۰۰ ۱۰۰

سو تله کیرہن خوی جانله چیقار .

سوت ایچر کن آغزی یاندی، یوغور دی او فلوبیور.

سرد او لان هیچ کرم ای تکله، تفاخرمی ایده؟ (بلیغ) - ۷۷ -

کاغذ او چلوسی

سوت بر بیاض قاندر.

سوت انسانک بوتون حیاتنده
مهمن بر غدادر.

- ۱ - بالیا ۱۰ طوب
- ۱ - طوب ۲۰ دسته
- ۱ - دسته ۲۵ یا پراق
- ۱ - دفتر ۵ «
- ۱ - دسته انکلاین کاغدی ۲۴ «
- ۱ - طوب « ۴۸۰ «

صایلی کاغذ او چلوسی

- ۱ - دوزنه ۱۲ عدد
- ۱ - غرسا ۲ دوزنه

بر چوربا قاشیغىڭ اسىيغانى:

- ۱ - غرام تره ياغى
- ۱ - اوون « ۸
- ۱ - پېنج « ۲۰
- ۱ - پېنج اونى « ۱۰
- ۱ - شهرىي « ۱۰

بر چوربا قاشىغى ۴ قهوه قاشىغى

- ۶۰ چوربا قاشىغى ۱ لیترو
- ۲۴۰ قهوه قاشىغى «

آغاچلار زمان ايله بىش ويرىر .

کوزه‌للاک کیده‌ر، ایلیک قالیر. - ۷۸ -

سکا:

یاوروم، اک ائی آش بن‌ایم. بنسز، هیچ بر چو جوق
حال صحتده، قوتلى و اوصلو اوله‌ماز.

بن‌آق و پاکم، لکن ائرم قیزیلدر؛ بنی ایچن قان طوبالار،
قیرمیزی یوزلی اولور.

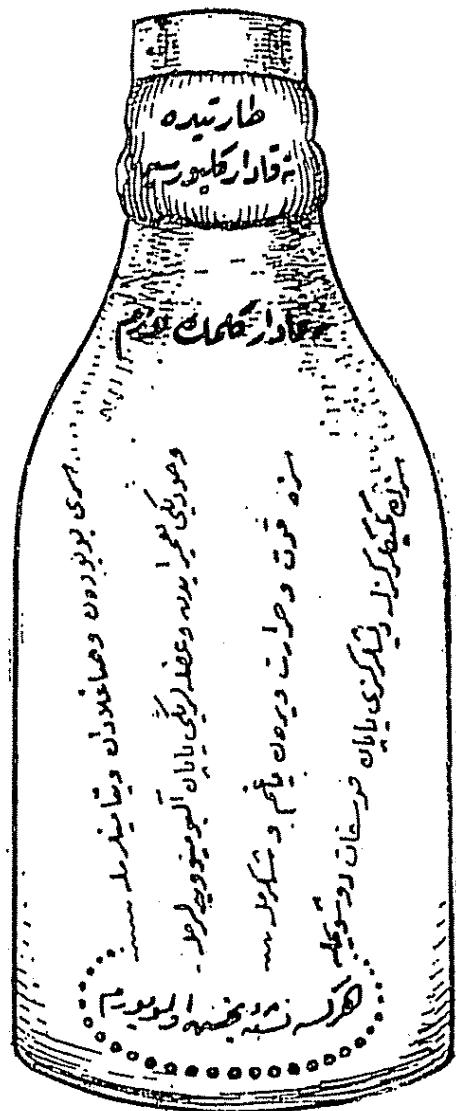
هر کون سوت ایچمليسک.
بنی بھالی ظن ایا ه رلرسده دوغرو
دە کیلدر. بن غایت تیز و تازه
او لمائیم، یوقسـه اک شیرم.

هر حالدہ باباک ویا آنهک ساکا
سوت تأمیننے چالیشمایلدر.
هر وقت و هر زمان سوت
ویریلن چو جو قلرک صحتلری
دو زه‌ملش و قوتلى آرتىشدە.
کوچوك ایکن صحتدە او لمائی کە
بوتون حیاتلىرى زنده قالينمش
او لسون.

عجبا سنک ده بویک ایله نقلتاك
متناسـبمیدر؟ اگر ده کيل
ایسه هیچ وقت پکىكىدېرمکسىزىن
در حال سنکله دوست او لمائی يز.

ساکا بودوغرو سوزلری سویله‌ین امین اول کە
سنى چوق سەوهەن
سوت نىنەدر.

کورونن کویه قلا غوز ایستەمن.

آلقول - امیر تو

عیاش ، بکری
 ورمه
 زهره‌ی (کوتو) خسته‌لقاره ، رعشه و هذیانه (هذیان
 حرتعش) هه ، بوتون بر دوشکونلکه دوچار اولور .

 ورم
 راشیتیک (قانبور ، اکری ، باجافی)
 سقط
 آبدال اوله بیلیر ..

بکریلک غرق بوزار .

آلقولك فنالقلمندن (ايکی طرز حیات)

بابالر و آنالر ، هنر ھانکيسنی بکنیو دسکز ؟

قادینک آرککدن زیاده اویقویه احتیاجی وارددر. -۸۹-

سیس

تورچکه مزدە سیس و پوس کلەلری موجود اولوب پوسداها خفیف و سیسداها آغیر و قارا کاڭ ایسەدە بوکون پوس بوس بوتون متروك قالمش و يالیکىز سیس و بعضاً سیس يرینه ياكىش اولەرق دومان دە استعمال ایدیلەكده بولۇنىشدەر. قیراغى و چىك کلەلری دە بولىلەدر. بوکوزەل کلەلر بىكىنيلەمپۈر و يېرىلەنە شېشم و ئازالە قو لانىلىپۈر اشعاپىزدە ھې شېشم و ئازالە قو لانىلىپۈر. چىك مايىع حانىدە و قیراغى چىك دوکشى يامى قار كېيدىر.

ياپراقلەرك بوکوم يېلىزندە ياخود چىچىكلەرك ياپرغانلىزندە (عېرىجەسى توېچىدر) كوچوك ألماس دانەلری كىبى يارلايان و چىك دىنەلىن. بو كوچوجەك داملاجقلەر نەدن و ناصىل حاصل اولويور؟ بو داملاجقلە كىچە سېينىشكىلە صوغومش نبات و ياطاش بوتون جىسلەرك اوستىنە هوادەكى صوبوغوسنەك (بوکلەمزدە بىكىنيلەمە يەرك بىخار دىنەمش) طوپلانماسىندىن اىيلرى كاير. سیس هوانىك چىكىيدىر. خفیف بر شمال ويا شرق روز كارى. أسمىكىدە ايكن بىدن بىرە ئىلى و صىجاق مخالف بىر روز كار أسرىسىه صىجاقلاق درجهسى بىدن بىرە اينە جىكىندىن درحال آز و ياخود چوق بوغۇ حصولە كاير و كوچوك بولۇطلۇلە بىلشەرك سیس حصولە كىتىزىر. غایت دقتىلە يايىلان تىجرەلرلە ئېتىن. ايتىشدەرك بىمترو مىكعبى سېىسىدە بىغرامدىن دووت غرامە قادر مايىع صوواردرە بوقادار جق بىصو بىرمىترو مىكعبى سېس اىچنە او صورتىلە

چوجوقلىرى ئاستقبال سىز كىدرە. اونى حسن استقبال ايدىكىز.

کندیکی قورودور کن قومشوشکی ایصالا تما.

داغیلیور که یکرمی بشدن یوز میلیونه قادر داملا جق میدانه کلیور
وبو عدد سیسک خفیفا کی ویا صیقاغی ایله متساب بولونیور.

مرحوم توفیق فکرت بل

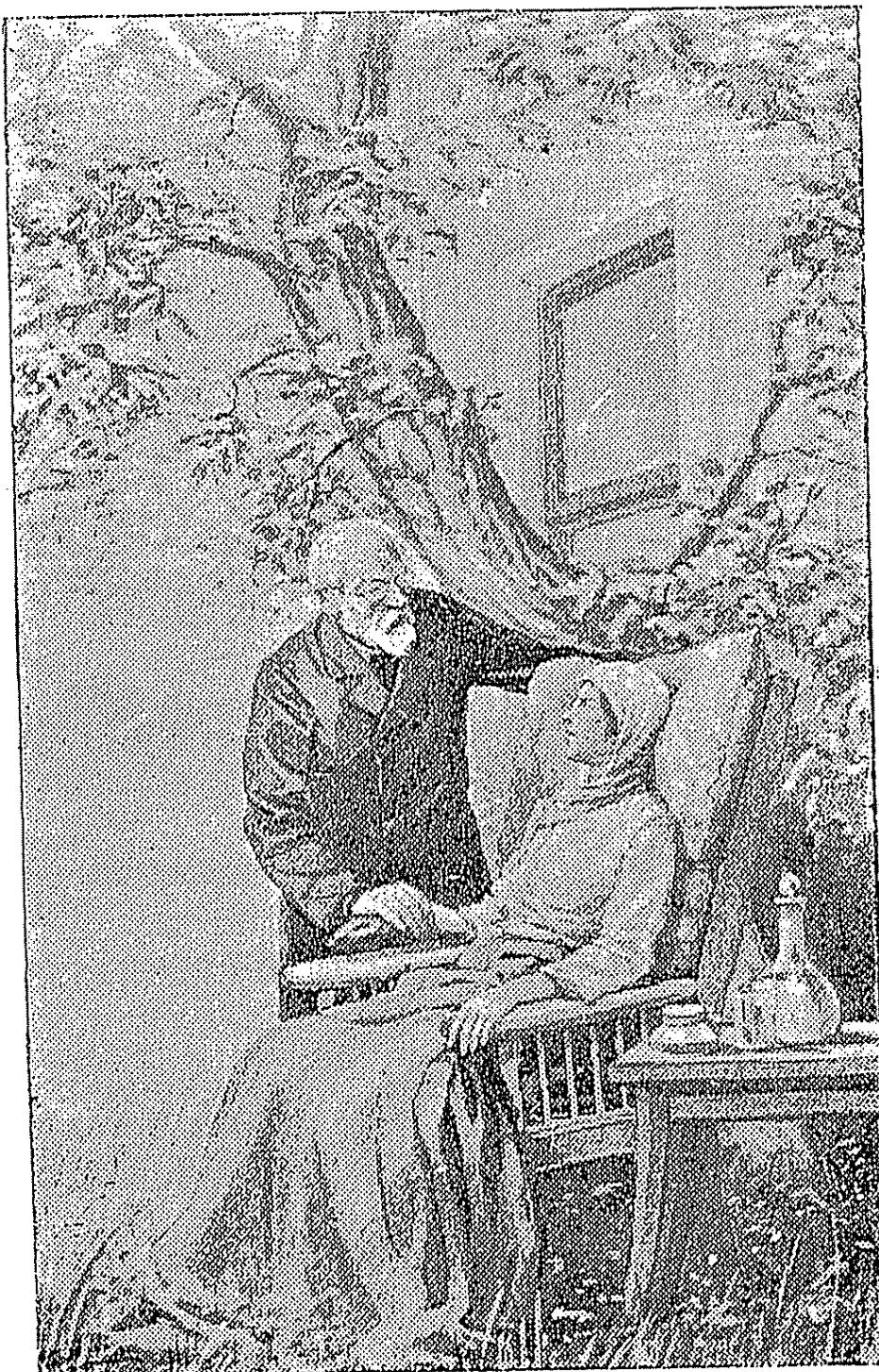
چیقار او سوسلری آرتیق ، سه ویندیکٹ یاتیشیر ؛
چیقار ، بر آزده شو او کسوز کینسین ، آگلنسین ،
بر آز کوزه للنسین .

شو روی زرد سفالت ... آوهت مسر تدر
چوجو قلرک پایی ؟ لکن سنک سه وینجکله
سه وینیور شو یاتیم ، آغلایور ... خلوق ، دیکله !
ت. فکرت

آقشامک صدقه سی صبا حاک سعادتی یاپار .

هەمەت مەرداز اىلە آسان اوپۇر ھەرمىشلىك ايش(باق) - ۸۳-

[دەنەم چىقىز و بىنى بولۇر] رۇبەر قىرع

ورم

بىشىك خىرىيە ئىدىيان خەدمەت اصلا ضابع اوپاز.

- ۸- الیسا یه ویریلن اهمیتک یاریسی غدایه ویرلسه معدده راحتسز لقلری یاری یهاین.

ورم

بوتون خسته لقلرک اک و خیمی ورمدر . همان هیچ بر مملکت
یوقدر او راده ورم زیاده اولماسین .

فرانسه	هـ آلتی دقیقه	هـ
۱۰	هر ساعت	.
۲۴۰	هر کون	.
۱,۶۸۰	هر هفتگه	.
۷,۲۰۰	هر آی	.
۷۸,۶۰۰	هر سنه	.
کشی اوپور		

بزده نه قدر؟ قطعی برشی سویلیه میورز .
هر حالده شیمدی یه قادارقادینلر مزده ورمدن وفیات زیاده ایدی.
بوکاده سبب هواسزلق، ضیاسزلق ایدی.

ورمه اوتہ کی ھستہ لقاره نظر ا تلقائی:

انسان اولمز، چوق دفعه بیامیه زک وایسته میه رک کندنی اولددر.

ورم

انساندن انسانه، حیوانندن انسانه پکر . ورم یالیکنر بويوك
حیوانلرده ده کيل، قوشلرده و باليقلرده ده کورولور.

انسانه ورمه آك زیاده هیو ھو قلقمه یا قالانیزه (۹۰ ده ۱۰۰)

ورم باسيلى

ورم میقر و بنی [روبه ر
قوح] بولشدرو . ورم باسيلى
سکریوز دفعه بويون خردده .
بین آلتنده کوروله بیلیر .

باسیل ورمیشک آق
جکر لرندن چیقان بالغام لرده ،
کمیکلرندن ، بزه لرندن (صر اجه)
آقان جراحتلرده بولونور .

بدنده هیچ برعضاو یوقدرکه همان تورم ایتمه سین . آك زیاده
کورولن خسته لق :

آق جکر	}	کمیک و اویناق یرى
قارین		
ددری		
بین		

ورمیدر .

ورم بالغام ایله، توز ایله، تماس ایله، نیه جاک ایله پکر .

سبیسز آئر اولماز .

اولوم هر ساعت حاضر در .

ورم

ورم با سیل اکثر زیاده بالغامده بولونوره بالعامده ۰۰۰، اکشیینی آشیلا به حق
قادا سیل و دار .

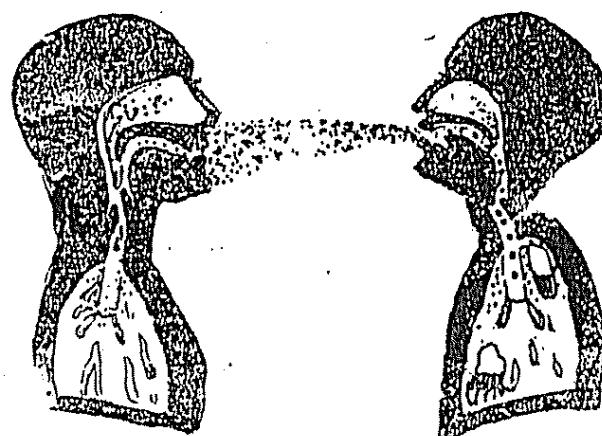
اوزولرندره دیکر لر بشک بالغامی، توکودوکی بولونان شیلرک چو جو قلر طرفندن
قوللانیمه ماسی خس دلگاش سرا یانه سببیت ویره .

پیسلکدن ، غلبه لکدن ، هوا و ضیاء مز لقدن
بسنه مکدن ، آچله لقدن عیاش لقدن ، پکری لکدن
اوولدنه و مسکنلرده }
براییلوره . } ورم

صاغلام

میقر و بلری
و اکل ایته کاه
آلیر .

خسته -

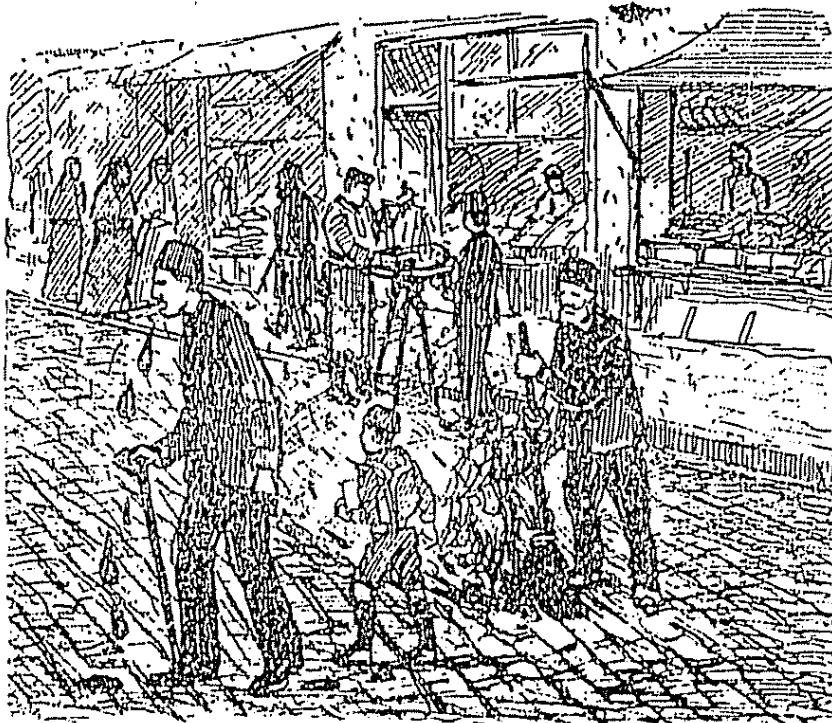
صاغ جو آدم
ورمی ، خسته بر
آدهاک فیرلات دیغی

دشمنه فرصت ویرمه .

کوز یوموب آچینجه فرصت وقتی پکر. ۸۷-

ورمده قورونق

خسته لغه یاقلانوب تداوی ایدلکدن زیاده قورونق اولادر.
صاغلام اولدیگنر زمان کندیکنر آئی باقیکنر که خسته لغه طوتولما یاه سکنر.

وزم آک زیاده بالغام ایله یاپیلیر.
سوقادده قورویان بالغام توزلره هوالانور.

ورمند قورونق ایچون :

اوکسوردنه ناک قارشیسنده بولونما یکنر.

غلبه للاک یرلدن قاچیکنر.

توزلره معروض اولما یکنر.

آلرکزی صیق ییقا یکنر.

صف هوا و دهرين تنفس ایدیکنر.

سچنر لری آچیق برآقیکنر.

تیز بولونکنر.

دیسپانسر لردن استفاده ایدیکنر.

طیبیه مراجعت آیله یکنر.

هپ چکدیکاٹ جزای عماکدر.

۸۸- اولماينجه خسته قدرین بىلمز آدم صحبتك (فطنت)

ورعه مجادله — ورمى بى تدارى ورسم قابل شفادر

لكن زمان و صبر لازم در.

— اوج مؤسسه —

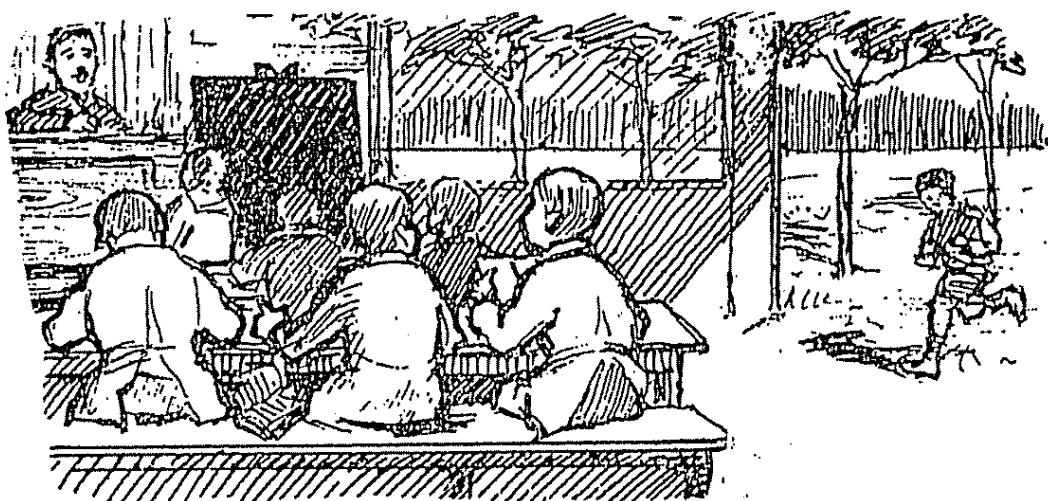
دېيانىر:

۱) خسته لغى
تشخيص ايدهر و
ساناتورىيىو مه و
خسته خايىنه كىيدى
مىھىە جىكارى تىلاپى
آلتىنە آلىر.

۲) زيارتچى
خسته بافييچىلار
خسته يى تعقىب
ايدهر. أوك

اچحول صحىيەسى اصلاح و سرابته قارشى چوچوقلىرى جايىه ايلەر.
۳) خسته لغى افراد عائلە يە كېممەسى اىچون تعليمات و تلقىناتدە بولۇنور.

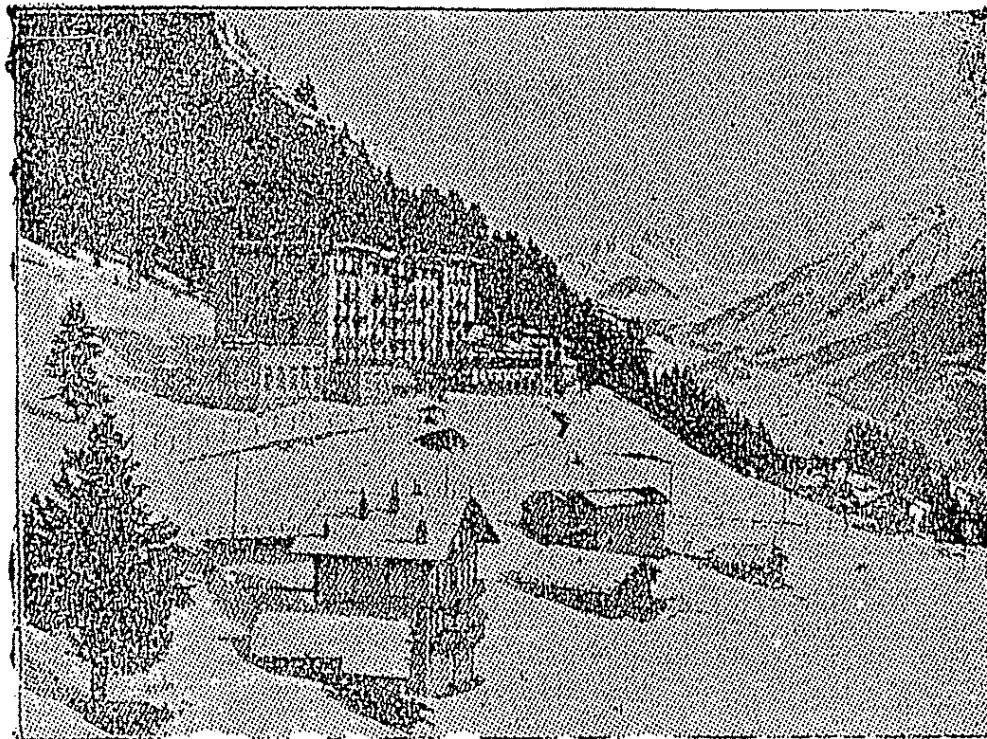

چوچوقلىرى اكثرييا آچيق هواده ياشامالىيدىر.

-۱۹-

دردئى صاقلايان درمان بولماز.

ساناتور پوصم: خسته خانه دە كېلىرى:
بورادە خستەلر ھوا ايلە ضىيادن و استراحت ايلە غدادن استقادە ايدەرلە.

اسوپچىرەدە (لەيزەن) ساناتور يۈمى

تداویلرک آك آيىسى كىندىتىه و دىكىرىشە باققى يۈلتى اوڭىرە ئىمكىدىر.
خستە خانە يە: خستە لەغى ايلرى كىيىدە نىل قبۇل ايدىيلر.

«تنتور دیسود» لک خواصی واستعمالی

أولاً شونی بیلديره لم که بوایکي اجنبی کلیدن برنجیسنک معنائی (بویا - صبغ) دیمک اولوب توربجه یه چه ویره جک اولور سهق (تنتور دیسود) لک مقابی (ایسود بویاسی - صبغ ایسود) در. اصطلاحاً تازک پکده حسن انتخاب و قبول ایدله مش او ما سی تعتمد ایته مه سیله ده تابتدر. کیمسه اجزا جیدن (صبغ ایسود) ویا (ایسود بویاسی) ایسته میور، حتی جمال و عمله بیله (تنتور دیسود) آریسوز. کلم صدده : ۶۱ دامله تنتور دیسود بغرام عد و طبیعت اعریفنه نظرآ چوق دفعه خارجاً استعمال ایدیلیر. تنتور دیسود أولاً ایسود ایله و صوکرا ترکینه داخل اولان خالص آلقول ایله مکمل بر آتسی سپتیق (مضاد تعفن) در. بر لیترواق خالص ات صوینی ۲۵ سانتیگرام ایسود و قوقدن و بوزولقدن محافظه ایددر. آک آز مقدارده دخی اولسه تنتور دیسود (تانوس) و (دیفتری) میقر و بلرینی اولدورور. تنتور دیسودک بچوق فائدہ لرینه نظرآ دائعاً هر آوده بر مقدار حاضر بولوند و رمق آزمدر.

قیز ھو ھوقله آرکلے مسافر آرسنده:

— قیزم باق، بنم باشمده صماچ یوق، نه اولور، قفامه پایشید یرمق اوزره بودمت صماچ ویرسه ک آ...
— بنککيلر باشیمه پایشیق... آنه مک کيلر پایشیق ده کیل، اویندن ایسته سه ک آ!...
(آنه ده صورات!..)

آتلار دیمش: ترازی وار، طارقی وار، هرشیئک بروقتی وار.

ترلهین برا آدم جریان هوا يه معروض او لمقدن پك زیاده احتراز ایتليدر . جريان هوا ترى در حال توقيف ايله ترلهيني بعضًا مهلاک صورتده او شوده بيلير . چوق و صيق ترلهينلره فانيلا كييمك آلمدره چوق ترلى اوله رق اوينه كلن برا آدم در حال ايصالاق چاماشيرلرى چيچه دمالى ، قورو بزرلره قورو لانعالى و وجوديني آيجه او غمالى و چوق چيپلاق دور مايوب مساريءه قورو چاماشير كييمليدر . صحتى تام او لا نلرك بول صوغوق صو ايله يقا عالرى ويأخذو د آيجه ايصالا ديلش برخاولى ايله وجودلىنى ايصالا عالرى و در حال قورو لانوب يكى چاماشير كييمه لرى مر جحدر . بو يقا ئيش هم سرعانلى اولمالى هم تر پكمش بولونمايدر .

سەنئى سەعىنى بولۇچ

تکرلكلار رايلىر آراسىنده كى كوجوك آرا القدن پكرىن حاصل او لان خفييف صارصينتىنىڭ عددىنىي صايمايله برابر عىنى زمانىد ده بىر ساعت او زرنىدە ئانىيە دائىزەسىنى تعقىب ايدىكىز . ئانىيە ابرەسى ٤ ئانىيەيى كوستردىكى وقتە قادر صارصينتى عددى ترەنك سرعانى كيلومترو اوله رق كوسترهن عددىدر . مثلا اكىر ٤ ئانىيە ظرفىدە ٨ صارصينتى بىامىش ايسە كىز ترەنكز ساعتىدە ٨٠ كيلومترو يول آلىور ديمك اولور . يولده كىندەر كىن دقت ايدەر ك حسابلى مشغول اولور هم ده ترەنكزك سرعانە واقف اولور سكز . ساده بىرسابىدر .

تىلىكى يە طاووق كىبابى يە مىسىك دېمىشلەك آدمەك كولە جىكنى كتىرىيور سكز دېمىش

۹۲- بربابا دوقوز اوغلى بىسلر، دوقوز اوغول بربابايى بىسلە يەمىز.

اور دنچ قۇندانە، سېت بىشىك

— دونوب دولاشان سېپتىلر —

قونداق ايلە كان كفن ايلە كىيدەر.

فقىر وسفالت اور تاسىنده هر كون دوغوملىر اولويور، بونلاره ناصىل باقىالى ويوقسىوالق اىچىنده دوغان چو جوقلىرى ناصىل قور تارمالى؟

دنىا يە هنوز كلن غايت نازك و نارىن بروجود پاچاورا يە، بىرتىق پىرتىق بىز پارچالىلە غازە تالرە بالطبع صارىلەماز. تىيز بىز قونداق وصحى بىز (ياتاق) لازم، بونلىرى تدارك اىچۈن نەيايمالى؟ آك زىادە كوندەلك آلان بىعماھ بىلە بوكون برقونداق طاقىمىي وعادى برياتاق (بىشىك - كوچوك قارىولا) تداركىنده اظهارى عجز ايدىيور.

جايدى اطفال جمعىتى استانبول سەركىزىنە مىبۇط «آنەلېرلىكى» سەركىزى جنورىدە بولۇنان «اطفالە معاونت يىن الملاع اتحادى» آئىنە اقتقاء زىادە محتاج آنەلرە آشاغىدە بىلدۈرە جىڭىز پارچەلەرنى عبارت برقونداق طاقىمىي و برسپىت اعارە اىتكە باشلامىشدر. حتى ايلەك قونداق ايلە سېپتىشىكى قدرغە خستە خانە سىنده ۴۰۰۰ غرام تىقلەتنىدە بىرچوچوق دوغوران فقير بىآنە يە بىرچوچوق مخترم ذوات حضورىنە سوت داملاسى مەۋسىسە سىنده وىرلىشىر.

سېپتىشىكى وقونداق اعارەسى يالىكىز بىر خير و حسن اجراسىندىن عبارت دكالدۇ ئىشكە بىولىدە بىر معاونت ايلە والدەلرە چو جوق بويوتىك خصوصىنىدە بىز

بابا اوغلانە بىر باغ باغيشلامش، اوغلى باباسىنە بىر صالقىم او زۇمىنى ويرمەمىش.

- ٩٤ -

پووايي ياپان دىلەي قوشدر .

بربىئە صحىيە ويرمكدر . چوجوقلىنى ياكىت كى حادىمغە ، باشلىقى يوغۇرمۇغە ،
كوبىكارىنە توکورمكە آلىشتەش اولان قادىتلەر جوجوغە باقىيم يولى كوسـترەمك
بويوك بىرەستەلەدە .

آنەلر بىرلەكتەن

او دونج سېت بىشىك و قونداق ايلە اشتغال ايدن خانىلار :

ئادام والىزىرىغ
آسوج سەخپىرى
ھادىھ سەيم سرى خانم
ئەيدەن سەيم سرى خانم
لەمعە زېق خانم
ئەيدەن سەيم سرى خانم
لەمعە زېق خانم

ئەيدەن سەيم سرى خانم
لەمعە زېق خانم
ئەيدەن سەيم سرى خانم
لەمعە زېق خانم

مىشىزە فەرخندە خانم
فەدەمۇازەل اسستەز
مىشىزە فەرخندە خانم
فەدەمۇازەل اسستەز

مىشىزە بەغان خانم

فەطەمە فەھىي خانم

اەلن كەن غېرىدىرىغ ايتە

- ٩٤ - حر ياشايه بيلماك ايچون قانو نلرك أسيراومالىدز.

بىشىك سېت ايله قونداق طاقى بروجە آتى قىمىلدەن عبارتدر:

٦ چىشكىلىك	٢ يىلاڭ	١ سېت بىشىك
صاپۇن	٤ دون	١ شىلتە
ايپىلىك	٤ بازەن بىز	١ ياصدىق
بودرا	٦ بىز	١ قاڭچوق (مشمع)
باموق	٦ آمەرىقان بىز	١ فاييلا اورتۇ
و ساڭرا	١ پاتىك	١ اورمە
	٤ كوكوسلاڭ	٤ پاتىسقا كوملاڭ
	٤ آنه كوملىكى	٤ فانپلا

بو «سېت - بىشىك» دوقۇز آى مەتلە ئارە اولۇنۇر.
بوزماڭى نەيتىندە آنەنە ھەشىئى تمامًا اعادە يە جىبۈزدەر.
سوزىندە دوران و ھەشىئى تىيز ويولىدە اعادە ئىدەن آنەنە يە
چوجوغى ايچون بىر «أئواب» ھەدىيە ئىدىيلىر.
كىرى آلينان بو سېت - بىشىك دەزەنفكتە ئىدلەكدىن
وبىزلىر تعمير و تطهير اولۇندىدىن صوڭرا باشقاسىنە و تمامًا يېراتىجە يە
قادار دىكىر بىرىنە ئارە ئىدىيلىر.

زىارتىجى خىستە باقىچىلىر چوجوقلىرى ئائەللىرى نزىندە تعقىب
اىتىكلىرى ئىنادە بوسېت بىشىك ايلە محتوياتنىڭ يۈلەندە قوالانىلوب
قوالانىلما دېغىنە دقت ئىدەر.

بو سېت بىشىكلەرى و قونداق طاقىمىلىنى آنەلر بىرلىكى ھيات
ادارەسى تنظيم اىتكىدە ويچىوب دىكىمكىدەدر.

بىر سېت و بىشىك و قونداق طاقىمىي يىكىرى لىرايىچىمكىدەدر.
بىكۈنە قادار آنەلر بىرلىكى ھيات ادارەسى اونى متىجاوز بىشىك
و قونداق طاقىمىي يوقسۇل كېھلەر ئارە اىتشىدر.

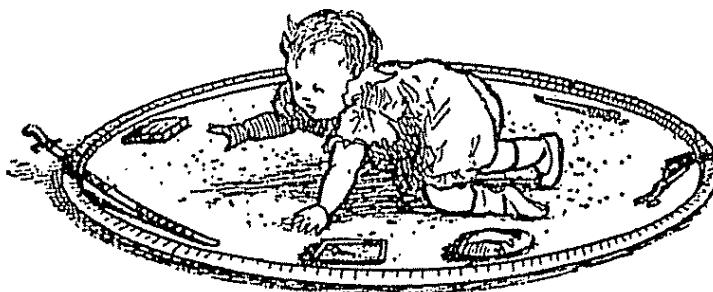
اوئانما بىلەمەين نىدامت بىلە منز.

أولارى سەوكىلى وطنى اداره ايدەنلر خىتكار - خونتكار

آراسىنده اوپىلەرى واردى كە بۇنلرك كىمى حقيقى معناسىيلە خوتىكار، كىمى آبدال ويا دەلى، هان ھېسى ظالم و مىستىب، چوغۇنى مىسرف و اخلاققىز ايدى . بۇنلارنى دوردىنجى سراد اون يىدى سىنه تخت سلطنتتىدە قاًوب بو مەدت ئىزفندە سەوهەجى، شفقت كۈستەرەجى، جمايىه ئىليلە يەجى تىبەسىندەن ۱۰۰۰، ۱۰۱ى مەتىجاوز انسانى اعدام ئىليلەمىشىز . نە قادر شايىان حىرت و نفر تدركە بۇ ۱۰۰ بىك اعدامك لاقىل ۲۵ بىكىننە بالذات كىنىسى حاضر بولۇمىشىز . كېچەلرى سوقاقلرى دولاشىر، فېرسىز كىيمە تصادف ايدەرسە بلا سؤال أولدورور، أولرى باصوب اوچاغاك تېسىنە قادر بالذات چىقەرق قوللار و توتون قوقۇسنى حس ايدەر ايتىز مەتىجاسرىنى درحال اعدام ئىلزدى . «بۇستانىنجى باشى» دىنىلىن جلادىنى ادرەن يە و سائىز يىلرە كوننەرەك بۇ مظالمى بالواسطە اجرا ايدەردى !... .

بعض عادات، افكار و اعتقادات واردەكە سقىم، مضر دەكىيلدەر. ايشتە بۇنلار آراسىنده چو-
جو قولر اىچجون «دىش بوغىدايى» دە، يىلدەر.
ايرلەك داقعە دىشى سو-
زەن چوجۇق بىرسىنى اورتەسىنە دىمىدە كۈرلەيىكى كېيى او تور-
تىلوب اطرافنە كىتاب، قايىچ، قلم، اىككى و سائىزه قۇنیرر و چوحوغۇڭ ابىدا
هانىكىسىنە ئۆلى كۇئوردىكىسىنە دقت ايدىلەير .

ھەشى عىنى چىوى يە آصىلماز.

نظر ده که سین، تو، تو!

— نظر طاقیمی، موسقا و سائزه —

سوقاق او رتالرندن قال و نیت باقانلری، کوشده بوجاقده
موسقا یازوب او فوروكله مو قیت تأمیننه چالیشانلری، قورشون
دوکنلری، آئى ساعته اولسو نلری دعویله مرادی تأمین
ایده نلری، اولا دلرینک باشلرندن قاطیر طیرناغی، چوروک او تی،
مهره دنیلن بوجاڭ قابوغى و سائز معنا سىز بعض شىلدەن عبارت

تۈركىيە جەھۇرىتى نسخە جىيلرى، فالجىيلرى، او فوركىيلرى سوبوردى.

نظر طاقىملرى بولۇندورانلری، بويو يايالری و بونكىبى يىك درلۇ
باطل و صاچما بر طاقىم عادات و عنعناتى اختيارلىيىز دە كىل حتى
ظن اولونوركە كىچلىيىز بىلە او نۇ تمامىشدەر.

ايىشىتە جەھۇرىت ادارە من رسمىدە تصویر اي دىلدىكى او زرە
بر سوپوركە ضربەسىلە بونلری تارومار ايتىشدەر.

قال باقار، آچىلقدن آغزى قوقار.

أى اولا لە ئى أولى يېم كىبى أىي او لمايانلەدە او يىلە او مالى يىم . - ٩٧ -

بوكىي باطل عننات واعتقادات ادوا را بتدائىه دن قالمى خرافات
او اوب آثورىلە كىلدانىلرده تمامماً وقسىاً موجود ايدى .

صوڭ زمانەقادار قاراكلق وقوتى سوقاقلرده ، پىس بىردى كازايچىندە
او كىندە آپلاق برا سكمە او ستنە قويىدىنى بىرا يىكى بىلدە كتاب آراسىندە
يۇواسى قورمىش بىرا وrog تكىي بىر بىچارەنك ورودىنە انتظار
ايدەن « نسخە جىلەر » ، او فور و بىكىلە كورولور دوروردى .

(« نظر » دەكتىرە قورشون دوکدورمك ئىي ايىش .)
نسخە جىلەر ، او فور و بىكىلە ، قورشون دوکن بىحوزىلە
مراجعت ايدوب ده وقت چىرىھ نلىر نەقادار چوقدى !
كورشون دوکدورمك بعض عائلەرده هەنلىكى بىخستە لە
قارىشى ئىك مؤثر بىنوع تداوى ايدى .

برقادىن تعلمى وتدرىيس اولۇندىلىنى زمان بىر مكتب آچىلىمش دىغىدەر .

٩٨ - أك صاغير قولاق، دويق ايشته مهين قولاقدار .

ادوار سالفه نك آنوريلره كارانيلري و مصريلىي و بوكونك بعض و حشىلرى خسنه لق وأولوم شيطانلىنى - اوزرلندە دعالى يازىلش ويا چيزلىش بىر ئاقم موسقالى، لوحة لر، اسطوانه لر، مثلثلر، صارغيلر، ھمايديلر - واسطه سىلە يانلندىن اوzaقلاشدىرىمىق ودفع ايتاك ايستيورلدى . اسى مصريلىر بىر مقصىد و فكتىر ايله دوکوم و خالقه شىكلندە مجواهات قولانىوردى . بعض اشىيا واجسامىدە مېھنۇي قولىلر عطيف اولونوردى . هىلا بىر نوع عذىقىمت طاش ~~و~~ قولۇنىڭ يىشكۈركەدىن محافظە، بىجىف طاشى ياممورى بىجىب و طلاقىت تىپىل اىندىرە، عقىق قولىل پادىزھى تلىنى اولونۇردى . چىرىستىيانلىقلەك ظھورى بىر كېيى چىراقاتى تىمامىلە بىخوايدەمەدى، چاڭلە، اوزاقلەرە عىكس اىندهن صىدا سىلە شىيطانلىر و بىزەر دفع و طرددى اىندىلەر ئىن اولونۇردى . بىل مۇمى دامىلارى ~~و~~ نۇئامىدە ياغان قارى صوپىنى يېپاسى قالىنادە، يۇمۇر طلانان يۇمۇر طامقىسى عد اولونۇردى .

تارىخىدىن اولىكى ادوارە عائىد يادىكارلاردىن اولان ظلملىرك، موسقا بازىرك ھمايدىلر ك استعمالى اسلامىت دە تىمامىلە قالدىزەمادى . موسقا و طلسىم و بىيو يازان و بونلارىچون كوموشىدىن معمول مېڭىش ويا سكە شىكلندە محفوظەلر يايوب صاتان بىر صىنف مخصوص باردى . مع النأسف حالا نظر طاقىيملى چوجوقلەرە چوق تصادف اولونور . موسقا و طلسىمك تأثيراتىنە اينانەرق حالا بولرى بىيو نلىندە ئاشىيانلىر و بىئۇيىه اينانانلىر پاك چوقدار .

آورۇپايلرak و بالخاصە فرانسلرak حرب عمومىدە آوروپا

انسانى خرافاندىن قول تازە جق آنجاق معارفدا .

حرب میدانلرینه سور و کلدکاری آفرینقا زنجیلرینك اوزرلری
موسقا و جمایلی ایله دلوو ایدی . معما فيه بونلرک هیچ بری بو
زاوالى سیاه انسانلری أولومدن قور تاره ما مشدر . چوجوقلری نیز دن
بر چوقلرینك اوزرلرینه طاقیلان نظر طاقیملری ده منور خلقمن
اوزرندە پك صاچما برشی تلقی أولونقدن قور توله میور . مع هذا
متمن دیدیکمز اقوامده ده حالا بو يولده باطل بر طاقیم اعتقاد
وعنه لر موجوددر .

دیشی بخیوانلرک بور و نلرینه طاقیلان مانطار پارچه لرینك سودی
چوغالدەجغى ؛ قورشون آناختارك قودوز كلبىرك ايصیرماسىندىن
محافظه ايدەجى ؛ باقىردىن معمول بر يوزوكاش باش آغزىسىندىن
كورويەجغى ؛ بر آتك صبول آياغانىدە كى نىلدىن چيقاريلان بر چىوى
يوزوك اولەرق قوللانىلىرسە ديش آغزىسىلە روماتىزمايى پىرىھەجى
كېيى بىرچوق صاچما اعتقادات واردى . آت نىلەنە قارشى موجود
اعتقاد هان عمومى كېيىدر . شەھرلرده و كۈيىرلرده بو آت نىلەنە
اوغۇر ؛ طالع و شائىس جلب وجذب ايدەر دىيە أۇلرک قاپىلزى
اوزرلرینه آصادارلى . بونلرک ... هېپسى صاچما ؛ هېپسى اويدورما
هېپسى ھەذىاندر .

اجرام سماویه ناك نسبتى

چوجوقلرە آكلاتىق ايچۈن كونش بىرملواجى قاباغى ، عطانىد خىزداڭ تىخمى ،
زەھرە بىزلىيەدانەنى ؛ اىرچىن نخود ، سەرىچە ئىكىنە طوپلۇمى ؛ ژونون - سېھىن - پاللاس -
وهستا اىنچە قوم دانەلزى ، مەشىرى پور تو قال ، زخل ماندارينا ، او رانوس كېرىزەز
دانەسى قادار دىنيلە بىلر .

أك بويوك واراق صاغلاقىدر .

آغزىله قوشىرىم دىرىمىڭ

بىرطاقيم كوجچوك قوشلر (قانارياوسايره)
واردرىكە بۇنلىرى آغزىلهيم ويرمه يى بعضى ذوات
بىرذوق مخصوص تلىق ايدەرلر. حال بوكە
مەھاك بىرطاقيم جىكىر خستە لقلرى پىك قولا-
يىلقە سرايت ايدەپىيار .

قطۇنى صورتىدە بولە بىر حرڪىتىدە
بولۇنما مالىيدر. خستە بىرقاناريا مېقروبلر ك
نەقلئە سېب اولەرق آق جىكىرلىرى انتانە دوچار ايدەپىيلir .

يابىغا ئازىدە مىضرىدە:

أىي بىلەينەملىدەر كە پاباغان چوق دفعە متورمەدر .
بۇ مىقلە سەھۋىتلى قوشلر مع النأسف نقل مىرض خصوصىندە پىك
مىضرىدلەر. بويىلە اولىيەنلىنى حالىدە دە پىك چوق ياشامىتىدە وېرىغان ئەافرادى
آراسىندە بعضى مىضر خستە لقلرىك مېقروبلرىنى نىشرايتىكىددىرلر. هنوز
تىمامىتە هەركىسجە بىلەينەملىدەر كە پاباغان اكىشىريا متورمەدر . طوباللار

و آياقلىرىندا روماتيزما وار ظن
اولۇنور، حال بوكەورمەدر. غاسىنلىك
دىپىندە بىر لەم زائىدە كېيى دوران ورمەدر.
بوجىواندىن چوق اخترار ايتلى وەك
دوغرۇسى أودە بولۇن دورما مالىيدر .

قوش وار ئىي يىنیر، قوش وار ئىي يىنر .

کوپکله ذالاشمقدن چالی یه طیرماشوق بکدر . ۱۰۱ -

کوپک بسلم کمره کی تہلکه :

کوپک کمال صداقتیله برابر پاک زیاده
تہلکلی اولم ق احتمالی ده و از در هر شیدن
اول قودوزی کتیره ن کوپکدر. باشقا
کوپکلار له بر لشمک ایچون کوپک سربستیسی
محافظه ایده ره ب ر طرف ایصیریلیر، خسته لغی
آلیر و آئی و حتی بعضناً سنہ بیسله

پکرده بر علامت بیله اظهار اینتر و آئک تہلکلیسی علامت سلرک
ظهورندن ده. اول سالیا سنده میقرب بولونور و شاید ال او زرنده
چاتلاق و یارا وارسنه معاذاه سرایت تحقق ایددر . ورم
میقرب و بلرینی ده نقل آئیله ز. بعضناً کوپکده کی پیره لره بر نوع تیما
یوم و رطاسی ده انسانه
چکه بیلیر . . . والحاصل
بو سه و علی حیوان
بعضناً چوق مضر و
و مهلاک اوله بیلیر .

کمره : بو حیوان هان دینه بیلیر که
نقل مرض خصوصنده کوپکدن بربادر.
دیکر کدیلر و فاره و صیچانلر له چوق
تماس ایتدیکی ایچون بو خصوصنده کی تہلکسی و مضرق داها
بو یوکدر .

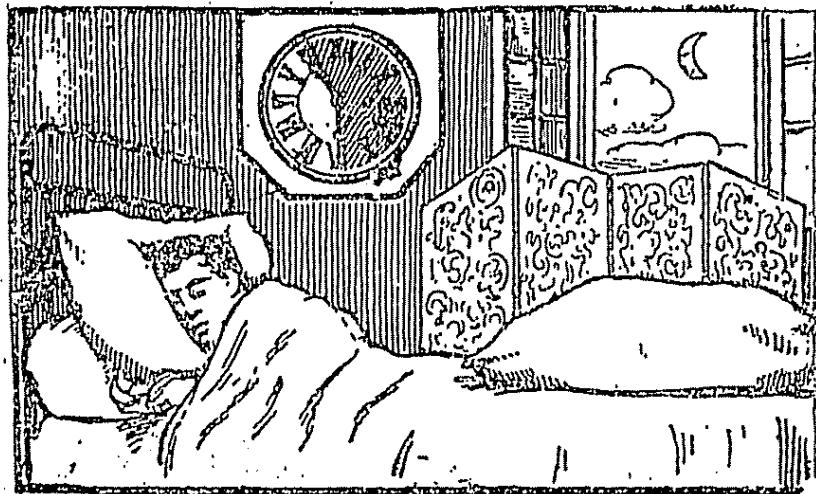
کدی یی قوینانه آلان بوزننه تنکه قابل تسلیم .

۲۰۱- چوق اویویان کوچوك چوجوق صحنه در.

ناصیل اویویان؟

یورغونیگاك درجه سنه کوره وجودك اک زياده راحت ايده جي
وضعيته ياتماليدر. ياتاق نه چوق يوموشاق، نه ده چوق قاتي او ماليدر.
قاريو لاڭ آياقلر بوکولمه دن او زاناجق قادر کنيش او ماسى لازمدر.
باش براز يوكسکده بولونماليدر. ياصديق باش ايچنه کوموله جك
قادار يوموشاق او مامغلە برابر اوداده کورولتو، قوقو و آيدىتاق ده
بولونمامالى. كېچەلك، بىلەكارى و بلى صيقمايوب بولجه و فرج
او ماليدر. صحنه

اولان يوزى
قويون ياتاما ز.
آرقاسى اوستى
ياتمقدەدە بعضى
محنورل بولو.
نور. اک اي طرز

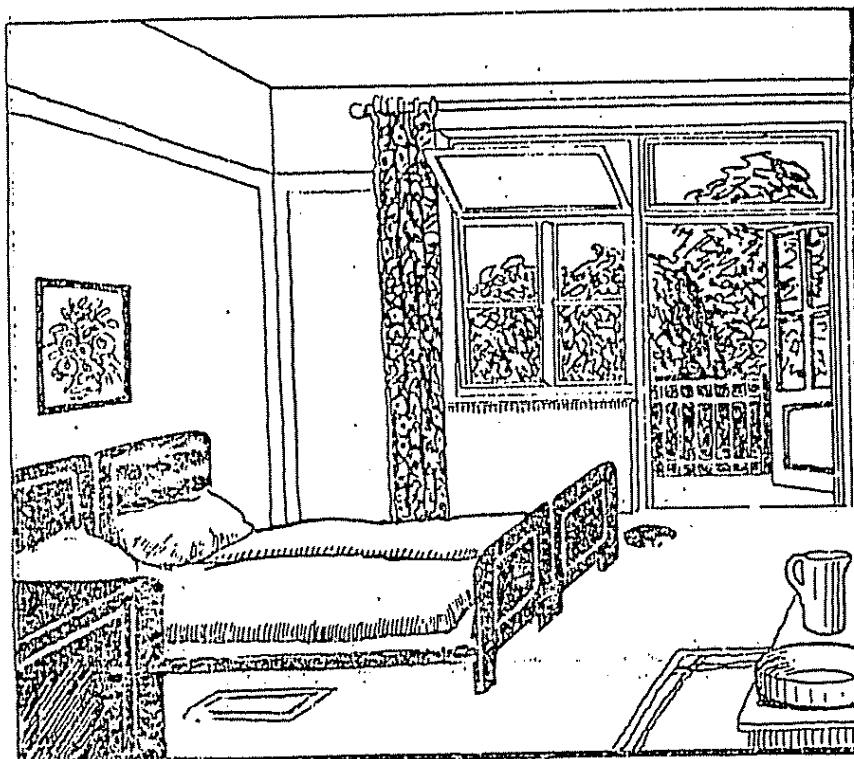

باش يوكسک و سرين، آياق صيچاق اوبلق او زوره آچىق
پخچەلى بر اوداده صاغ طرفه ياتعلى بالترجيع صاغه
متوجه اولەرق رسممزدە کۈزۈلدىكى كېيى ياتمقدەر. آقشام يىكى
خفيف و هضمى قولاي او ماليدر. حتى ياتاركىن صيچاق بىر منقوع
ايچىك ده اي كاير. او يوركىن حرارت داخلىيە آزىزلىقىندىن او رتو نىك
لازم كاير. آياقلر صيچاق وباش سرين او ماليدر. ياتاق او دالرن ده
دوشەمە و پرده يە هيچ احتياج يوقدر. ثبات بولوندۇرماماليدر.

او يقۇ دماگك، بىنك راحتىدیر.

چوق اویویان اخْتیار نخسته در . - ۱۰۳ -

أَيْجَهُ أَوْرْتُونْمَشْ بُوشْخَصْ هِيَسْجَ بِرْوَقْتْ أَوْشُومَهِ يَهْجَكْنَدْنْ يَازْ وَقِيشْ
بَخْرَهْ آَچِيقْ أَولْمَالِيْ وَيَايْلِكْزْ آَرَادْهْ بَارَاوانْ كِيْيِيْ بُولُونْعَالِيدْرْ .
سَكْنْ سَاتْ يَاشْامَقْ اِيْچُونْ هَرْ كَسْكْ ۲۰۰ لِيتْهْ هُوا يَهْ
اَحْتِيَاجِيْ أَولْدِيْنِيْ دُوشْوِنْلَهْ رَكْ يَا تَاقْ أَوْدَاسْنَكْ كِنِيشْ وَتَمِيزْ
أَوْلَاسْنَهْ دَقْتْ اِتْلِيمِيدْرْ . يَا تَاقْ أَوْدَاسْنَهْ چُوقْ دُوشْهِمَهْ بُولُونْعَالِيْهْ جَقْدَرْ .
أَونَدْنْ باشْقا هُوا صَافْ قَلْمَالِيْ ، جَكْرَلَرْ مَزْدَنْ چِيقَارْدِيْغَمْزْ

يَا تَاقْ أَوْدَاسِيْ بُولِيلِهْ كِنِيشْ هُوا دَارْ وَضِيَادَرْ أَولْمَالِيْ
وَفَقْطْ يُوقَا -

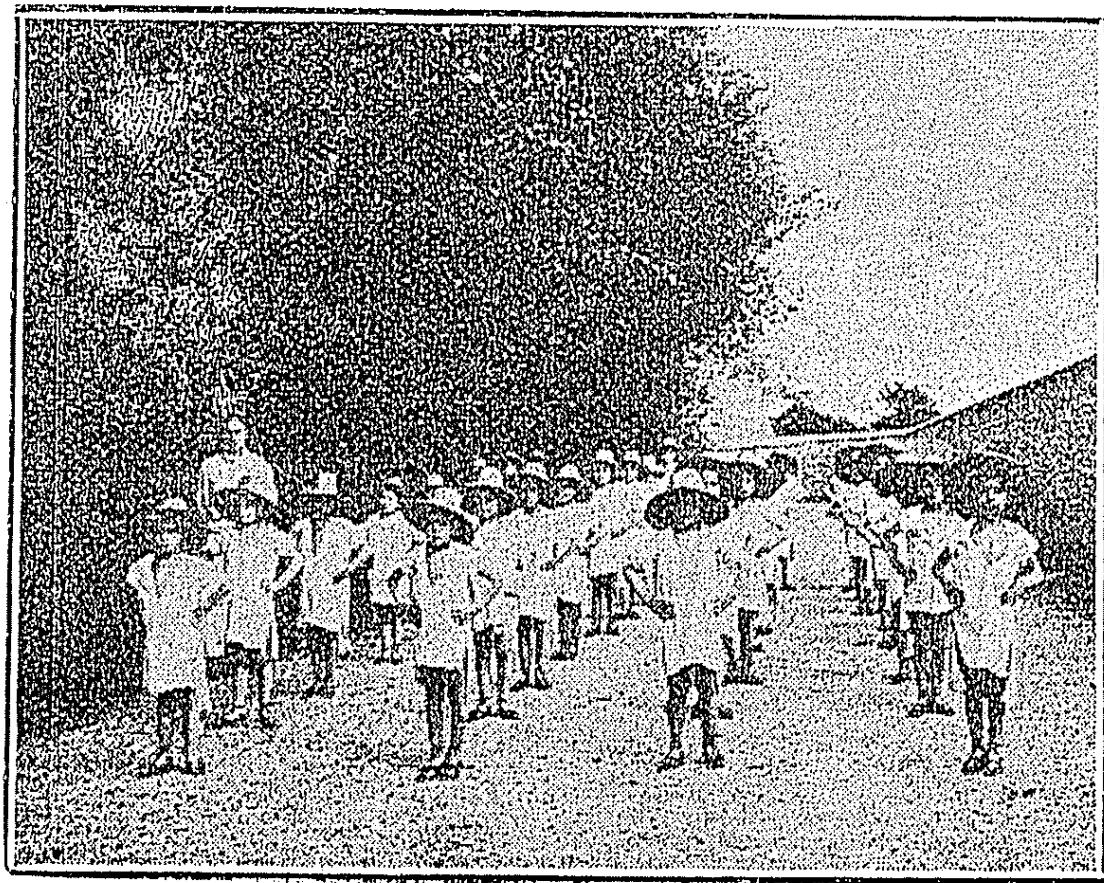
رِيدِيْهْ سُويْلَهْ دِيْكَمْزِ كِيْيِيْ رُوزْ كَارْهْ ، جَرِيانْ هُوا يَهْ مِعْرَوْضْ قَلْمَامَالِيدْرْ .
وَالْحَاصِلْ أَيِّيْ أَوْرْتُونْمَشْ أَولْدِيْنِيْ حَالَهْ اوْيُويَانْ هِيَسْجَ صَوْ وَقَدْنْ
قَوْزْ قَامَالِيدْرْ . يَا يُورَكِنْ خَفِيفْ كِيْيِنْمَكْ ، يَايْلِكْزْ بَراوْزُونْ كُومَالِكْ اِيلِهْ
يَا تَمِيقْ بُهْوَاقْدَرْ .

اوْيُقوْ أَولْوِمَكْ قَارْدَاشِيدْرْ .

آسِيدْ قَارْبُونِيْك
اِيلِهْ وَسَائِر
غَازْلَلَهْ فَسَادَهْ
أَوْغَرْ اَمَامَالِيْ .
دَاهَازِيَادَهْ أَمَينْ
أَولْمَقْ اِيْچُونْ
هَرْ موْسَمْ وَ
هُوا دَهْ بَخْرَهْ يَيْ
آَچِيقْ بَرَاشَالِيْ
وَفَقْطْ يُوقَا -

- ۱۰ - انسانك أك ئي كونلارى چابوق كېر .
هوا، ضيا، حرکت

هوا و ضيا هرگىن، با خصوص چو جو قىل، ايجون غدا قادر
مەممەدر، لازىمىدەر. هواسىز، حيانىدە، اولا نلىرى ياشىماز، ضيا سىز
قالا نلىرى صولوب صارا زىزلىر.

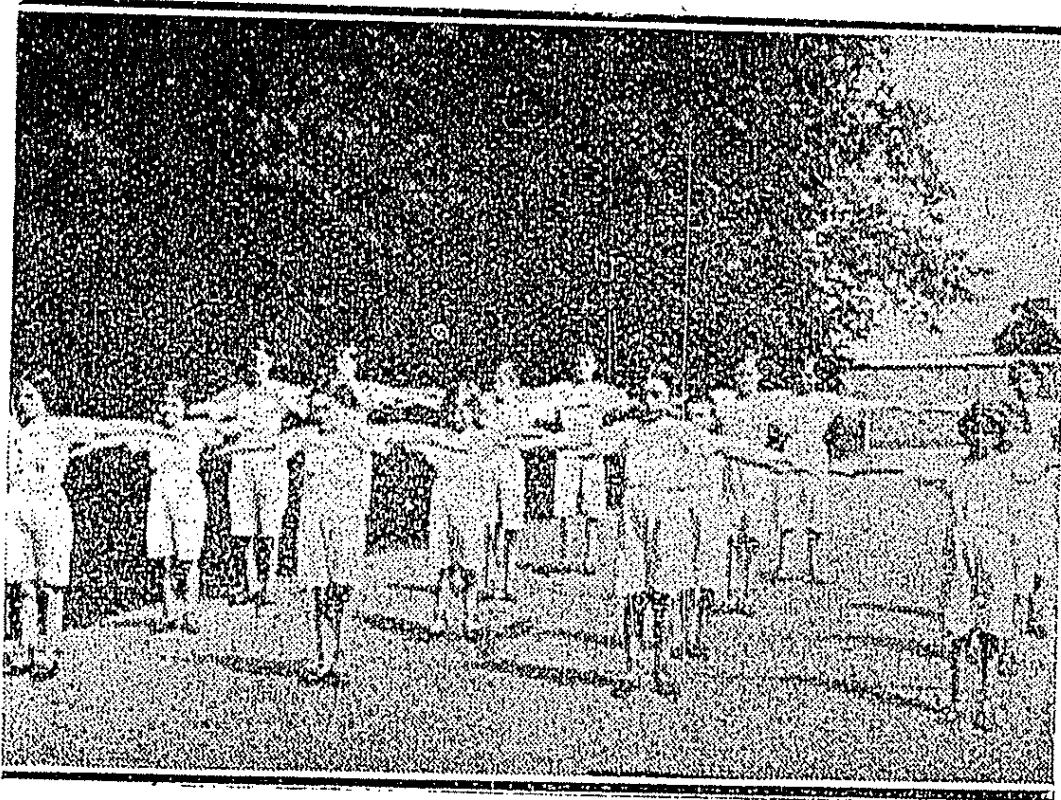
(كونش بانيوسىندە، ادماندە اوغلانلرڭ آيلىك ائوابى)
كونش دوغى دوز دوغى دۇغۇرۇيە ئا ئىرايدەن ضىا سىداها وئىزدىرى، داها
خىاتىخىشىدەر. بوكون هرمەتكىتىدە كونش اىتلە تداوى اصولى يالىكىز
چو جو قىلدە بعض خستە لەقلرلەك. تداوىسىندە دەكىل، بلەكە حال سىختىدە
اولا نلىرى تقوىيەلىرىدە دخى پاك چوق قوللانيلىم مىددەر. يالىكىز كونش
ضىياسىندىن دەكىل، ئىلك تىريقىك مور ضىياسىندىن دە (اولتارا وييولە)
استفادە ايدىلىكىدەر .

كونش كېيى مىداندە بر ايش .

- ۱۰۰ -

عارفه بى اشارت يتر .

چو جوقلر بى دېرىه كونشە مەعرض بى اقىلاما يوب أولا آچىق

(كۈچك قىزلىك كونش باينىسى يايادىن، حرڪت ايدىكىن كېيىدكارى ائواب)
ھوايە آليشدىرىيەلىلى وقابلیت شخصىيە وحسىيەلىرى نظر دقتە آلينمالى .

چو جوقلر أولا
قواسىز كومەڭ
كېيىجىكار ئاشلىرى -
ئەنە خصىر شاپقە
چىرىد جىكار و
قۇندورا يىرىنە
دەلىنگىلى صاندال

قو لالانە جىقلەدر . (چو جوقلر قوم اوستىنە ياواش ياواش بويىلە چىپلاقى كونش
باينىسى يايادىلر .)

حرڪت اولما دېچە بىركت اولماز .

آهنهک مو-یقى طبىعى

شاعرلر طبىعى هە هوادن چالان برسازە تشبيھە ايتىشلدر .
قولا فلىمىز سينك ويزيلەتىسىندن كوك كورلەمە سنه قدار هەشىدىن
مئەر او لور . بىتەن تو كىنمز او لان بو آهنهك طبىعى موسقىي
تصویر ايدە بىلە جك لغات پك محدوددر . بعضىلىرىنى خوشە كىددىر
مطالعە سىلە بروجە آتى درج ايدبىورز :

(حيوانات) آت كىشىنەمەسى ، آرسلان كوكىرمەسى ،
آرى ويزيلەتىسى ، أشڭ آكىرماسى زىرلاماسى ، انسان سوپىلەمەسى
كولەمىسى آغلاماسى ايكەلمەسى باغيرماسى چاغيرماسى او قوماسى
مېرىلدان تاسى سوپىلەتمەسى آقصىرماسى هېچقىرماسى خوموردانماسى
ككەلمەسى صولوماسى خارىلتىسى فيصىلداماسى ، بىلەل او تەمىسى
شاقيرتىسى ، بوجاك جىرلاماسى ، تازىملەرك فىقىبرىتىسى ، چوبان ايرلاماسى
ايقلاماسى او كلامەسى ، چوجوقلىك چىقىرىشىماسى سينك ويزيلەتىسى ،
صىغىرماندا دەۋە بوكورمەسى ، قالاباق او غولتىسى ، فارە طېقىرتىسى ،
قاژ طىسىلاماسى ، قوزو قويون مەلەمەسى ، قوش جىويەلتىسى ،
قاینانازىزىلەتىسى ، قومىر كۈوردەجىن دم چىكمەسى او كىيمەسى ،
كەۋەزە دىرىلتىسى ، كوبىك خىرلاماسى ھاولاماسى او لوماسى ،
كەدى ماولاماسى ، لەلە يالىڭ طاپقىرتىسى ، يابانى حيوانلىك خورتلاماسى .
(أشىا) آچە سېقىرتىسى ، آتشن چىتىزدىسى ، آغاج اورمان
او غولتىسى ، باروت پاتلاماسى ، بز (كىسىلىرىكىن) جىرلتىسى ، بنا
(صالانىرلىكىن) چاتىزدىسى ، تختە غىيجىرتىسى ، چىنتىراق چىنغيزتىسى ،
كوردە موم بەمايە چىقدى دېشلر ، او بزم وظيفة منزدە كىلە دېمش .

کوزک آچ، غافل او لاما بردخی دنیا يه کلز سک (۰) - ۱۰۷ -

چاک چا کفیر تیسی، دایش غیجیر تیسی، ده کیز کو پورمه سی، روزکار
آسمه سی، ساز طینغیر تیسی، ساعت اور ماسی، سینی طینغیر تیسی،
شیمشک چاقاسی، صو چاغیلمیتسی فیشیر ماسی فیقیر داما ماسی شیریلمیتسی،
قولاق چینلاماسی، قماش فیدشیر تیسی، قابی غیجیر تیسی، قبه طینلاماسی،
قارین غورولتیسی، کاغد فیدشیر تیسی، کوک کورله مسی، کوکوس
خیشیداما ماسی، یاغ چیزلاماسی چیزیر داما ماسی، یا پراق خیشیر تیسی،
یاغهور شاقیر تیسی، نبض اور ماسی، هوا یاغموردن شیرلاماسی ۰۰۰

شاپقالرک تیز لنه سی

(فوتر) «نیمیان کچه شاپقالرک او زرلرنده کی توزلری آلیندقدن صوکرا بر
فایلایی بر از بازیزنه ایصالاده رق لیکه لری چیقا رمق ممکندر. فوتر شاپقالر او غونا زدن
ویا خود فورچالانمازدن اول ایجه قورومق لازمدر.

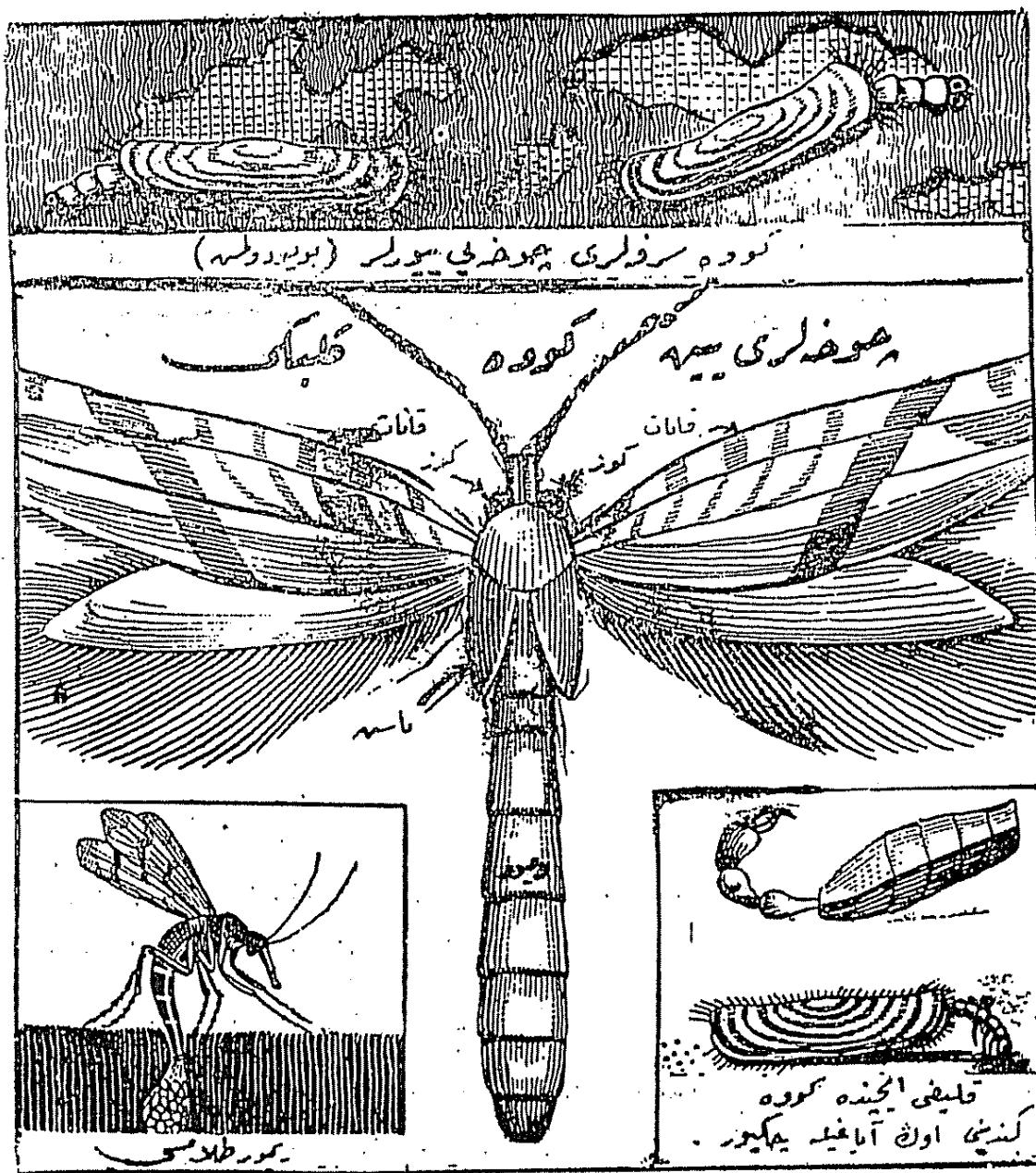
(بیاض حصیر شابقا) یی بالذات تیز لنه مک بر از زور جاده، توزینی آلدقدن
صوکرا ایچنده بر از لمیون صوی بولونان تیز صوغوق صو ایله ییقامالی و بعده
آغار تمق ایچون کوکورت بخارنه طوتمالی.

(سیاه حصیر شابقا) حصیری صابرلنی و چوق کتوپوكای بر صوده ایجه
فو رچالامالی، نرقاچ دفعه صوابله چالقالامالی، بر قاج ساعت قودرومایه براقالی و حصیر
بر از نعلی اولدینی زمان چالقانمش یومورطا آقیله خفیف او غولمالی و کولکده قورذمالی.

بو یون یومور طالری عینی سپته قویمامالیدر.

سەوبندىكىڭ كۈن فەرائى اوْنۇغا.

البەزىك دەئىنى كۈرۈھ

كۈونەتك اصل سەرقە دىنلىمان و يوقايدىه دىسىمى يايىلان قورتلارىدوكە قاتىلاره ضرۇر و بىرچوq تخرىبات اىقاع اىدەرلە. بۇ قورتلار اىكى طرف آچىق بىرقلېف اىپىنە مەحفۇظىدۇ. چوخىيى وھرنوع قاشلىرى تخرىب اىتەسى يېھەستىن دەكىل كىيىنماك، اوستىنى اورىتماك اىستەمەستىندر. مەتادىيا يىر دەكىيىشىرىزەرك ھە طرفى بىناد اىدەر. شاب، پىرە اوتى تۈزى، كاۋۇر، بۇر، نافتالىي توصىيە اولۇنان علاجىلۇدندۇ.

های هایك چوغىندىن واى واى چىقىار،

قاۋوچو، لاستيڭ

ايکى يۈز ئالى سەنەتى مەتھاواز بىزمان اول آوروپا يە جنوبى آمەرىقادىن نباتى الاصل قارامسى بىر خامور كىتىراشدى كە بىر خامور ئىسنك بىر خاصە يە مالىك اولىدەن كېلىق قورشون قىملە يازىلان يازىلرى دە سېلىيوردى . فرانسزجه (لاستيڭ) ئىسنك دىك اولوب (غوم) دە صەنۇغ معناستە كەلير . بوكا (غوم لاستيڭ) يەنى ئىسنك صەنۇغ دىنيلەش . بىر لاستيڭ صەقتنى لاستيڭ طرزىنە ئاسىم و غوم لاستيق تۈركىيە دە (قومالاستيق) يامىشز . اوللارى بو مادە دەن يالىكىز آياق قابى و قورشون قىلىسى سېلىكىيىسى ياسىلىيوردى . آياق قابىنە دە بىر دوغى دەن دوعرويە لاستيڭ دىمەشز ، بومادە دەن شىمىدى بېكىرچە ئاشىما ياسىلىيور و هېرىپىنە بىر ئاسىم و يېرىلىيور . بو اسىمرى قارىشىدىر مامق اىچۈن تىسمىيەلىيمىزى تىصىحىچ اىتكىلەكمىز لازم كەلير . جنوبى آمەرىقا كېلىق بعض محلار دە يەتىشىر بعض آغاچلۇر واردەر كە بۇندىن چىقان قويۇم مايىھە پۇدە (قاۋوچو) دېيورلۇر . عىرىدە (جىدىيە) احتمال كە بۇدر . بو مادە ئاسىمە بىراپ آوروپا يە كەلدىكى زمان قاۋوچو كەلەسى مەحافظە ئىدىلەش . بو دورلو آغاچلۇر مەلکەكتىلى يەزدە اوپادەن كە جەنەلە بو اسىمى بىزدە قوللۇنىلىز .

دائرە استوتا تختىنە كى بعض مەمالەكتە هەنداي خېرى ، ئەتك آغاچى و سائەرە كېلىق آغاچلۇر قويۇم ، سوتلى ، پىختىلى بىر عصارە حاصل ايدىيور كە ايىشتنە قاۋوچو بودر . حصولە كەن مەملەكتىلى بىرەزىليما ، قونغۇم ، آفرىقانىك سواحل غربىيەسى ، موزامبىق ، ماداغاسقار ، تىجرى بە دېلىسز بىر مەلمەدر .

- ۱۱ - بیلمنز، افندی، چوقیا شایان چوق کزه ن بیلیر (۰)

طونکن، سیلان، مالاقا، بورنیو، و سلطی آمه ریقا. اُک مقبولی
بره زیلیاده و بالخاصه پاراده استحصال اولونور. بورالرده غایت
و سعتلی او رمانلر هپ بو مخصوصی پیشیدیرین. قاؤچونک بوکون
استعمال اولوندیغی يرلر اوقدار چوقدارکه بونلری تامیله ذکر
و تعداد قابان ده کیلدر. هله اُک صوک زمانلرده تکر لکلر بیله
قاؤچولاندی. معما فیه فنالری، تقليدلری، ساخته لری ده وارد.

چوچو قلرک اُک بویوک دوستی

خسته باقی جبلردو ئ بو «شفقت همیشله لری» کندیلرینی کوچوکایکن
حائله لری نردنه، زیارت و تشوونمالرته اظاوت ایده رلر ئ خسته لاند قلری زمان
باقارلر، مکتبله دوامیرنده دوقتو دلره، طبیب مفتسلره یاردىم ایلولر. مکتبلرندن
شہادت شامه آلدقلرند بروجھ آتی یعنی ایده رلر :

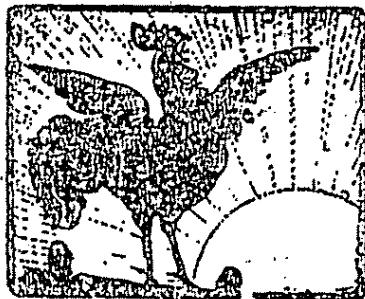
(فلورانس نایتین غیله بیل یعنی)

جناب آللله شو جمیت. محترمہ حضور نده قسم ایدزم که:
حیاتی صافیله امرار ایده جکم.
مسلمکمہ صداقتله دوام ایده جکم.
بابلله مضر و نابجا شیلدن اجتناب ایده جکم.
اجزای مضری آلمایه جغم و بیله رک کیم سبیه ویرمیه جکم.
مسلمکمک اعتلاسی خصوصنده امتدن کلیدی کرتبه چالیشه جغم.
شخصنمہ تو دیع ایدیلان اسه ار ذاتیه ایله وظیفه مقتضاسی واقف اولدیغیم
عائی، خصوصاتی مكتوم طو تاجنم.

اطبایه کل صدقته معاونت ایده جکم.
عهدہ امامت نه تو دیع ایدیلنرک ایسلکی ایچون وقف وجود ایده جکم.

دکه چالینس، اوله جقدر.

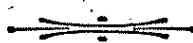
هوروزله باب اویانوب قالقیکن

صباحلری کونش دوغارکن، خوروزلر
او ترکن اویقودن اویانوب یاتاقدن قالقیکن.
صباھک او کوزھل ھواسنی عادتا
ایچیکن. بو، سزه صحت و عاقیندر.
یاتاقدن قالقدیغىكزدە تىزصوالىله بىز
بانسۇ يانىكز و ياخود سۇونىكرلە وجودىكزك ھر طرفنى سىلىكىز
واونۇ تمەمالى كە عىنى زمانىدە :

آقشامارى دە طاروقار كېيى يانىكز.

كىچە استراحت ايچوندر. كىچەلری راحت راحت اوپور.
يورغونلقلېكزى دېكىنلىدىرير وايرتهسى كونكى نمساعى ايچون يېكىدىن
قوت آلىرسكز. كوندوز چالىشمىق و كىچە راحت ايتكى ايچوندر.
كىچەلری او طورانلىر كىرەنلر كلىتلر
و كوندوزلری او يويانلىرى يېجىدە ئىي
يا پىميرلر. بويالەرك صحتلرى شېرە سز
مختىدر. بىكۈن دە كىلسە يارىن
اولەجىقدر. سكىز ساعتى او يقۇ مەزىيادە كافىدر. زىيدەسى فضلەدر.

طعامك آزىزىن، كادماك چوغۇندىن الله ايراق أىلەيە.

صوغوغلک در جهیزی

معلومدرکه ترمومترونک صفردن یوقاری اولان رفلوی (+ زائد) اشارتیله کوستریلیرکه جیوه بو نقطه دن یوکسلد بکه صیحاقدق و بالعکس صفردن آشاغی ایند بکه (- ناقص) اشارتیله تفریق اولونه رزق صوغوغوق چوغالمش اولور . صفر خذاسی نقطه انجماددر . استانبولده بر مدت دن بزی صفردن یندی سکن دزجه آشاغی ایندیکی سنده همان نادر کیبیدر . تورکیانک سائز بعض طرفه نده - ۰ : و - ۲۵ و حتی - ۳۰ ه قدار اینز . لاپونیاده ۱۷۳۷ ه سنده فرانسز هیأت علمیه سی طرفه دن - ۴۶ ، نانسن ده - ۴۹ ، سیریاد دمارته - ۶۳ ، یاقوچه - ۶۲ ، فرانقلنی تحری ایده نهیأت جایندن - ۷۱ ؛ یاقوچ جوارنه - ۸۴ درجه ضبط اولونه بیامشدر .

بو مناسبته ایکی دوک تاریخی یازدلم :

« بونی کیم کوردی که دریاده بوزک اوستنده

قارا یر کیم کزه رلر نیجه لر بی پروا

منجمد اولدی دهنده ننسی انسانک

نیجه مخلوق هلاک ایله دی برد سرما

لفظاً و معناً آ کا دیدی (نشاطی) تاریخ :

به مدد طوکدی بیک او تو زده صوغوغه دن دریا »

بر دیکر :

« بوز اوستندهن کچن کلدی با کا کا یاز دیدی تاریخن

ده کز آلتیش سکزده دوکدی بوزدن بنده کز پکدم »

بنده کز « بنده کیز » ده اوله بیلیر .

قار بوز اولورسه قار پوز اولماز .

انسان کوزیتک کوره بیله جکی مسافه

از آنک کوره بیله جکی مسافه طبیعی بولو نولان محلک ارتفاعه کوره ده کیشیر . انسان یوکسه لیرسه داهه فریاده کلورور . فقط بو تزايد ثابت او له ماز . مثلا ۲۰۰ مترو ارتفاعه ۱۰۰ مترو دن کوروله سیلن مسافه نک ایکی قاتی کورولور . آنکه ارض دوز او له یدی بومکن او له بیله جکدی . آشاغی که کی جدول تدقیق او لو نورمه کورولور که ارتفاع چو غال پیچه تزايد ارتفاع قسیتنده چو خالیور :

۱ مترو ارتفاعه	۳,۸ کیلومتره	۹ مترو ارتفاعه	۳۳,۶ کیلومتره
» ۱۲,۳	» ۴,۷	» ۱,۰	
» ۱۵	» ۵,۴	» ۰,۲	
» ۱۶	» ۶,۶	» ۰,۳	
» ۱۷,۳	» ۷,۷	» ۰,۴	
» ۱۹,۳	» ۸,۶	» ۰,۵	
» ۲۱,۳	» ۹,۰	» ۰,۶	
» ۲۴,۰	» ۱۰,۳	» ۰,۷	
» ۲۷,۴	» ۱۱	» ۰,۸	
» ۳۱	» ۲۳,۶	» ۰,۹	
» ۳۲	» ۳۸,۷	» ۱,۰	
» ۳۵	» ۵۴,۷	» ۲,۰	
» ۳۷	» ۷۷,۱	» ۳,۰	
» ۳۸	» ۷۷	» ۴,۰	
» ۳۹	» ۹۴	» ۶,۰	
» ۴۰	» ۱۰۹	» ۷,۰	

ده کیزباننده قویو قازی مازه

- ۱۱۴ - آنه وچو جوق : اک بویوک ایک اجتماعی عنصر

هو اسراق ضعیفلا تیر ، هر خسته لفه استعداد ویرد .

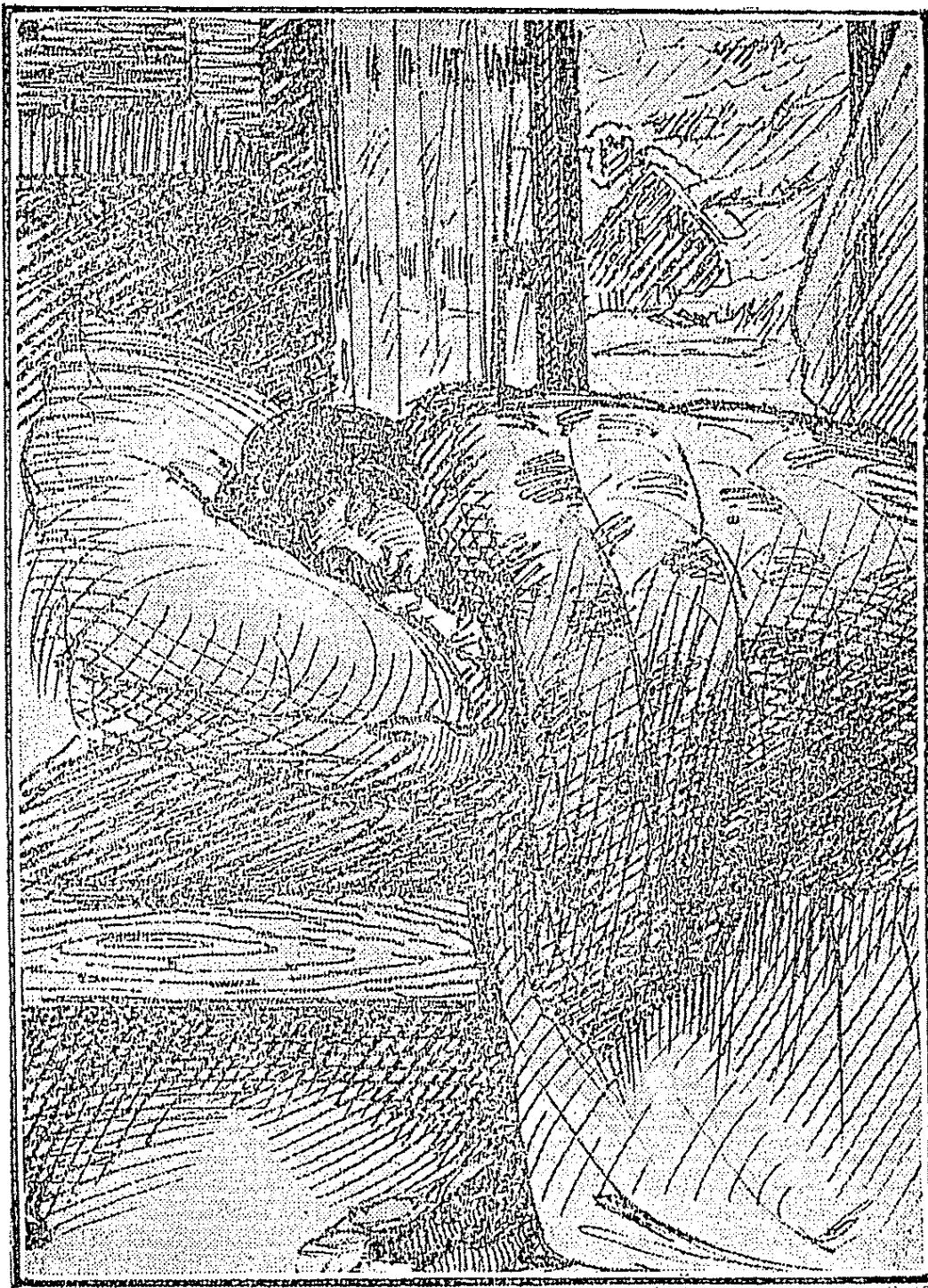

هو اسراق - زیارتی خسته باقی بی

خسته ناک یولنده تداویسی ایی با قلمقله او لوو . بو کون طبابت قادر خسته باقی بیلهه
اهمیت ویریلیور . بو کون کی خسته باقی بی بالیکز خسته بی باقاماز ، خسته بی آر ر ، بو توده ،
خسته لق حقنده افراد عائله بی ایقااظا پیدو . هملکتهز بو کبی خسته باقی بیلهه نه قادر می تاجدر ا

طاتلى ديل، كولى يوز، دشمنك قواني بوكـ. - ١١٥ -

صف و بول هوا صحى تامين ايذر.

هوا، هوا، هوا

او يويديگىز زمان آيى او رتونه رك او دا كىرك پنجى سنى آچىق برا قىكىز. انسان
صووقىدىن دكل، او شومكىدىن قورقمايدىر. ياتدىعىكىز او دانك هواسى طرف
قايالى ايسمه جىكىرلىرىزدىن چىيقاردىغىز پايسن هوا ابله زهرلەرسكىز.

۱۱۷- بىرملتك استقبالى أولادىنك صحىتىدەدر.

حمايە اطفال جمعىتى استانبول مركزىنىڭ دىكىر بىرمۇسىسىدە دە
قلندر اوكتىزلى يوردى

در .

حمايە اطفال جمعىتى استانبول مركزى قلندر مؤسسىسىنى
۱۱ تشرين أۇل ۱۳۳۸ دن بىرى ادارە اىتكىدەدر .

بىدايت تأسىيسىنە غايەنلىق ضعيف ونخيف، صحىتلرى مختلىكىسى
وياتىم چو جوقلىرى صىھى بىرصورتىدە باشقا ئاباتە و اعاشه ايلە تقوىيە ئىلەمك و سنا
مترقى اولا نىلە باغچوانلىق و صنایع زراعىيە تدریس ايلە تۈركاردىن
فنى مسلكى صاحبى يېشىدىرىمك و آنا و بابادن محروم اولان بىچارەلرى
طۈپراغە ايصىندىرىمىق ايدى . او زمان مؤسسىمنى بى طرفدىن
بر ساناتورىيەم وظيفەسىنى كورمەك دىكىر جەھتەن ياتىم چو جوقلىرى
هان بىر مسلكى مكتىبى يېرىنە قائىم اولمۇقدە ايدى .

بالا خە نظامنامەمنە تو فيقاً بويوك چو جوقلىرى مؤسسىدە
طۇتەمدىغىنەن جەھتەن تجارت و صنعت اولىيەن يېشىدىرىمكە باشلادىغىزىدىن
قلندرى آوروپادە چوجوق تشكىلاتنىڭ أك مەھىي عد ايدىلىن
« چوجوق ساناتورىيەم »، « نقاھتىخانە » طرزىنە تحويلەنە قرار
ويرمىش و هان اجر آآتە كېرىشىمىش ايدىك .

ايىشىتە بى صىرادە يعنى مؤسسىمنى اىكى اوچ آى صو كرا
بۈلۈندىلغى شىكل ادارەدىن « چوجوق سەھت أوى » حالنە قلب
أيلەمك اوزرە اىكىن مركزىمىز معارف و كالت جىليلەسى ايلە حمايە
اطفال جمعىتى مركز عمومىسى آراسىنە وىزىلىن قرار قارشىسىنە
قالىش و بى قرارە تو فيقاً لغو ايدىلىن اوكتىزلى يوردىلنىدەكى كوچوك
ياشىدە او تۈز قادر چوجوق قلندرە كوندرلىش و قلندردەكى

تدا بىر صحىيەنىڭ أك مەھىي بىنىڭ تقوىيەسىدە .

چو جوقلرینه ئىي باقان مات آتىسىندن أمين او مايلدر - ۱۱۷ -

او قور يازار چو جوقلردن هان عىنى عدد آلينوب شهر ياتى
مك-تىلىرىنە اعزام او لوئىشىدە .

بۇ صورتىلە قىلندر مؤسسه من بوكون عادىا بىر « آناقو جانى »
شكىنه دوئىشىدە .

ھىچ شېرى يوقدر كە كوچوك ياشىدە بۇ چو جوقلرك يولىنده
اباتە و اعاشهلىرى آتىدەكى سختلىرى نقطە نظرىندن چوق مەھمەدر
واو قور يازارلىك شهر ياتى مك-تىلىرىنە قبولي ايلە استقباللىرىنەك
تايمىنى پك زىادە شايىان شىكراندر . آنجاق سرگىزىز ، أوجىھە
قلندر مؤسسه سىنده موجود اطفالك اعاشه سىنجە پك چوق مشكلا تە
معروض قالدىغاندىن چو جوقلرك عددىنى ألىي يە تىزىل ايلە اقتصادە
رعايت ايتىك و دىكىر جەتىن ترقىيات مدنىيە و انقلابات عصرىيە من لە
متىاسب بىر مؤسسه ميدانە كتىرمك او زىرە بويىلە بىر قرار اتخاذ
ايتىش ايدى .

بوكون قىلندر مؤسسه سىنده بولۇنان قىزوڭ ركك يوزىكىرىمى
چو جوغىڭ ياشى اوچ ايلە دوقوز آراسىنده در .

چو جوقلرە ، قادىنلەر و اختيارلە مىرىت :

« اوچ صىنف خلقە ايچىم پارچەلەنير ، ھەم نە قادر
اختيارلە ، قارىلە ، بىرده كوچوكلار ، بونلار
مىرىت كورىمىلى ، يوز كورىمىلى انسانلردىن
يوقسە انسانلىغى بىلەم ناصل آكادر انسان ؟ »
ـ محمد حاکىف ـ

خىرسز أولاد بابا بوجاغنە ايجىر دىكىر .

۱۱۸- يارىنك بويوك آدمى بوکونك چوجوغىدە.

هoadar و ضيادار مكتبلرده چوجوقلر كسب صحت
وقوت ايدەرلە.

كىنجلەك لەقى دىنجىلەكىدەدر.

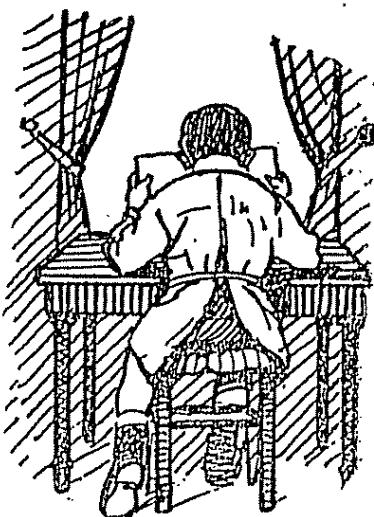
کورک يانه وارىرسەك سىن دە كوزىنى قابا . ١١٩ -

چو جو قلىيىكزە ئىي باقىكىز

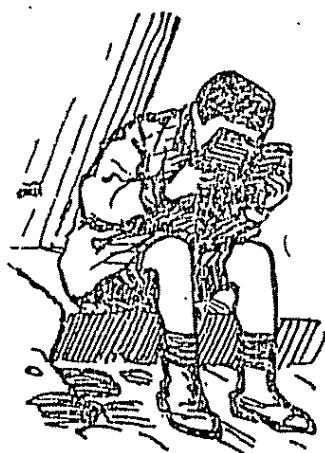
چوجۇغۇڭىزكۈزىلەنى قورۇيىكزە ، تاكە بۇتون حىاتىندە اوئالارى قوللانە بىلسىن .

او قوردىن قىنا دوروش
(ضىيا صولدىن كلىيور)

او قوردىن قىنا دوروش
(ضىيا او كىدىن كلىيور)

آلاجە قرا كلقىدە
ياتاغىدە او زانىلىدىيەنلىقە
او قومامالى . }
كوجوك پۇنتە حروفات ايلە باصىلەن كىتابلىرى . .
پىس ئىل ويارماقلەر لە كوزىلەر كۈشۈرۈممامالى . .
أوزدىنە كونش اوران كتابىدىن او قومامالى كىتابى كوزىلە چوق ياقىن طۇتمامالى

كوزىل دومانلى كورور ، ياشارىر ، ياخود آغىرىر ايىسى طېيىبە مراجعت ايتلى .
باش آغرىسى ، هضمىتلىق دسائىر دا دىسزلىقلەر بەضا ئىي كورمه مەدن ايلرى كاير .

حىاتىدە انتظام او مازسە صحت و فىكر دە سلامەت بولۇنماز .

تورکیه جمهوریتی

موجود جمهوریتلر

جمعیات پشتوانک تشكیلندن بریسبق ایده اشکال حکومتدن
اک مکمانک، ائک انسانی، ائک منطقی و ائک معقولنک «جمهوریت»
اولدینه آرتیق هر عاقله ذره قادر شبهه ایتمه مه سی لازم کلید.
زاواللی تورکیا بر چوق ظلم واستبداد دوردلری و بر چوق قانلی
و هؤلم تجربه کیمید کدن صوکرا بو نعمت عظماهیه (۲۹ تشرین اول
۱۹۲۳)، تاریخنده ناخن اوالدی. تورکیادده دور مسعود
جمهوریت اعلان اولوندی.

پوکون دنیاده موجود جمهوریتلر بروجه آتیدر:

آرژانتین، ارمستان، آرناؤوتلیق، استونیا، اسویچر،
آمریقا، آندور، آقواتور، آوستريا، آلمانیا، اوقدنیا،
اوروغوای، باد، بلوییه را، بردزیلیا، بولیویا، پاراغوای،
پاناما، پرو، پروسیا، پورتکیز، پولونیا، تورکیا، توره اتر،
چکواسلواچیا، چیخ، دومینیکن، روسیه، سالوادور،
ساقس، سن ماروه، شیلی، غواتمالا، فرانسه، فنلاندیا،
قوستاریقا، قولومبیا، کرجستان، کوبا، لاتوی، لیبیریا،
لیب، لیتوانیا، مکسیکا، مجارستان، نیقاراغوا، وورتبرغ،
ونزوئلا، هایتی، هس، هوندوراس، یونانستان.

دورمایوب چائیشمیانی:

«نهدر پو مسکننک، سن ده بر قیمیلد اسنه ک آ
یچون قیمیلد امپورسک، یچون، نه اوالدی سا کا؟»
— محمد عاکف —

حق سوزه آقار صولر دورور.

او دونىدە نېھ يارار و او نىزە نە يابېلىرى ؟

تۈرگىجىدە (أوت) و (أود) آتش معناسىنە أولدىغىنە كورە (أودون) دە (أوتلىق) اوته يارار، ياقىلە بېلىرى معناسىنە كايىر . سر لوحەمىزى بولىلە يازمايوب (أودون نېھ ياراما ز و او نىن نە يابېما ز ؟) دىملىيدىك . چونكە او دونىن، كرسىتە دىن ايدىلىن استفادە پىك چوق اولوب بىزبورادە بروجە آتى خاطرىتىزە كىنلىرى بىر بىر يازىيورۇز :

(۱) قابوغنى قورودور و دە كىرمن طاشى آلتىنده أزوب تۈز حالە كتىرىرسەك «تان» دىنلىن قابوق تۈزى حصولە كايىركە دەرىي اعمالاتىنده چوق قولانىلىرى . أك ئىي تان مىشە ايلە كىستانە آغاچلىرى قابوقلىرىنى چىقارىلە . هوش آغاچنىڭ كى روس دەرىلىرىنە لطىف بىرقۇقو ويرىر . تانك أئرده انخالا لىلە «تان» ألدە ايدىپەلىرىكە دوادر .

(۲) رىنده ايلە دار و اينجە قورده لا كىبى پارچەلەر ألدە ايدىپەلىرىكە بونكەلە ياتاق وياصىدىق دولدۇرولۇر و قىرىلە جق أشىيانكى صىندىقلەر يىرىشىتىرلىمەسى اىچون ايشە يارار، بوكا بىحق آغاچ يوکى دىنە بېلىرى .

(۳) غايت اينجە و كوچوك اولەرق استحصلال او لۇنان ئالاش تۈزىلە تازە قان يوغرولوب تضييق ماكىنسى آلتىنده ۲۰۰ درجه حرارتە قادار تىخىن ايدىلە جىڭ او لورسە فيل دىشى قاتىلغىنده بىرمادە ألدە ايدىپەلىر و بونكەلە بىچاق صاپلىرى كىبى شىلەر يابېلىرى .

- (۴) مساکنزرگ انشا آتی ایچون دیره ک، تخته کیبی
کرسته نک انواعی یا پیلریغی مثلاو دوغرا ماجیلق و مارانغوزلاق
ایچون ده ایجاد ایده هر نوع مالزمه آغاج واودوندن یا پیلیر.
- (۵) اولجه یاریلو ب کسیلان آغاج پارچه لری خصوصی بر
ما کینا ایچنده خامور حانه کتیریله رک اییجه ییقاندقدن و (پیسو-
لفیت دوشو) ایله آغار دیادقدن صوکرا خصوصی ما کیناده تصفیه
و تصفیح (صفحه حانه کتیرمک) ایدیلیر و قورودوله رق کاغذ
حانه کتیریلیر.
- (۶) هوادن محفوظ بر حاله او دون ناتمام بر صورتده
یاقیله رق کومور استحصال اولونور بونک ایچون طوپراق آلتنده
بعضی چوقورلده و یاخود طوپراق اوستمده یاش طوپراقله اور تو لمش
ده لیکلارده او دون یاقیله رق کومور یا پیلیر. بو کومور پک چوق
ایشیمزه یارار.
- (۷) تمامیله یانمش او دونک ترک ایتدیکی کول بیله پک چوق
ایشیمزه یارار. کولی ییقا یاه رق پوتاس و سود محلی استحصال
اولونور. بونلر جام اعمالاتنده و ددریلرک دباغتنده و چاماشر-یر
ییقامقده استعمال ایدیلیر.
- (۸) اولریتزک و حمام کیبی عمومی محللرک تسخینی و چاماشير
صولینک قاینادیلماسی ایچون او دون استعمال اولونور. مملکتلریز ده
قوالانیلان اکثریا بودر.
- (۹) او دونک قازانلرده و یا قایالی قابلرده قاربونیزه اولماسی
یعنی تفحیمی بر کومور حاصل ایده رکه بونکله با روتاب اعمال اولونور.
بارو تله آتش بر یerde دورماز.

آتش قیش کوننک میوه سیدر . ۱۲۳ -

او دوندن (آسید آزو تیق-کذاب) ایله بالکیمیا (پیرو قسیل) دینیلن و پاموق بارو تنه بکزهین او دون بارو تی استحصال ایدیلیر. بوبارت آوده و جربده قولانیلیر.

(۱۰) او دون خصوصی قابل رده قورو اوله رق تعطیر ایدل دیکی حالده آلدہ ایدیلن مایعدن او دون روحی دینیلن (آلقول مه تیلیق) استحصال او لو نور . او دون و آغاج روحی آستانسلره و سائره یه قارشی قابل احتراق و یا محلل اولمک او زرمه قولانیلیر. بونی او قسیده ایده رک یعنی تخصص ایتدیزه رک (فورمول) استحصال ایده بیلیرز .

(۱۱) حین تعطیر ده و آلقول مه تیلیق آیرلندقدن صوکرا قویو بر مایع قالیرکه بوده قطراندر. او دونند چیقاریلان قطران بالخاصه اجزا جیله ده « مضاد طفیلات » اوله رق مستعملدر. بوندن ده (قره او زوت) چیه ریلیر. (پارافین) ی ده حاویدر .

بودالا میدر، دیرسکن؟

ایکی ذات آراسنده :
امضاسز بر مکتوب آلمه
مکتوب صاحبی با کا احق و بودالا
دیور، عجبا بونی کیم یازمش
اوله بیلیر؟ نه دیرسکن؟

— اطراف کنده آرامالیسکن،
بونی یازان هر حالده سزی پک
ایی طانیان بری اوله جقدر!...

ملی علامت او لان چیچکلار:

زیتون	أسکی فرانسه
منکشه	أسکی آئینه
بونجه	ایراندا
آچه	قانادا
اخلامور	بروسیا
کل	آنکلتوره
نار	اسپانیا
پیغمبر چیچکی	آلمانیا
قاسم چیچکی	ژاپونیا

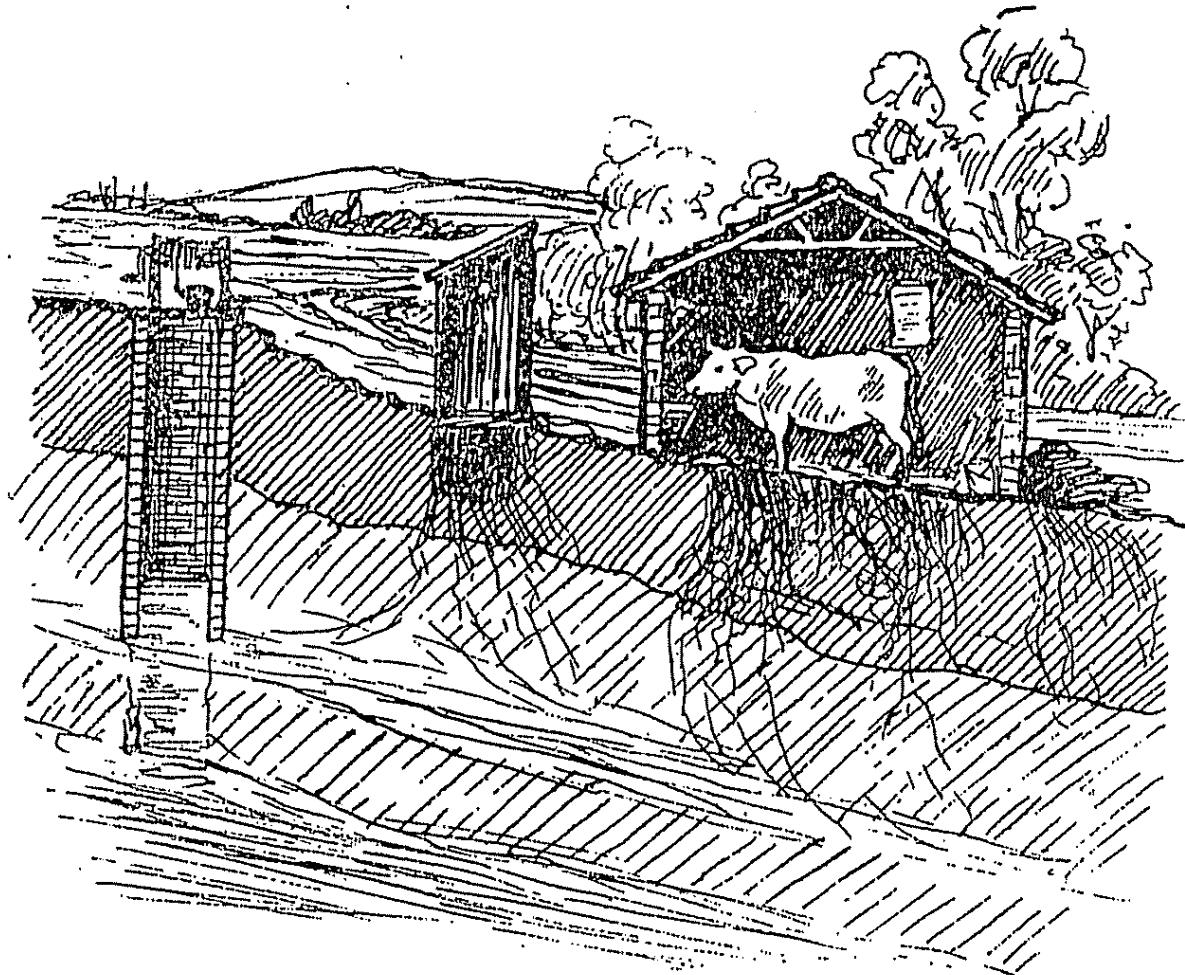
صو و قدن قورقامالی، او شومکدن چکینمی .

تحفظ تشهیدن اولادر .

صو - پیساڭ - سوپرونتو

ایپەجىكىز صويىڭ صاف و پاڭ او ما سىه دقت ايدىكىز .

آبىدستخانە و كوبىرە لىكىدىن كان صىز ينتىملا يىلە پىسىلەنن صوبرچوق خستە لە قىلە سېبىت ويربر .

۱) قويۇ آبىدستخانەن داها يو كىشك

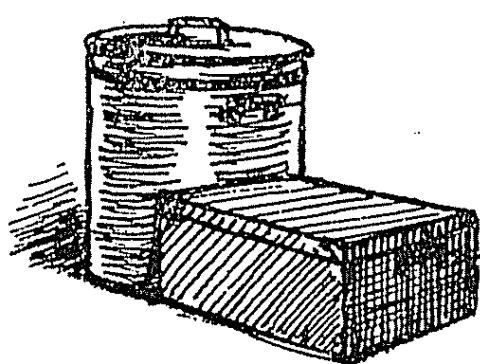
برىرىدە اولمالىدر .

۲) قويۇنك اطرافنە ئىلى بىر خرج
ايلىه يايىلمىش كاركىر و بهتون دىوار
چەۋىلىلى .

۳) يىر آلتىندە ئى صولراڭ آقىنتىيارى
قويۇكىزدىن كوبىرە لىك و آبىدستخانە يە دوغرو
اولمالى ئى عكسى بى جريان چوق فنادر .

۴) پىس شىيلە، سوپرونتولىر داعىما ئىي قاپاقلى بىرىندىقدە و يابرقۇوا دە بولۇنمائى .

نظافت صحىتك اساسىدە .

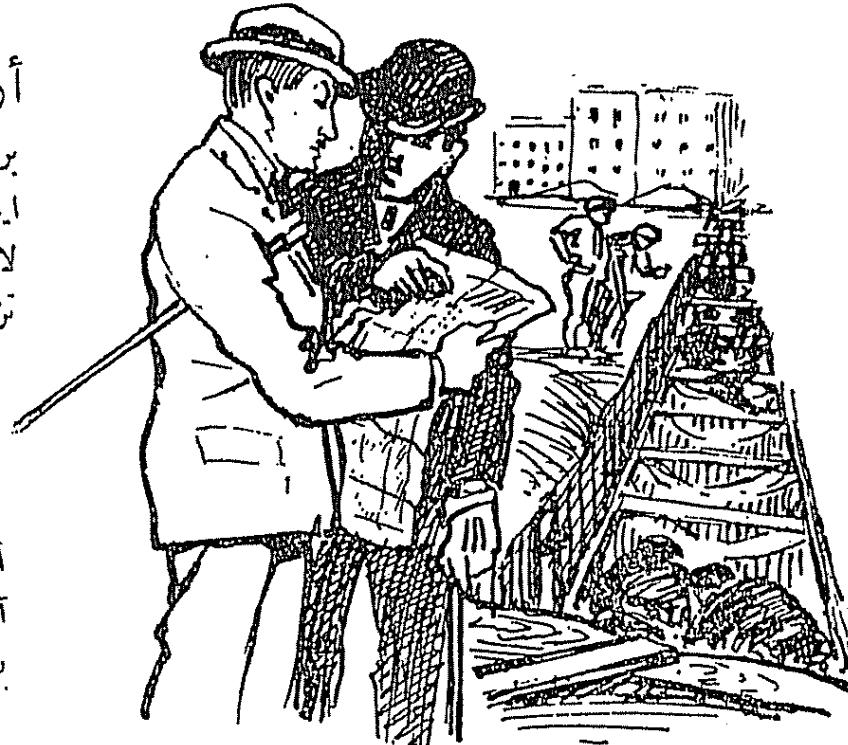

عقل ایچون طریق بود . - ۱۲۵ -

برلکده یاشانیلان برلره عائد صحی تدبیرلر
شهرلرک حفظ صحنه ، نظافتنه هپ برلکده چالیشمالیدر .

أرككار :

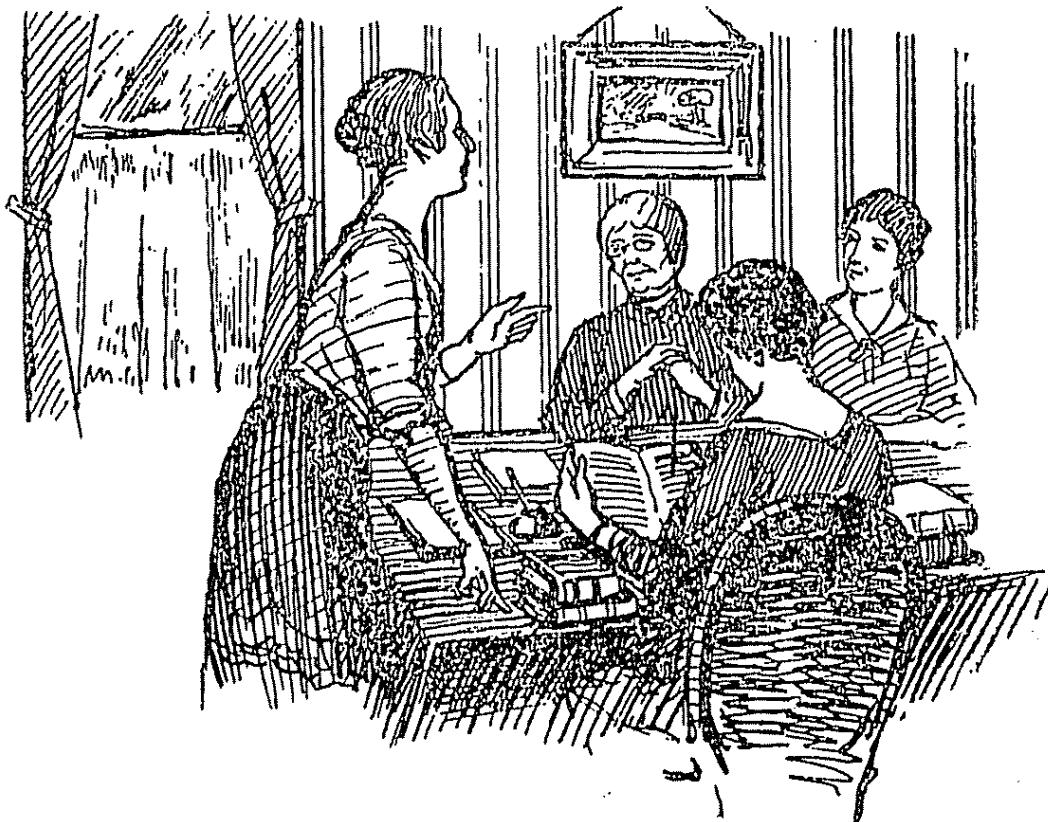
براداره صحیه تشکیل ،
ایچولله بیلیر صوتامین ،
لاغیملىرى تأسیس ،
تزیید و تنظیم ایقليدلر .

قادىنلر :

ادارة صحیه نك اجرا
آتنى تقویه ایتماك او زوھ
آشكیلات و اجتماعات
بولۇغىلار .

شهرك قانالىزاسىونى حفظ صحت نقطە نظرىندن چوق مەھمەد .

متقابل مظاھرت و معاونت دائمًا مستلزم موافقىتىد .

بو کونکی روسیه

سو سیالیست و سو وویه تیق جمهوریت ترک اتحادی بو کونکی روسیه بی تشكیل ایدیور. بو اتحاد دورت بویوک جمهوریت دن عبارت اولوب (برنجیسی) روس سو سیالیست سو وویه تیق فده راتیو جمهوریت در که مرکزی موسقوودر، جنوب غربی ایله آیرلش اولان حکومتار (پولونیا، فنلاندیا، بالطیق حکومتاری) مسناشا اولان او زره بو تون آورو پاده کی اسکی روسیه، اسپیریایی واورتا آسیناده کی اراضی بی حاویدر. نفوس ۹۰ میلیون دن براز آزدر.

(ایکینجیسی) بیاض روسیه نک سو سیالیست سو وویه تیق جمهوریت در که مرکزی (منسق) شهریدر. دنیپر نهری حوضه علیاسنی احتوا ایدوب تقریباً دورت میلیون نفوس وارد ر.

(اوچنگیسی) اسکی روسیه نک جنوب غربی بیسنده او قره نیا سو سیالیست سو وویه تیق جمهوریت در که مرکزی حارقو فدر؛ ۳۶ میلیون قدار نفوسی وارد ر.

(دوردنجیسی) ترانس قوقازی سو سیالیست فده راتیو سو وویه تیق جمهوریت در که مرکزی تیفلیس شهری اولوب ۱۰ میلیون قدار نفوس وارد ر.

بو دورت جمهوریت سیاست موسقوه بیه تابعدر. بو نلار اک نقیبائی چوق و خیلی بیه قاریشی میقدر. برنجیسی اولان فده راتیو سو سیالیست سو وویه تیق روسیه کندیسی تشكیل آیده ز اراضیدن باشقا فده راتیو (مجتمع معنا شنیدر) اسمندن دخی آکلاشیله جنی او زره بروجه آتی حکومتارک اجتماعندن تشکل ایتمشد ر:

حیاتده هر شی کل ده کیلدر.

باقدك زمانه اویعادى، سن اوی زمانه يه - ۱۲۷ -

اون مختار ناحيە

- ۱۲ زيربيان
- ۱۳ ووتياق
- ۱۴ چره مويك
- ۱۵ چۈراق
- ۱۶ قالموق
- ۱۷ قابوردا
- ۱۸ قاراشەوو چەركىسلرى
- ۱۹ آديكە چەركىسلرى
- ۲۰ چىچن
- ۲۱ وارا

اون بىر مختار جمهورىت

۱	قاردلبا جمهورىتى	۱۰
۲	تاتار »	
۳	خاشكىر »	
۴	ولغا آمان»	
۵	قرم »	
۶	مونتانيا-يعنى داغلىلر »	۱۰
۷	داغستان »	
۸	قىرقىز »	
۹	تۈركستان »	
۱۰	ياچىق »	
۱۱	بوريات »	۱۰

دورىنجىيسى اولان ترانسقوقازى سو و يېتىق سوسيالىيست جمهورىتى ده فەدراتىو ايسەدە عىنى طرزىدە دەكىلدر . بۇرادادە آذربايجان، كرجستان و آرمەنسitan جەھورىتلرى واردە . بۇنلاردىن باشقا سوسيالىيست سو و يېتىق جەھورىتلرى ائتمادىنە هەنە قادار داخل دەكىلسەدە معاهىدە إيلە مىبۇط، آسىيادە اوچ حکومەت داها واردەكە اونلاردى خىوه، بىخارا و اورغاندار .

« بابام أولدى ! باقىكىز آنەم خىستە و ورم !
كۈچۈم بىن كۈزمەك ياشنى كىندىم سىلەمم .
آجىيك سز آجىيك ! زىنكىن اولان انسانلر !
باقىكىز بىزدە يېيمىز ! ايدىكىز احسانلر ! »

..

قباحتى اولان أك چوق باغيرىز ..

- ۱۲۸ - هر آدم خسته‌لغندن مسئولدر .

عمله ناک صحیت

هر کسک صحیت بربینه با غلیدر و عمومی صحبت ، فردی صحیه تابعدر .
درایتلی بر فابریقه صاحبی
فایریقا سنده تجدده هوایی ،
نظافت و طهارتی تأمین
ایده و که بحوالده عمله آرا سنده :

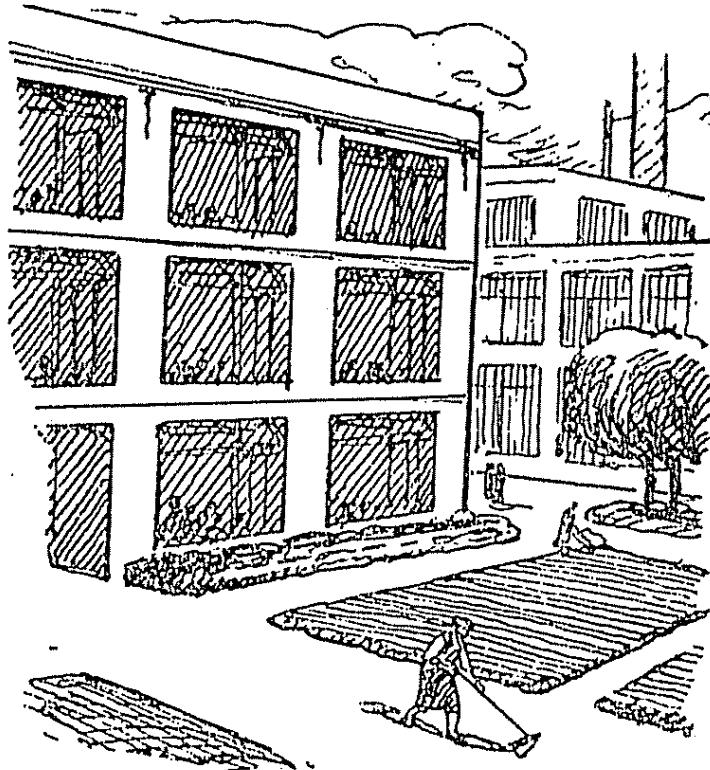
صحت ،

نشیمه ،

سعی و غیرت

حکمران او نور .

عمله صحیت ده او لد بجهه آلبته
داها آئی چالیشیر .

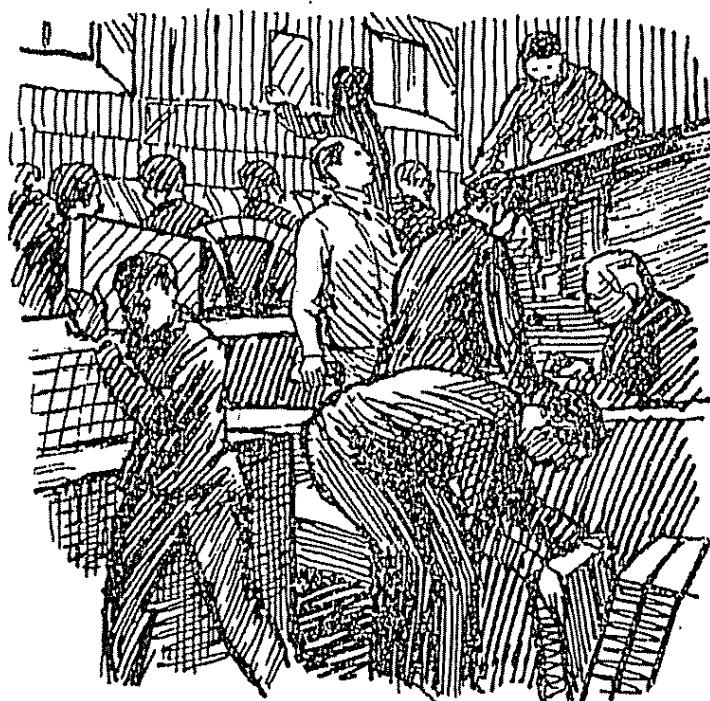

عکسی حاله :

خسته لق

و خشنود سزاق

کورولور که بونک
نتیجه هی ایشک
چیتماما سیدر .

تدابیر صحیه ناک تعمیمی صحت عمومیه بی تأمین ایلر .

عموماً خیری فرد ک خیرینه تابعدر . - ۱۲۹ -

عمله نام صحتی

چالیشیرکن شرائط صحیه، یولنده ایسه،
هر کس مستفید اولور

عمله صحته اولمغله حالمن ممنون و خشنوددر .

پاترون ده ممنوندر، چونکله صاغلام بـ عمله داهازیاده چالیشیر
و داهای زیاده موفق اولور .

هیئت اجتماعیه ده بـ حالدن استفاده ایده ر، مسعودوزه نکین اولان

عمله و پاترون آیی بـ رو وطنداشد رلر .

ملکت ده بوطرزدن متنفعدر، خشنود بـ پاترون و عمله نک.

اشتراکی مملکتک قوت و سعادتنه خدمت آیلر .

تلهمه دن پارا قازانیلماز .

أیمک ضایع اولماز .

عمله نك صحني

عمله نك چاليشد يغى بر فاريقاده ويا دستيكانده :

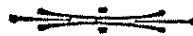
توزلرى چىكەجك، تخليله ايلەيمەجك آلات،
تجدد هوايى مخصوص ترتيبات،

ما كينالردن ايلىرى كلا، بىلەجك قىصالرە قارشى وسائل مدافعه،
مىسىبىت و فلاكت هنئىكامىنده تخليلىسىيە مرديوه نلىرى وسائل وسائل اميدايدىه،
آقارصو، لاوابو و دوشلر،

بردىزىره حىزله صو آقىدەرق تىيزلەنن صحى آبىستاخانەلر،
بول هوا وضىيا،

وسعت (چالىشىلان يېلىرىدە ازدخام فنادىر)،
قادىن وأركاث خستە باقىجي

ير وەسىتىيەر، بر استراحت سالونى بولنلى

لەيجى يالىكىز عمله نك صحنتى اخلاقل ئىلەمزر، تخرىباتنى ايلىرى كوتورور،
اخلاق سىأت واجتماعى آفات عائلەيمە و اولادهدە انتقال ئىلر.

هر حق بر وظيفه مقابليدر .

مكتبلرده فقير كوچوك چوجوقلرك اعاشهسى

ل ۱۹۲۴ سنەمى تىرىن أول بىدابتىندا ويانه وپشتىدە انقاد ايدن چوجوق
قۇنغرەسندە حىاية اطفال جمعىتى مرکىز عمومىسى ايلە استانبول مرکىزىندا انتخاب
و اعزام قىلىنان مىحصار بالخاصە استانبولدا مەكىتەلارە مداوم. فقير كوچوك چوجوقلرك
« فقد كفایت تغدى » نتیجەسى ضعف عمومىدىن بىخت ايلە « اطفالدە معاونت
بین الملل اتحادى » ھېئىتكە معاونتى طلب و عودتلىرندا استانبولدا كى جمعيات خىرىيەنىڭ
بوبادى نظر دقتى جىلب ئىلاشلىرى در .

بالاخزى دارالمعلمەين و دارالمعلمات مأذونلارى جمعىتى طرفىدىن عقد او لۇنان
تىرىيە قۇنغرەسندە موضوع بىخت لولان تربىوي مسائلىن باشقا بىردى مكتبلرده
ھېچ غدا آلامايان وغىر كافى غدا آلان چوجوقلرك اعاشهسى مسئلهسى تىذ كر
ايىدىكىي كېيى ۲۲ ايول ۱۹۲۵ سنەسندە دوقتۇر بىسم عمرپاشانك رىياستى آلتىندا اركاڭ
معلم مكتبىنىدا استانبول مېعۇنى دوقتۇر حق شناھى و هلال احر وئىسى على
پاشالارلە معارف مدیرى نائىل رشيد و مكتب مدیرى علاءالدین و دوقتۇر فخرالدین
بكلرلە دوقتۇر صفيه على خاتم و دوقتۇر خليل و برهانالدین بىكلاردن و ساڭرەدن
عبارت قومىسىوندە چوجوقلرك اعاشهسى اىچۈن واردات تائىيىنى مذاكىرە او لۇندىغى
و هلال احر جمعىتى استانبول مرکىزىشك معاونتىندەن و بعض منابع وارداندىن ،
مساھەلەر ترتىيەندەن بىخت ايىدىكىي صىراحتى دوقتۇر بىسم عمر پاشا يابىلان تدقىيقاتە
نظراً يالىكىز استانبولدا ۶۰۰۰ آچ چوجوغۇڭ اعاشهسى اىچۈن آوروبادە ،
از جىلە آلمانيا [*] ، آوستريا و مجاورستاندا او لۇندىغى كېيى اساسلى تشكىلاتدە بولۇنىڭلارى
و حكومت و بلدىيەلر كەدە معاونت ايلەمەسى لازم كەلدىكىنى و يالىكىز هلال احر جمعىتى
استانبول مرکىزىشك بوايشى باشاراما ياجىغى بىيان و ۱۳۴۰ سنەسى مارتىندا آنقرەدە
انقاد ايدەن حىاية اطفال جمعىتى قۇنغرەسندە مكتبارە مداوم كوچوك چوجوقلرك
كافى بر صورتىدە اعاشهسى بىر « مەملەكت مسئۇلەسى ». عد او لۇنوب ھەرسورتىلە معاونت
ايىدەمىسى تىكىيف ئىلىشىدەر. «ھەشى چوجوق اىچۈن» اسماى قىبول او لۇندىغى ھەنكامىدە
و چوجوقلە ئايدى كافە و ظائف خلقاڭ سەھاتىنە ، علو جنابىنە مراجعت ايدىكىي
برىزمانىدە آچ چوجوقلرك اعاشهسى يالىكىز جمع اعانت ايلە دەكىل مەقان تىخىيەصەت
ايلە و داها دوغروسى بىر « چوجوق ويركوسى » ايلە باشارىلە بىلەر .

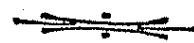
[*] — ۱۹۲۰ سنەسندەن بىرى آلمانيادە « چوجوقلرك اعاشه سنە معاونت »
نامىندە بىرھىئىت تشكىيل و ۱۹۲۵ سنەسى نىسانە قادار تىكىيەل آلمانيادە ۶۸۷,۰۰۰
يىك توزىع او لۇنىش و بو خصوصىدە ۸۰۰,۰۰۰,۰۰۰ آلتۇن مارق صرف ايدىلىشىدە.

هر شی کیده‌ر ایلک قاچیر

صوک دفعه یا پیلان تدقیقاته نظرآ شهر اماقی حدودی داخلنده و ولايات ملحقاتنده ایلک رسمي مکتبه‌رده غدا آلمایان چو جو فار ۵۸۴، ۳ وغیرکافی غدا آلانلر ۶,۳۱۷ بولونمقدده در.

هلال احمر جمعیتی استانبول مرکزیناک بر مدتنه بىری (۱۹۲۶ مارشان) ، بک اعتباراً - بدايته‌ر پاک محدود) هفتاده اوچ دفعه استانبوله (۳۶۳۲) ، اوغلانلر (۵۸۹) ، قارتالد (۴) ، اسکدارد (۰۰۴) چو جوغه (هر بريشه ۵ درهم اکماک و ۱۰ درهم پهينه و یا ۱۵ درهم حلو) ويره رک معاونتاده بولونماسی بحق شایان شکران ايسه‌ده محتاج وعادتاً آچ چو جو قارک عددی و ويلان موادرک قيمت غدائیه و حروفيه‌سی نظاره‌تنه آلنديغی حالده معاونتاك داهها واسع و داهها اساسلى اجراسی وبوناک ايچون ده مهم تشکيلاتده بولونيماسی نزوی آكلاشيلور .
 هيق بستله‌ندين چو جوقلهه ويريلان هرشی ، حتى اکماک و پهينه‌رده چوق فائدلى ايسه‌ده آوروياده بوکوزىكى تشکيلات حتى کاف غدا آدمایانلره صيچاق ييك ويرمکدر . برليند (ويانه‌ده) ، بوداپشتده ، صوفيا (آنېنده بو مقصدە خادم وجود تشکيلات نظر دقتى جالبدر .
 بردە چو جوقلهه آچلاق ياليكز كوشوكاره و ايلک مکتبه‌ر منجه‌ر دكيلدر ؟
 به قادر أول واردکه اوراده ياشایان تورك ياورولرى آچدرلر .

- ۱) فقيرلائخ خسته‌لئى ايچون ۶۶م سباب تشکيل اباز ؟ او جوز فقط مخدى يىكلار و زددى ياليكز هضمى قولاي برصودتاده حاضر لانغش و چو جوقارىزه معين ساعتىلارده و او بيره جاڭ مقدارده ويرلەش اولسون .
- ۲) ماده‌سمىيە لرىنى (توقسىان) بوتون وجوده يايەرق چو جوقارك نشوونىسىتە سانع اولان باده مجك ، بوبىرك و دىش آتىلارى النابىلى و بورونك آرقە طرفندە لەم زائىلر كىيى حارضەلرک ازالەسىلە صحت تأمین ايدىلى .
- ۳) چو جوقلارك چالىشىمە ، ادمان ، او يقو سـاعتىلارى تنظيم ايدىلى ؟ ائتها سازلائىك كىتىرە جاڭ يورغۇنلەقدن چكىنەلى .
- ۴) چو جوقلار عائلەجە بر قونتازول آلتىنده بولندىريلەرق آلىپ بىسلەنە لرىنى و صحى عادتلر ايدىنە لرىنى چالىشىلە .
- ۵) چو جوقلار كىيىجە و كوندوز ياشادقلارى يىلدە صافھوا تأمین ايتلى .
 - بروفسىو ۹۰۰ رسون -

اکىكىدىن صوکرا تىلىم و تربىيە برقۇمك خوايجىدەر .
 - دانتون -

انسان انسانه لازم اولور .

تورك ياورولرىنە قۇنولەجق بعضى اسىملەر

توركىلدە اسلامىتىن اول، حتى اسلامىتىن صوڭرا دە مەلى آدلار واردى. مىر زمان ايلە عرب و بىجمەلە، اختلاط نىتىجەسى اولق اوزىزە عربىچە و بىجمەلە اسىملەر غلبىھە ايتىدى و تورك اسىملەری او بۇ دولەنە باشلادى. غزى نويلىر مەمۇد، مەممۇد كېيى عرب آدلارى آمىشىلاردى. سلىچو قىلىر آرا سىندە جەنگىز باك، آلپ آرسلان آدلەلىرى اولدە ئىنگى كېيى داود، سليمان، مېكائىل آدى ايلە چاغرىلا نىلدە وارايدى. حتى بوندىن دولاپىنى بعضى آورۇپا لىر سلىچو قىلىر اصلادى يەودى او مالارى احتمالى ايلرى سورەمىشىلارىدە. فرنكلەر سامى آدلارك عربى بنا ئە عليه اسلامى شىكلى اولدە ئىنگى او بۇ ئىشلەردر. يەودىلەر بۇ آدلارك عبرانى شىكلى اولان داويد، سالامون قوللاپا نىلر.

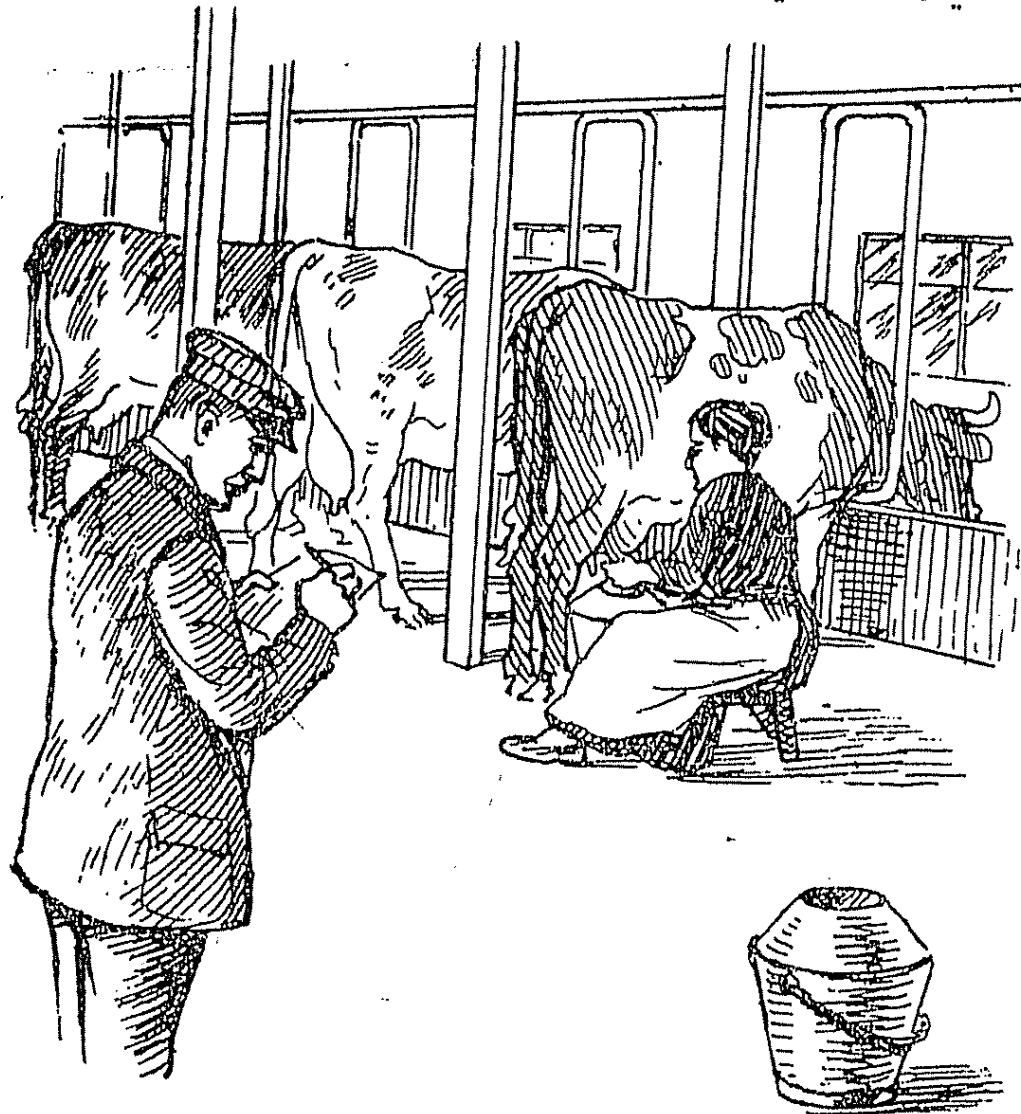
لزومى اولور مطالعەسىلە خاطرىمىزە كلن بعض اسىملەرى بروجە آتى يازىورز: (قىز اولورسە) اينجى، آق، آلتىن، آلتىن باش، آچقە، آى، باغشىش، پارلاق، توركان، چىچك، زامباق، سەۋكىلى، سەھويم، سەۋىملى، سەھوينج، طاووس، طولۇن آى، قىزالاق، كوندوغدى، كوموش، يىلىدىز، كلىينجاك، كولوم، كونش، منكىشە، يالىن، يالدىراق، طومرسىس...

(أركاث اولورسە) آجار، اوغوز، ساوجى، اومور، اولام، آيدىن، آلب، آلپ آرسلان، آلپ تكىن، آرسلان، ايشيق، اوصلو، اورخان، آى خان، أر، طوغىرول، آرطوغىرول، ايناق، اوزبىك، اوزدەھىر، اولوغ، اويانىق، ايلخان، اوستۇن، يابر، يىلىكىلى، چاوش، دەممەر، دوندار، دىرىھك، دوغان، سونكىو، سلىچوق، شىمشك، طورخان، طورغۇد، طوسون، قاپلان، قايا، قىلىچ، كوندوز، يىلىرىم، يىلماز، كوركان، ياوز، يوجە، اوغۇن، صوڭغۇر، كوك...

أر اولور، آدى قالىر.

اداره صحیه

سوتی تفتیش ایتمه‌یله سزی خسته‌لقدن قوروپور .
سوداک تفتیشی اینکارک ، آخیرلرک معاینه‌سیدر ؛ اینکارک
ورملى اولوب اولمادقىرى « توبه‌رکولىن » ماده‌سى شرینغه‌ایدیله‌رک
آكلاشىلور . آخیر قواعد صحیه‌یه مغایر اولمامالى .

آخیر تمیز و کنیش ، تجدد هوایه مساعد اولمالى ؛ آخیرده
بوجه آقار صو بولمالى ؛ سوت صاغیلیرکن تمیزلکه زیاده دقت
ایتمه‌لیدر .

خسته‌لق صاغلۇق بزم اىچۈن

خسته‌یه چاره، کیفسزه پاره .

-۱۳۵-

اداره صحیه

ملکتک امود صحیه سنه
در عهد ده ایدر .

سازی، بولا شیق هر
هانکی بر خسته لغه طو -
تیلانلری تداوی ایله یکی
کیبی تفرید و تجرید ایله

و
صویک و سودک و سائز
اغدیه نک بالکیمیا
هاینه سی، با قتریو -
لوژی فنه تو فیقاً تحملی
ایله ده سزی سرایندن -
ده و قایه ایده ر .

دشمنه فرصت ویرمه .

۱۳۶ - ألك، قولك طوبويوركن چاليش، قازانمغه باق.

قانونی سن ازدواج	ارکاث قیز	انسانه تقدیر اولونان قیمت مادیه : (!)
	۱۲ ۱۴	ولادتده آلتون ۱۵
اسویچردده		» ۳۷۵ «
۱۲ ۱۴	اسپانیاده	۱۰ ياشنده
۱۴ ۱۸	آلمانیاده	» ۶۰۰ « ۱۵
چکو اسلو و اقیاده	۱۴ ۱۴	» ۱۰۰۰ » ۲۰
بایچقاده	۱۵ ۱۸	» ۱۲۵۰ » ۲۰
پورتکیزده	۱۲ ۱۴	» ۱۷۵۰ » ۳۰
روسیه ده	۱۶ ۱۸	» ۲۰۰۰ » ۴۰
فرانسه ده	۱۵ ۱۸	» ۱۴۵۰ » ۵۰
تورکیاده ۱۸ ياشنی	اکال ایتمش	» ۹۵۰ » ۶۰
اولان ارکاث و قیز آناسی باباسی		» ۳۵۰ » ۷۰
راضی اولماسه لردخی اولنه بیلیره.		» ۱۵ » ۸۰
اون یدی ياشنی بیتروبده اون		» !؟ » ۹۰
سکزینی بیترده مهش اولان قادین		

آنچاق آنا وباباسی و وصیسی راضی اولورسه اولنه بیلیره. اون بش ياشنی
بیتره ن ارکاث و قادین فوق العاده حالارده حاکم اذنیله اولنه بیلیره.

«دعوا كزى اثبات ايدك، آثارايله يوقسه
بر فائده ويرمن قوري دعواي ترقى «

...

بر آل دیکرینی ییقار.

کونی دوغدی .

چوجوق کونلری

سنه ده ايکي کون چوجوق کونيدر :

۲۳ ل نيسان ۱۹۲۰ (که بويوک ملت مجلس سنات ايلك دفعه دسم کشاديدر) ده

چوجوغه متعلق نشيروانده بولونيله جقدر .

اوته کي ده ۲۹ ل تشرين أول ۱۹۲۳ جهوريتىك اعلانه متصادف کوندر. چوجوق
کونلري مملكتمىز استقلالى واستقابالى کونلريدار. چوجوقلار بوندى زه قادر فخر ايتسه ليريدر.

چوجوق کونی استقبال کونی ، مملكت کونيدر .

حماييە اطفال حمسيتى

مرکز عمومىسى

آنقره ده در . ولاياتىدە مرکولر ، قىصاللە ناھىيە لىردە شعبەلر
واردر . توركىيەدە ۳۲۲ مرکز و شعبە و مالاک اجنبىيەدە ۳۲
مرکز موجوددر .

مرکز عمومىنىڭ يوكلسەك ھەمتىلە حماييە اطفال مفکورەسى
هان ھەر طرفە يايىلمۇغە باشلامىشدر .

آنقره دە بويوك ملت محلسىنات جمعىتىمىز حقىندە لطف بويوردىلىرى
عرضە اوزرىنە غايت معتنا بىر جادەدە مەختشم بىر « چوجوق سرايى »
انشا اولۇنىشىدەر . تجهيزات و تفريشات و بعض ملحقات خارج
اولىق اوزرر يالىكىز بىنانك انسانسى ۱۹۲۶ یىسىنە سىنە ۱۲۰,۰۰۰
ليرايىه مەتعهدىنە احالە ايدىلىش ايدى . چوجوق سرايى درسخانە،
سینەما صالۇنى ، كوندوز ايشە كىيدەن قادىنلىك چوجوقلىنى
آقشامە قادر اكلىنديرمك و بافقى اودارىنى ، معاينەخانە و اجزاخانە
وبورو قىسىمىلىلە سوت توزىيم محلنى و بانيو دائئرەلىنى حاوىدەر .

چوجوق سرايىنىڭ قىريباً كشادى ئامولدر .

رئيس عمومى قرقىلر اىلى مېمۇنى دوقۇر فواد بىك افندىنىڭ
و يىك محترم اعضايى كرامك مساعىء مەتادىيەسى ايلە حماييە اطفال
مفکورەسى تعمىم و ساحە مساعى توسع آيلەكىدەدر . آنقره دە
چوجوق معاينەخانەسى فعالىتى و فقير عائلە لىردە دوغۇملۇك حسن صورتىلە
ئامىنىي مقصدىلە ئابە تشكيلاقى شايىز ذكر و بياندر . كچى ويراندەكى
« آنا قوجاغى » نامىلە آچىلان مؤسسىيە سوت چاغىندەكى

چوجوغى كىندى عالىندە ياشاتمالىدر .

چو جوق بى « بوتون »، بى « اهمىت » در. - ۱۳۹ -

چو جوقلە يىدى ياشنەقادار اولانلىر قبول ايدىمكىدەدر. آنا ۋوجانى
قادروسى اللى ياتاق اوزرىتىدە.

مرکز عمومى دوقتورلىرى، « صحىت رهبرلىرى »، أبەلرى واسسطەسىلە
آنقرەدە، كويىرنىدە چو جوق و فياتىلە بجادەه ايتىكىدەدر.

مراڭز و شعبانىدەدە فعالىت ايلرى كىتەمكىدەدر. ازمىر
سوت داملاسى مؤسسىسى حال حاضر دە ايشە باشلامش و پاستورىزە
ايدىلش سوتلىرى صاتىلغە چىقارمىشدر.

شاييان شكران اولان بومساعى يە قارشى معاونت بوتون توركالار
ايچون بروظيفة ملييە و انسانىيەدر.

مرکز عمومىنىڭ وارداتى ۱۲۷۷۱ كسور ليرا، صرفىياتى
و ۲۱۱۹۵ ك سور ليرادر [۱]. كوچوك چو جوق و فياتىنڭ كىثرت
واهمىتى تقدىر ايدەن مرکز عمومى موجب فخر تشبىبات مىمەدن
كىرى قىمامقىدەدر.

آنقرىدە حماييە اطفال جمعىتى مرکز عمومىسى طرفندان قرقلەر
ايلى مبعوث مختارى دوقتور فؤاد بك افندىنىڭ امتيازى تختىنده
مندرجاڭى چو جوغۇڭ صحى و تربىيى انكىشافىه خادم « كوربوز
تۈرك چو جوغۇنى » نامىنە شهرى بىرغىزتە نشر اولۇنۇقدەدر.

تۈرك چو جوغۇنى مندرجاڭى جداً شاييان استفادەدر ؟ بىچوق
ارباب فن و قلم متخصصلىرى طرفندان يازىلۇقدە و نفيس بى صورتىدە
آنقرىدە طبع اولۇنۇقدەدر.

[۱] — تۈركىيە حماييە اطفال جمعىتى دورىنجى سىنە عمومى قولغۇرەسى
مسائى راپورنىدەن.

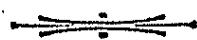
چو جوق باشلى باشىنە بى « ھالم » در.

مصوردر؛ حتى بعضاً بويالى تابلولىرى دم حاويدر. آيدە بىزىش
اولان بورساله فنى، صحى، ادبى و تربىيدر. هر چوجوق صاحبى
عائىلە ايچون لازمىدەر. باشدە صاحب امتيازى حمايە اطفال جمعىتى رئىسى
قرقلر ايلى مبعوث مختارى دوقتۇر فواد بىك افندى اولمۇق اوزرە
تىكمىل متشبىلەرنى تېرىك و آبوونە يازىلمالىرى ايچون بۇتون قارئلىرىمىزى
تشوپق ئىلر ز .

دوردىنجى صايىشىندا تصادف ايلدىكىمۇ منظومەيى بروجە آتى
نقل ايدىيورز :

بو كون قىردىن دونيورلۇ	چوجوقلر ھې مىيى مىيى ،
يوزلۇندا مىسرت وار ...	ايچىلەرنىدە يوق چىركىنى ..
شىمىدى وارنجە ھې أۋە	ھەم چالىشىر ، ھەم كىزىلر ،
آنەلرى سوھ ، سوھ	آزىلرە پىك بىكزىلر ...
ياورولىنى قارشىلار ...	أللەرنىدە كوچوك سېت
او آنەلر نە بىختىار ...	چىچىك دولو دەت ، دەت ،
كوربوز تۈرك چوجوغى - عمر طآى	

تۈرك چوجوغى « تۈرك كىبى » قوتلىنىدىرىمىلى .

کر با کا او نماز سه ایام او بارم ایامه بن (علی رضا) - ۱۴۱ -

ارضه را بر از معلومات

قطبلر طرفلزی بر آذ یاتسی اولان ارضه که قطربی ۱۲۷۳۱ کیلو متودر . کونشه ایریشه بیلمک ایچون بو رقی ۱۱۶۵۵ ایله ضرب ایتمک ایحباب ایده . بومسافه کائناته نسبتله پک بوبوک عد اولونماز سهده قرق ارضدن اولان مسافه سنه یعنی ۳۰ قطر ارضی یه نسبتله پک عظیمدر . معلومدر که مترو دائرة نصف النهار مربعونک اون میلیونده بربیدر و بحوالده دائرة استواده محیط ارض ۰۰۰,۰۰۴ کیلو متودر . سطح ارض ۰۱۰ میلیون کیلو مترو مربعی اولوب بونک ۰۰۰,۷۴۶,۱۲۶ کیلو متروی قارا و قصوری ده کیزدر . حجم ارض ۱۰۰۰ میلیار کیلو مترومکعبنده اولوب ثقلتی ۵۸۷۵ سکستیلیون کیلو غرامدر که بورقی حوصله بشر ادراکدن هان عاجزدر ! ارضه ثقلتی ۷۸ آیی قادردر . میلاد عیسادن ۸۰ سنه صوکرا اسکی رومانک قولیزه دینیلین تیاتروسنده مجتمع ۸۷ بیک سیرجیدن هر برى دقیقه ده ۱۰۰ طونیلاتو طارتہ بیلمک او زره ایش . باشلامش اوله یدیلر ارضه وزتی حالا اکال ایدمه مش اوله جقلردی . کره ارضه ساکن اولان بر بوجوق میلیار نفوس یعنی شرائط دائرة سنده خلقت عالمده یعنی میلاد دن ۰۰۰,۰۰۴ کسور سنه اول ایش باشلامش او لسه لردی اکال وظیفه ایده بیلمک ایچون بو زمانک داهها ۱۳ مثلی لازم کایردی . ارضه کونشه آتلیماتی لازم کاسه آورویا او زرینه بر دامنه صو داملامش قادر بر تأثیری اوله بیلیردی . ایشته ارضه کائنات اور تاسنده و کوش یانش کی اهمیتی ! . حال بوبه ایکن بیله بر کوچوک ذره قادر اهمیتی اولمایان انسانلر کند یلنی بوبوک عد ایده ربل ! .

هر کسک دوستی اولان کیمسه نک دوستی ده کیلدر .

آلتین خسنه سی

بر طونیلاتو ده کیز صوینده تقریباً سکن میلیغرام آلتین بولونور . ده کیز صوینک یکون صحیحی تقریباً ۱۳۰ میلیون کیلومترو مکعبی اولدیغنه کوره ده کیز هبولونده ۸ میلیار طونیلاتو آلتین بولونعق ایجاده ایده ره . بونی ارضمنز سکانی پیننده عادلانه تقسیم ایتمک لازم کلسه هر پریزه بش بیک کیلو غرام آلتین اصابت ایده رکه هرگرامی آلتین پاره حسابیله ۱۵ غروش یاخود هر کیلو غرامی ۱۵۰۰۰ غروش ایده جگنه کوره هر کسده بر ژروت ! . فقط اخراجی کوچ . مع هذا آلتینک تخیل ایدیلن بو بوللغی زماننده بومعدنده بوکونکی قیمتی قاله بیلیرمی ؟ ... ده کیزده کی طوزک مقداری ده ۲۱,۰۰۰ کیلو مترو مکعبیدرکه بونک اوچ رباعی مو طباق طوزیدر .

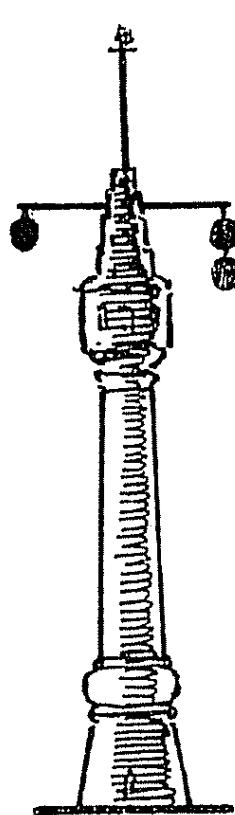
ایکی سرخوش !

ایکی سرخوش قاوغا ایدیبوره برى کوکده پارلايانک کونش ، دیکری آی اولدیغنى ادعا ایلیوردی . او صیراده اورادن پکن بر اوچنجی شخصدن صورمايه قرار ویردیلر و صوردیلر . اوذات ده ایچه دوشوند کدن صوکرا « والله » ، ایکی بیله میورم ، بورالی ده کیلم ! « جوابی ویریور ! ...

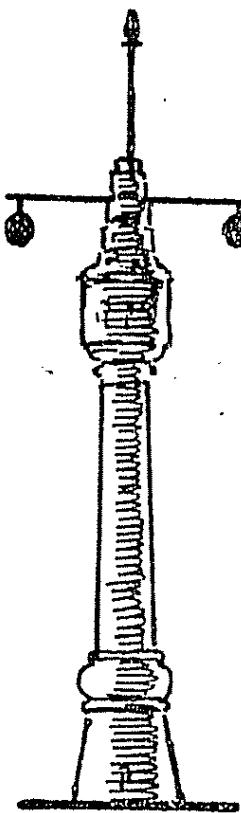
—————
اقلیمده حکمی پوچی فرقه
وضعیتی برمی غرب و شرقه
ضیما باشا

دریا قادر مال ، آله بیلدیکاڭ قادر آل .

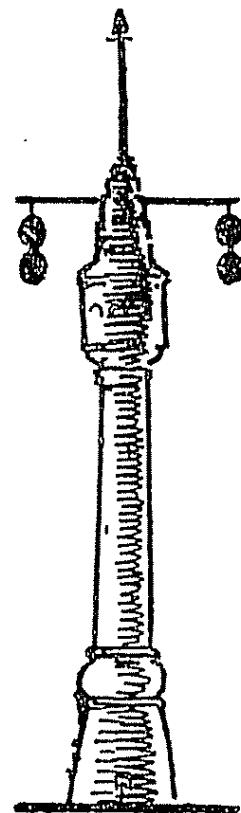
بايزيد قوله سنه باقيکو . - يانغين اشارتلرى

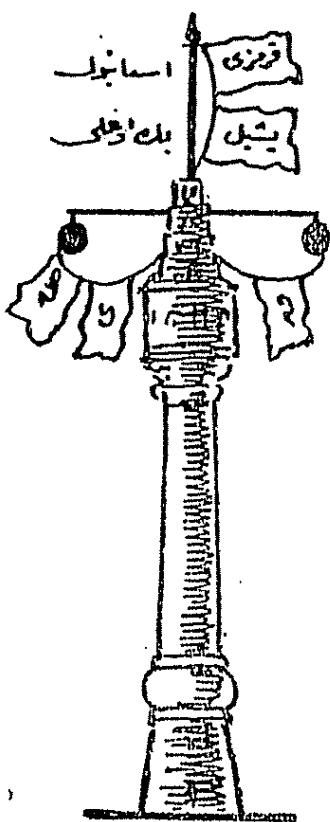
بک او غلندە

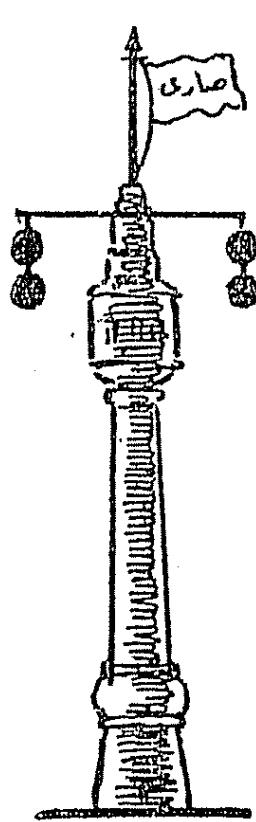
اسكداردە

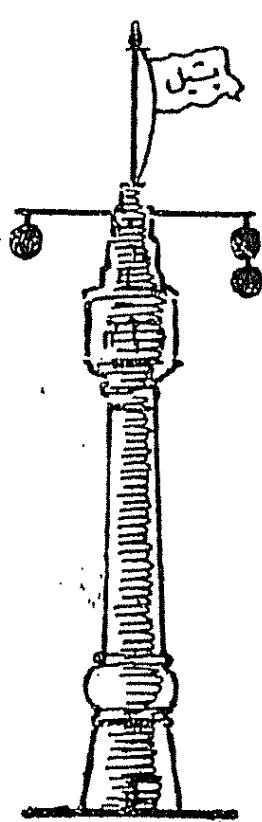
استانبولدە

بک او غلندە

بک او غلندە

بک او غلندە - اسکداردە - استانبولدە

۱۴۴ - دور، طيرناغى او زاسين ده كورورسک .

طيرناغى كىمىكىرىنىڭىز ئەدەپتەر و «طيرناغى باشى»

انكىلەز قادىنلىرى طيرناق كىسىلەجاك كونلاره يېك زىيادە دقت
ايدەرلر . چونكە طيرناق كىمىك ايمچون بعض ئىپ ويا فنا كونلار
وارمەش ! . ازان جملە پازار ايرتهسى طيرناق كىمىك حوادثە
صالى بىر چىفت قوندورا هدىيە كەلەجىكىنە ، چارشانبا صحت و عافيتە ،
پىشىنە نىقدە ، جمعە فلاكتە ، جمعە ايرتهسى سىاحتە دلات
ايدەرمەش و پازار كونى الالھات كونى ويوم استراحت او مىلغە او كونى
طيرناق كىسىلمىز مەش ! ..

مەلکتەمىز ده قادىنلىر آراسىندە كى اعتىاداتە نظرأ پازار كونى
طيرناق كىمىك بورجى قالەجىغۇنە ، پازار ايرتهسى او لادا میراثى يېجىكىنە ،
صالى أركلاڭ قادىنلىك وقادىن أركلاڭ میراثى يېجىكىنە ، چارشانبا
ايمانسىز كىيدە جىكىنە دلات ايدەرمەش و پىشىنە آللارك و جمعە آياقلەرك
طيرناقلىرى كىسىلمىلى ايمش ! ..

عثمانلى پادشاھلىنىڭ زمانىندا سليم زمانىندا بىنگى عبد الحميد
زمانىندا قادار ما بىنچىلىرىنى بىرىنە «طيرناغى باشىلىق» عنوانى دە علاوه
اولۇنوردى . وظيفەسى ھەپشىنە كونى اظفار ھابۇنى (! طيرناق
دىنە يېجاك ! ..) قطع ايمىك و سائر زمانلىرى خەممەت سائەر دە
بۇلۇمۇق ايمش ! ..

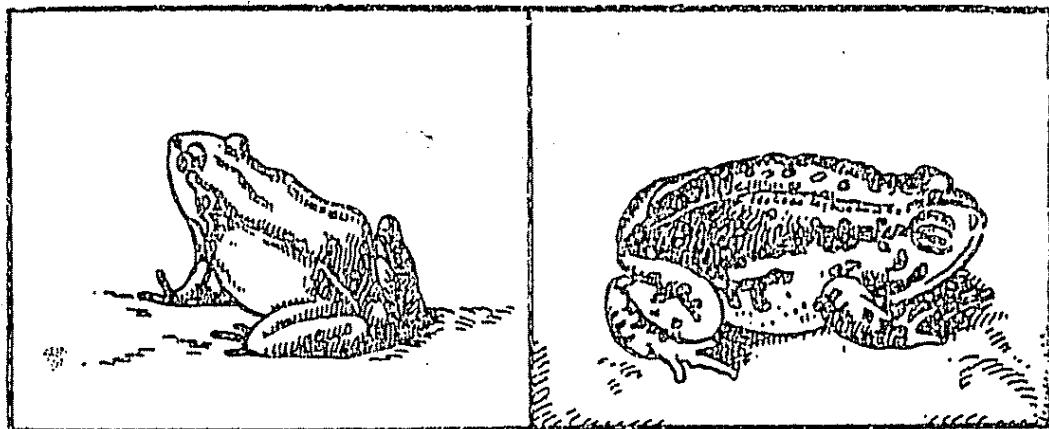
« چىفت سورسون ، كول يالاسىن ، او تلاسىن خىشكىيە
تىك كىشىنىڭ كىرمەسىن قورساقغانە ھىچ نان شاه »

...

طيرناقىدە بىاض يېك اۋابە علامت ايمش .

بعضه فاصمهلى حيوانلار

(قورباغا) - بو كوجوك حيوانلارق نافع حيوانلاردن معدود

(قارا قورباغا) (قورباغا)

اولوب آغزىنىڭ كىنيدىلىكى حسبيلە كلوپ بىن سىنكلارى ياقالار
وداها بىرچوق مضر حيوانلارلىرى اتلاف ايىدە.

برده (قارا قورباغا) دىيىيلە جنس واردىركە ظن اولوندىلىنى
كې قورقۇنجى بىر حيوان دە كىيلدە. عىلىعادە كوندوزلىرى صاقلى

يرلرده بولونور و كىيجهلىرى
آوايلەمشغول اولور. سوموكلى
بوجاك مىثلاو مضر حيوانلارى
وداها بونك كېيى نباتات يەغما-
كرلىنى اولدورور.

(بايكوش) - كىيجه قوشلار.
ندن اولوب پوهە، قوقوماۋ،
باپلاق انواعىيدە. بوزواللى

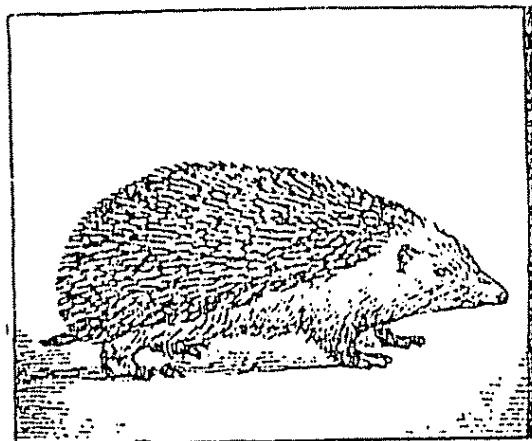

(بايكوش)

بايكوش قىسمى آياغانه كاير

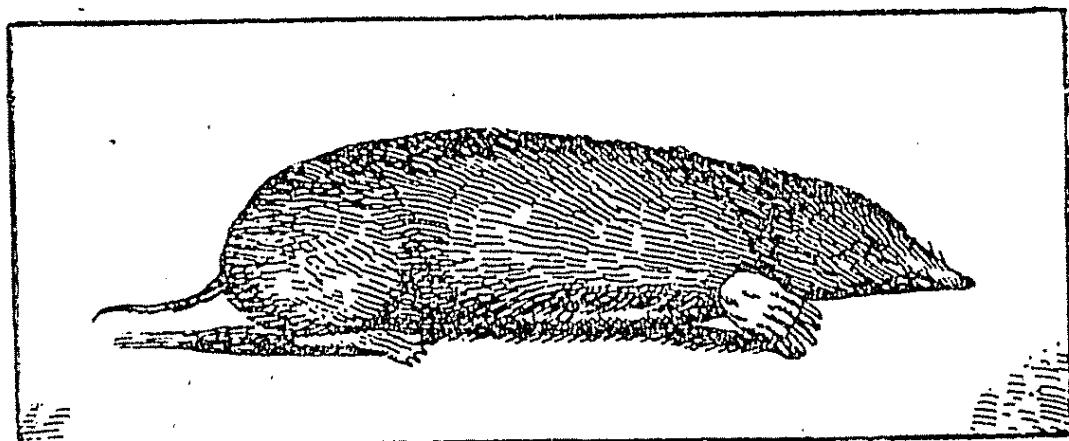
کیرپی کیپی بوزولور .

فائدەلى قوشە بلا سبب شئامت عطف اولونور . اوپىق ، يىقىق
وويران يىرلەدە تۈزۈ كېچەلرى
تارلا صىيچانلىرىنى بلا فاصلە
آولار .

(كيرپى) - بوجيان
كۇندۇزلىرى اوپور و كېچە
لرى بوجاك ، صولوچان
تارلا فارەسى و حتى يىلان
كىپى حيوانلىرى آولار .

(كوسىتەبىك) - تارلاڭ اوتهسندە بىرىسىنە طۇپراقلرى
قالدىرمىق صورتىلە زراعى ازعاچ ايدەرسەدە فائىدەسىدە ئېچە
بوپىكدر و بۇنى اتلاف ايتىك حقيقة يازىقدار . كۇندەايىكى اوچ دفعە

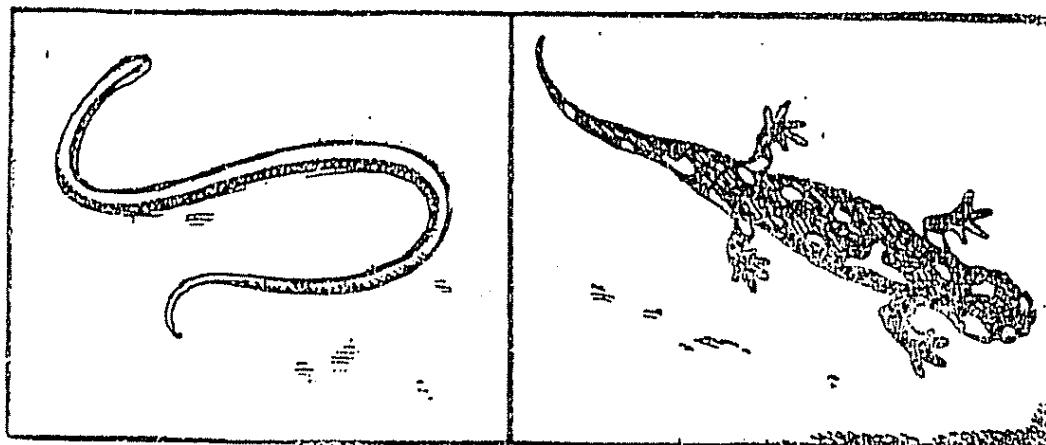

(كوسىتەبىك)

طۇپراڭات آلتىندا و اوستىندا قوشۇشەرق بىچوق بوجكارى ، قورت
و طىرطىلارى ، باخوص مایس بوجكارىنى ، كولك قورتلرىنى آولار .

كوسىتەبىك كىپى يىره يايپىشمىش

(کور ییلان) - کرتنکله عائله سنه منسوب اولان بوحیوانه

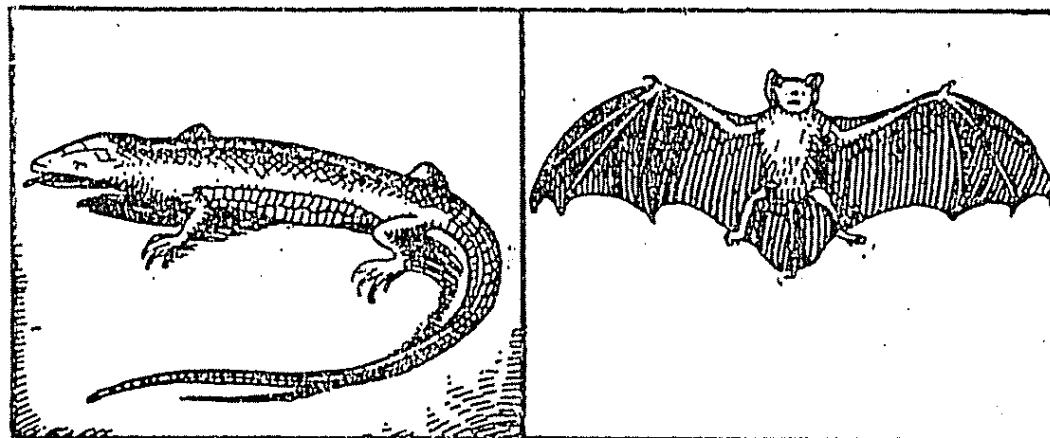

(کور ییلان)

(سمندر)

قارشی ، حقیق ییلان کوزیله باقیلوپ خوف و نفرت اولونویورسهده دوغر و ده کیلدر ، تمامًا زهرسزدر و هیچ بر وقت ایصیرماز .
حضور بوجکلار ، صولوچانلر و سوموکلولله تغدی ایده ر فائده لی بر حیواندز .

(سمندر) - اوزری لکلی اولوب رطوبتی سهوده . اصل

(کرتنکله)

(یاراسا)

یاراسا کیی انسانه یا پیشیر .

وجودى سياه اولوب خايت ظراف آلتون رنگىندە لکلولە مزىيندر . چوق تنبيل اولدىيەندىن غدائى دە سوموڭلو ، طوپراق صولوجانى وسائلە كېي باطى حيواناتە منحصردر . فائەللى حيوانلردن معدوددر .

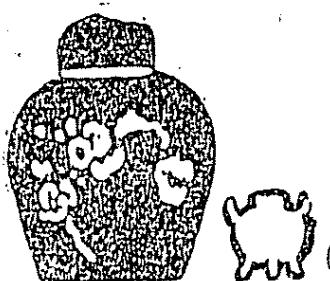
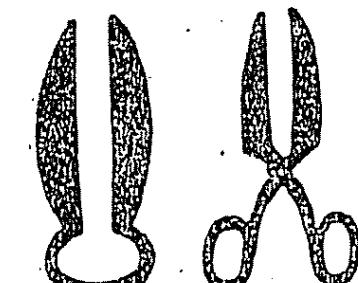
(كرتنكىله) نك اصلى (كرتن كار) در . اويانىق ، تەتىك و قورناز حيوانلردن اولوب كونشە قارشى دورەرق ايصىنماي سەوهەرلە . بوجكارى ، صولوجانلىرى ، چكىزكەلرى وسائل بوجكارى آولاارلە . فائەللى حيوانلردىندر .

(ياراسا) - قوشلرك كوندووز يايلىغنى ياراسالار كىچىجە يايپار . بىكلەرچە كىچىجە كلبكىلارى و بوجكارى بونلرك غداستى تشکىل ايدەر . مايس بوجكارىنە قارشى ايىسە بىر جمانە داورانىر .

چالىشقا و ايلريلەمەك :

برچوق ايجادلار ، اختراعلار و كشفلار واردەركە بونلر هېچالىشىق سايىھىسىنده بولۇنىشىدۇ . سزە (وونتىن) لە تلىسىز تلغرافلار ، ميقروبك كشىقى ، سينە ما توغرافى ، غرامافون ، السكترييق لامپالارى كىيى يىئى و بويوك ايجادلردىن ھەكىيل أسىكى و اهمىيى نسبتىلە داھا آزىز بىضى شىلدەن بىت ايدەم : مثلا مقاصل أسىكى زمانلردى يوقدى قويۇنلرك يوکارىنى بىلە يۈلق صورتىلە أللە ايدەولىرىدى . مىلادىنن ۳۰۰ سىنه أول ايجاد اولوننان مقاصلەك خەدمەتلىرى نەقاداۋ بويوك اولدىيغى بىر كە دوشۇنلىك . ۶۱۷ دە پورسلان اعمالى چىينىدە كشىف و اون بىشنجى عصركەنھا يىتىنە دوغرو ادخل اولوندى و اعمالىندا كى اسرار اون سكىزنجى عصر بىايتلىرنە مەلۇم اولدى .

ترک راحت ايت كە راحت اوئىدەدر . (عزتمنلا)

مختلف ملتارده سوال خاطر

مختلف ملتارده صحت و خاطر سؤالنده نه قادر غرباتلر
واردر، بعضلینی بروجه آنی خوشہ کیده ر مطالعه سیله یازیورزه:
تورکارده « ناصیللسکز » آیمیسکز آفندیم؟ »، عربلرده « سترک
اوژریکزه سلام او لسوون، کیفکز حالکز ناصیلر یا آفندی؟ »،
اسکی یونانلیلرده « سه وین » و یکیلرده « نه یا پیورسکز؟ »،
اسکی رومالیلرده « صحنه اول »، قوی اول، نه یا پیورسک؟ »،
آلمانلرده « ناصل بولونیورسکز؟ »، فرانسلرده « کندیکزی
ناصل طائیورسکز، ناصلسکز؟ »، انگلیزلرده « ناصل یا پیور-
سکز؟ »، ایتالیانلرده « ذات عالیلری ناصل بولونیور؟ »،
هوالاندالیلرده « ناصیل بسلمه نیورسکز؟ »، اسویچره لیلرده
« ناصیل یا په بیلیورسکز؟ » مصرک بعض طرفه نده « ناصیل نفس
آلیورسکز، آییجیه ترلیوره میسکز؟ »، چینده « پرنجکزی
یدیکزی؟ معده کز منظمه میدر؟ »، بعض هوالاندالیلرده « آیی
یک یدیکزی؟ »، پولونیاده « مسروره میسکز؟ »، روسیه ده
« آیی اولکز، حیاتی ناصیل تعقیب ایدیورسکز؟ »، بعض
انگلیز کبراسنده « تماهیله آیمیسکز، ناصیللسکز »

DALGELAN SEN DE SHFQLER KBI AOI SHANLI HALAL !

اولسوون آرتیق دوکولن قازلریمک هپسی حلال .
 ابدیاً سکا یوق، عرقه یوق اضمحلال ؟

حقیدر حر یاشامش بایراغمک حریت
حقیدر، حقه طایان ملتمک استقلال .
 — محمد عاکف —

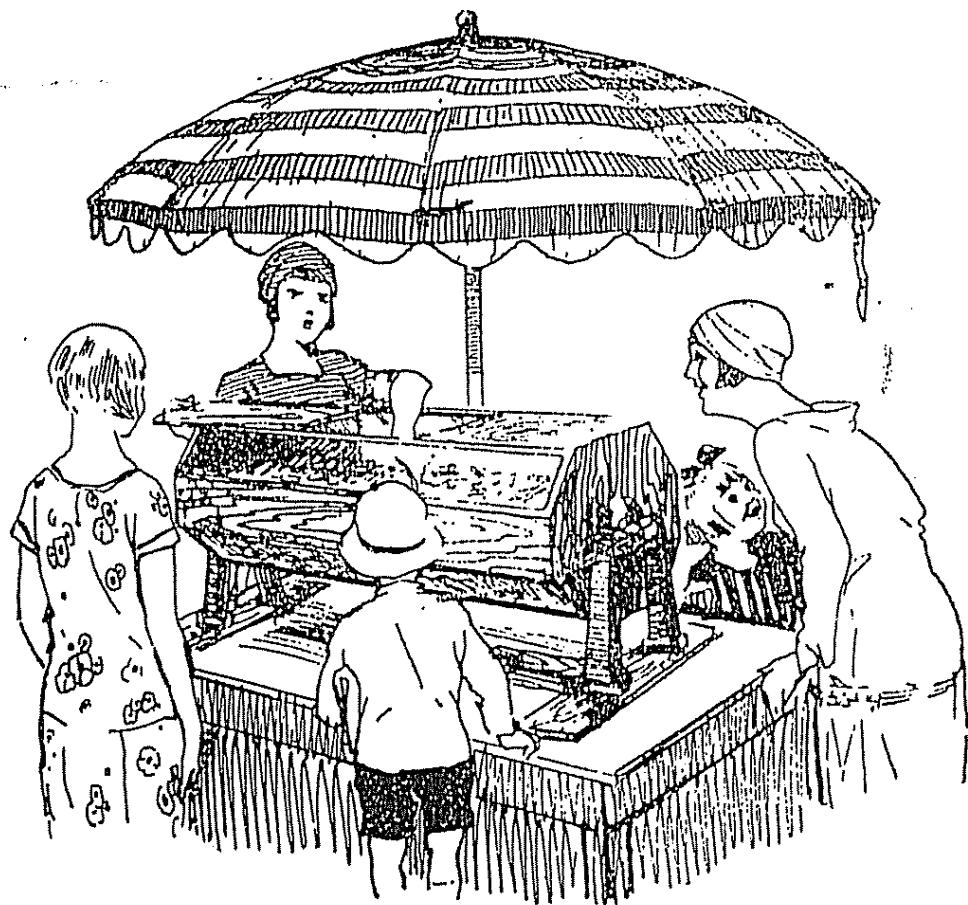
خاطره رعایت نزاکت ایجاپیدر.

۱۵۰- فضیلت زیتون یاغی کیپی هر شیئک اوستنده در .

خانلریمزرک غیرتی

مۆسساً تیزک مصارفه مداراً ولق اوزره ترتیب ایدیلن و ۲۸۱

آغستوس ۱۹۲۶ تاریخنده کشیده سنہ انتدار ایدیله رک اون بر ایولو لد ختم بولان طومبولا ۳۲۸۶ لیرا حاصلات ضافیه تأمین ایتشدر . یکرمی کون ایچنده مرتب اولان بو طومبولا ایلک

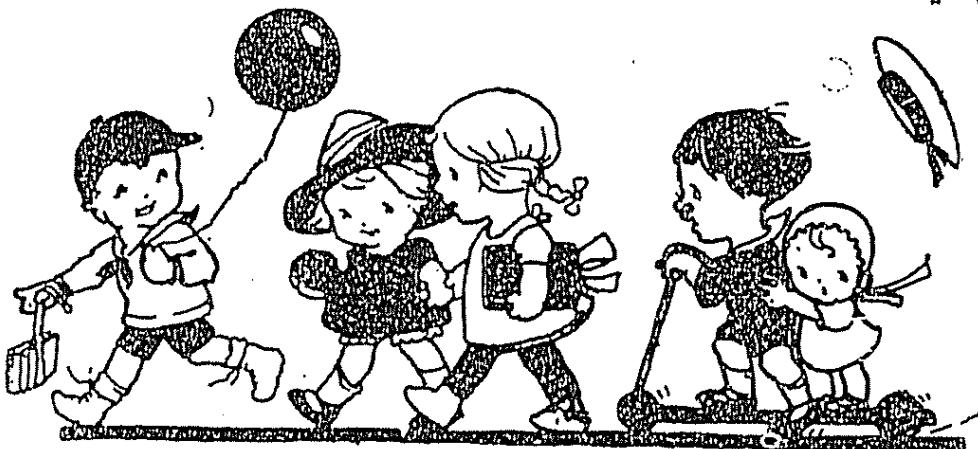
طومبولا ده خانلریمزرک غیرت و حیّتی

کونلرده خلقمۇك پىك بويوك رغتنى جلب ويومى ۱۵۰۰ لیرا قادار واردات تأمین ایتش ایکن بالا خره و راثت و انتقال ويرکوسى قانونىه توفيقاً دفترداراقىجه اكرامىيە اصايات ايدن اشخاصك اسم و آدرە سلىرى طلب ايدلدىكىندن طومبولا معين مەتنىن اول تعطيل اولو نىشدر .

انسانلر آنجاق افعال و اعمالىلە تقدىن اولونور .

اویونه ھۇچىن ایچۈرە سېرىپ بـ اھىتامىسىز

چو جوغاڭ ایلەك اختىارى حرکاتى أللارينە منحصردر ئىشىيە
أىل ايلە دوقۇنقى بىكك ایلەك تىجرىبەسىدە ئىكىنچىسى دە او شىئىك
شىلىنى آكلامىق اىچۇن دە آغزىنە كوتۇرمىكدر .
چو جوق روحى و جىسمى ياواش ياواش تىكملەيدەر . بو
تىكملەنلىكىنىنە و بىرىنەر وقوع بولماز . چو جوقدىن ایلەك
تىجلى ايدەن حادىن اویونە منقلب اولان حرکتىدە . تقلید اویونە

مېلندىن برقاچ آى صو كرا باشلار ، اویون ايلە كولر ، هايقىيرىر ،
صىچىرار ، اكلەنير .

يىكى دوغان چو جوق آلتىنجى يىدېنجى آىدە دوغۇرۇ اكلەنەك باشلار ،
بو زمانىدە ئەمىزىك و زىيادە بىسيط شىلرلە ئاكتفا ايدەر . چو جوغى
تربيە فىكىريلە ، بىرسوق طبىعى تأشىرى آلتىنە وقوعە كەن بىرحركتىدەن
منع ايتەملى ، يالىكىز كەنديسىنە بىر فنالق اوئاما ماسىنە دقت ئىلەلىيدەر .
بو زمانىدە چو جوغاڭ اویونلىرنىدە ، اویونجا قىلىرنىدە اتخاذاى
لازم كەن تدا بىر اوچ اساسدە جمع اولونە بىلىرىر :
۱) چو جوغى يارالا يېلىجاك ياخود زەرلە يېلىجاك ،

اویونجاڭ چو جوغاڭ تربىيەسىنە اهمىتلى بىر واسطەدر .

چوق ایستهین هپسنى غىب ايدەرە

۲) يوتاپىلەجك ياخود بوجاغىلەجك ،

۳) پىس و كندىسىنى انتانى خىستە لقلە معروف قىلە بىلەجك
شىلەردىن منع اتىلىدەر .

بو ايلاك چاغدە چوجوق اىچون أكموافق او يونجاق بوياسىز
و لاستىك اولا نلدرە .

ايلاك آتى آى ظرفىدە چوجوق اىچون هەشى او يونجاقدر ؛
داها ايلاك آيلەللەرى كندىسىنى هەآن اشغال ايدەر ؛ اوچنجى
و دورىنجى آيدىن صوڭرا آرتىق او يونجاقلىرى تفرىقە حتى ترجىحە
باشلار ، پارلاق و سىس ويرەن او يونجاقلىرىدا هازىادە دقتى جلب ايدەر .

او يونجاق يالىكىز چوجوقلىرى آو و تىق ، أكلىشىرىمك و بوصورتله
آننەلرە و اطرافنىدە كىلەرە سىسىز بروقت براقيق اىچون دەكىل ؛
بلەك او نلرەتكاملىرى و ادامە صحىتلرى اىچون فوق العادە لازىمىدە .
او يونجاق چوجوق اىچون ھېچ باشقا برصورتله تلافى ايدىلە يەجك
بر آرقاداشدر . بو كون آوروپادە چوجوق تربىيە سىندە او يونجاغە
زىادە اهمىت ويرىلىمۇر .

چوجوق ايىكى ياشىنە دوغۇر و آرتىق هەشىئى آغزىنە صوقماڭە ؛
كوتۇرمەمكە باشلار ، بوزمان كندىسىنە يو كىن ، دوكە شىيدىن
بىكار ، حيوانلر ، كوچوك آرابالى ويرىلىم . چوجوقلىرى كوچوك
ياشىن اعتباراً يالىكىز اشتغالە آلىشىرىمالىدە . ايشتە بولىشى
چوجوقلىرى قوم ايلە او سامق اىستەرلە كە بويولە آرزۇلىنىھە اصلاح قارشى
كىلەملىدە ؛ يالىكىز قوم غايت پاك و تىيز اولمالىدە .

ايىكى ياشىندىن صوڭرا چوجوق كونك قىسىم اعظمنى آچىق
ھوادە پىكىرملىدە . چوجوغۇڭ صحىتى و نشوونماسى اىچون كوندە
أك آشاغى ايىكى دفعە آچىق ھوا يە چىقارىلماسى لازىمىدە . بش ياخود

عمرى او زاتىق اىچون اونى قىصالىمالىدە .

آلتی یاشنده اولان چو جوق بر کیلومترو قادر یورویه بیلدیلنندن
اوندن بر باغچه یه کیده بیلیر. لکن ایلک زمانلری بو سیر و حرکتی
قیصالتیق و اوچ دورت یاشننه قادر چو جوغى کوچوك آراباده
گز دیرمك داها موافقدر.

بویوک شهرلرده چو جوقلرک تزهی مهم و عینی زمانده مشکل
بر مسـئله در. باغچه لرده چوق دفعه ازدحام وارددر ؟ هر کسـک
دولاشدیغى يرلر توکوروك و بالgam ايله ملوثدر. چو جوقلر بوكىپى
يرلودن ديفته رى، قىزاموق، ورم و سائر خسته لقلرى قولايچە
ياقالابه بىليرلر. بوسېيدن دولايى بعض بویوک مەلکتىلرده باغچه لرده
چو جوقلر اىچۇن « اویون بىلرلى » وارددر. حتى چو جوقلرک اویونلارى
بر اویلمايدىفندن انكلاتره، آلمانبا و آمه رىقادە چوق كوچونلار لە^٧
داها بویوکلارينه مخصوص باغچه لرده آىرى آىرى يرل وارددر.
اویون صحت و سعادتك ناظمىيدر. اویونىندن محروم اولان
چو جوق صودن محروم اویلش كىپى خسته لانىر. اوینامايان،
اویونجاقدن محروم اولان چو جوقلر مخزون، مکدردرلر.
ايکى بوچوق ياشنندن اعتباراً چو جوقلره اویونلار لە ئى اعتىادلر
وييرىلە بىلير، اخلاقلىرى تنظيم اولونە بىلير. اویونجاقلار لە مختلف
فنلرک عملى قىسىملارى اوكرەدىلە بىلير.

ايلىرى بر ياشده اویون داها جىليلەشىر، آرتىق چو جوغڭىڭ
حركتى « ادمان »، « سپور »، دونز. هر حالدە چو جوقلاره
عائىد بو حركات آچىق هواده، توزدن عارى بر يرده، احوال
صحىھلىلە متناسب بىصورتىدە يايلىماليدر. هرشىيىدە افراط مضر
اولدىغى كىپى ادمانىدە، سپور دە بولىلەدر.

كىنجىلەك قىمتى بىلنىسىه قوجەلغڭ شكايتى آز اولور.

۴۵- کوچوكدن بويوكنه قادر هر کس بربنک خدمتکاریدر

حَمَّابِهِ اَطْهَلُ الْجَعْشَنِي استانبول مرکزی

دوقتور بسم عمر پاشا رئیس
عثمان توفیق بك فیخری محاسبه جی
باش کاتب حیدر بك
اشرف جواد خانم
فتحیه روشنید خانم
دوقتور اورخان تحسین بك
توفیق عاصم بك
بروت یساواری بك
دوقتور صفیه علی خانم
کمال عمر بك
دوقتور محی الدین بك
نائله جمی خانم
هادیه سلیم سری خانم
خلاصن بك
راسم بك

شعبه لر :

آطهملر :

علی نادر بك رئیس
زکی بك کاتب
فؤاد بك وزنده دار
امین عالی بك
عونی بك

قاضی کوی :

توفیق عاصم بك رئیس
طلعت بك کاتب
محاسبه جی شوفی بك
فائقة خانم
کامران «

انسان انسانه لازم اولور .

کیشی اکدیکنی بیچر.

چتابجہ:

رئیس	علاءالدین بک
کاتب	رشاد بک
وزنہدار	حسنی بک
اعضا	ابراهیم فاضل بک
»	یوسف بک

اسکدار:

رئیس	حسین هاشم بک
کاتب	امین بک
وزنہدار	محمد جلال بک
اعضا	وھی بک
»	حسنی شاکر بک

مقری کوی:

اعضا	ابراهیم پاشا
»	نزہت بک
»	علی رفتت بک
»	حسن تحسین بک
کاتب	وصیق بک

فاتح:

رئیس	خیروی بک
وزنہدار	محمد وضاء بک
کاتب	حلیمی بک
اعضا	نریما بک
»	مکرم خانم

آیلک ضایع اولماز.

۱۵۶ - کنیچلردن فعالیت، اختیارلدن نصیحت کرده

— چوجوق کونى —

مکتبیلیریزك ياردىمى

— اغانە جىنى —

مؤسسىاتى ادارە و محتاج و فقير چوجوقلىرى معاونت آيدە بىلمك
 اوزرە حمايە اطفال جمعيىت استانبول سركزى هىسنە مختلف
 واسطهلەلە اغانە جىعنە تىشتىڭىدە دركە
 بونىردىن بىرى « چوجوق كونلىرنىدە »
 روزەت تۈزىمىي ايلە خلقك سماحتىنە
 عالوجىنا بىنە مراجعتىدەر. جمعىتمىز هىر خصو-
 صىدە أولدىغى كېيى روزەت تۈزىلەنگى دە
 كىيمىسىه و زنجىدە آيدىلىكەر كە حىثىت و شرفىلە
 مەتناسب براصول وزاكت دائىرە سىندە
 اجراسىنى نظر دقتە آلدېغىندىن بوسىنە
 كەل خواهش ايلە حمايە اطفال قوطۇوسپتىنى
 طاشىيان ھىر چوجوقدىن زىادە دوغۇرۇنى
 دوغروپە مكتىبىليرىزك معاونتىنە مناجىت
 ايتىدى .

استانبول معارف أمين و مدیرى يكىن

افندىلر كە هەمتىلە آتىدە اسنان يىسىنى فىخر ايلە

درج ايلدىكەن مكتىبىليرىزك بالخاصە ۲۹

تشرين أول ۱۹۲۶ جەهورىت بايرامىندا حمايە

اطفال جمعيىت استانبول سركزى مؤسسىاتىنە چوق ياردىمىم ايتىدىلر كە بوبابدە

كەنديلىرىنە و هيئەت ادارە تعليمىيە يە تىكرار تىشكەرا تىزى تىدىم ايلر ز.

يائىسين بۇ تۈرە محلىكەت ھۇجۇرقارى - يائىسين نور كەنەنە نىل آنىسى

چوجوقدىن ھېچچ بىشى ئاسىر كەنەنە مەلیدەر .

چو جوق عائله نك و عرقك تملیدر .

— ۱۵۷ —

ل ۲۹ تشرین أول ۱۹۲۶ ده اعانه جمعنده

معاونت ايدن مكتبلر

شيشلى ترقى ليسيه سى	اركاد محلم مكتبي
سلچوق خاتون ليسيه سى	غلطاه سراي ليسيه سى
آطه برجى مكتب	قانى كوى شعبه سى و (قاضى كوى مكتبلرى)
استانبول اركاد ليسيه سى	(باك اوغلى)
بكلار بى برجى مكتب	اسكدار سليم ثالث مكتبي
استانبول برجى مكتب	اسكدار شعبه سى
قاسم پاشا ايلاڭ مكتب	غازى عثمان پاشا ليسيه سى
قىندىللى ليسه سى	(بشكتاش وجوادى مكتبلرى)
وفا ليسيه سى	بشكتاش مهرماه مكتبي
اسكدار ۱۴ برجى مكتب	قلندر موسسە سى
استقلال ليسيه سى	(بوغازايچى مكتبلرى)
بىققۇز مكتبي	بايزيد قىز مكتبي
چتايچە شعبه سى و مكتبلر	تقىيم ئەسە آن مكتبي
بېك قىز مكتبي	قىيضا آتى ليسيه سى
باقىر كوى برجى مكتب	ايوب دشادىه مكتبي
كاشن معارف مكتبي	قىز حيات مكتبي
يشيل كوى مكتبي	استانبول قىز ليسيه سى
	فالح عبدالعزيز مكتبي

«چو جوق أك ئىي قابليتلارى قاداشلىرىنىڭ خىرىيئە مصروف اولىق لازم كله جى
بىنالىل حقوق اطفال بىانتامە سىندىن
سىسى ايله بويودلىلىدە . »

يوكسىل كە بونكىدە فوق وار
انسانلغىك آيرى ذوق وار
ـ كمال -

چوروك بنا تىل طۇماز .

ھۇھۇ قەركى بېسینە يامدۇمى

و

يىتيملىر آرا سىندە خىيافت

جايئه اطفال جمعىتى استانبول مرکزى ، ادارهسى آلتىنده اولان چوجوقلىرى اپچون اعانە جەھى ايلە فعالىت و معاونتىدە بولۇنان مكتىب چوجوقلىرىنە ومدىر و معلملىرىنە تىشكىرا يىلەك اوزرە هەتكەن بىنخىيار نىن اىكىشىر افتدى ايلە مدير و معلملىرىنەن عبارت بىرھىياتى استانبول معارف مديرى ناڭل رشىيد باڭ افتدى دلا تىلە ۱۴ مايس ۱۹۲۶ جەھە كۈنى قىلندر مۇسسه سىنه دعوت و كىندىلار يىلە بوغاز اپچىنەك غايت فرەحلى بىر كۇنى كال صەممىيەتىلە بىر لەكىدە ياشامقى اوزرە يىتيم و بىكس چوجوقلىرى و سوت داملا سىندە كى چوجوك ياورولرى نامنە بىرقىرى خىيافتى ترتىب ايلە. مكتىبلىلار چوجوقلىرىنە، هىئت تعلیمەتى جايئه اطفال جمعىتى استانبول مرکزى اعضاى ايلە بىر لەكىدە آيرى اىكى سفرە يە او تور مىشلىرىدى .

هىئت تعلیمەت و ادارە دن :

معارف مديرى حسىب ، مفتىش نورالله و بھرى يىلار ، بىشكطاش قىز مكتىبلىرى مديرىلىرى ناجىيە و مقبولە خانىلار ، معلم تحسىن و توفيق و دمىرى آى يىلار ، بىشكطاش أرکاك مكتىب مديرى موسى ، ايوب مكتىبى شوكت ، قىز طاشى مكتىبى بەاءالدين ، قارە كومىز و كەنگەر ، ماقارى كوي مكتىبى نيازى و سائىر مدير و معلم يىلار بولوتىوردى ..

طعاماڭ ختامنى مەتىقاب رئىس دوفقتور بىسم عمر پاشا: «ھەشى چوجوق اپچون اولدىيغى بىزمان انقلابىدە يىنە چوجوقلىرى طرفندىن قارداشلىرى مكتىبلىلارك واونلەر تعلم و تدرىسى درعىدە ايدەن هىئت محترمەنڭ سبب دعوتى مساعىدە كۈلە اىضاح واوندۇن ئول دعوتلىرىنى قبول

چوجوق بىر جەنادر .

تساند اُك بويوك بر قو تدر . ۱۵۹

بويوردىغىزدن دولايى كيمىسى سز وفقير بويوجاڭ وپك كونچوڭ
ياورولر نامنە تشكرا ئىزى تىدىم ايدەيم .

خانم افنديلر وپك افنديلر ! بو دعوتى قبول ايدەن سزلىرى
بورا يه قادر اختيار زجته سوق ئيلهين حس أمين اولكىزكە
مسلىكىز، ياخود مساعده ايدەرسە كىز قرق سنە ذېرى مسلىكىمدىر.
يو نزاكتىكىز ايلەدە بىر ملتىدە خواجە لفاك اهمىت وعلويتى اثبات

۷ امايس ۱۹۱۶ ده قىلندر مؤسسەسى زيارت ايدن هيئەت تعليمىيە

نايلەدىكىز، سبب دعوتىكىز بىرنجىسى هې بىر لىكىدە مىدا كىرە ايلە چو جو قىلر
آراسىنده تساندى داها ايلرى كوتورەرك تعاون حسنى داها زىيادە
ايقاظ ايلك وپك علوى اولان معلماتك محصلەسى بو فىكر
اطرافىنده تۈركىز ايتىدىرىمكىدر .

مرکزى جىنورە شهر نىدە اولان «اطفالە معاونت بىن الملل اتحادىنڭ»

مملكتىك استېبالى معلمەر ئىندەدر .

۱۹۲۰ سنه سنه و ضع ايلديكى « حقوق اطفال بيان نامه سى » نك بشنجي ماده سنه « چو جوق أكأي قابليتلىرى قاردا شلرينك خيرينه مصروف اولق لازم كله جكى حسى ايله بويوردىلىدیر . » اساسنى تعقيباً تحت تدریس و تربیتىكزده اطفال مملكتى يتيم و بيكس آرقادا شلرينك امداد و معاونتنه سوق و تشویق بويوردىگىزى بيان و بو بايده ينه هر زمان عيني غايىي تۈفيقاً ترغيباتكزى رجا ايله تشدرا آمىزى تكرار ايلك ايستيورز . بو ، بر .

ايكىشنجي معروضات آزه كلنجه : بو سز معلمىرە معروضاتىن زياده عادتا بىنوع تېشىراتدر .

بو كون زيارت ايله تىدير بويوردىگىز قلندرى جمعىتمىز استانبول مرکزى بويله بىرە او كىسلر يوردى « حالنده هيچ ده كورماڭ ايستەمپورى زира عيني وظيفى ده بىچوق مؤسسه لەوار .

هېئت مرکزى يە من قلندر موقعى ، هوا وضيائى و آرقاده واسع باپچەسى اعتباريله بوكونه قادر ايتامك صحىته ايلدىكى خدمتى داها فنى بىحاله قلب ايله تكميل مكتىبلىرىمىز ده ضعيف و خسته لقىن هنوز قورتىلان چو جوقلە و حتى معلمىرە مخصوص بى « صحت أوى »، وقت بى « آچىق هوا صنفى »، بى « قىر مكتىبى » حالنە تحويل ايدەرك مملكتىمۇز داها موجود اوليان برمؤسسه ميدانە كتىرماڭ فىكرىندەدر . ظن ايدىيورز كە بونىتمىز ، حتى تشابىھز هېئت تعلىميه طرفىن مظھر تقدیر اولور .

آسکىيدن أك بويوك خير « خستەخانە تأسىيسى » و « خستە تداويسى » ايدى . بوكوز ده هان بويله ، بىز ، بى عنعنەي يېقىق اىستيورز ؛ پىرسىيەمز ، مفکورە من هيچ خستە كورمهماڭ و خستە

كىمسەلر فهم ايتەدى معناسى دەۋامىك .

وقت انسانه هرشي هوکر مدین

۱۶۱

اولماق اچون لازم کلن تدا بيرك تعليقته و سائط احضاز و تداركنه
چاليشمقدر . سوزمنى بيتيرمه دن اول چو جو قلر آراسنده يارديمه
داهازياده برهمت ايله بيسكس ويقيم چو جو قلريتاز اچون آرقاد اشلرنده
حس تعاونى اويانديرمىق اچون ئظردقىت معلمانهلىنى جلب ايدهزىه
مبوبق معاونتكزه و شيمدىدىن ايلىرىدە واقع اولەجى تېشيشاتكزه
بزوچەپشين تقدم تشکرات ايلىز .

دوقتور بسيم عمر پاشادن صوکرا يشكطاش قىزمكتىمى مدیرى
ناجيئه خانم و بعده تحسين يك سوز آلهرق حماية اطفال جمعىتى
استانبول مرکزىنىك فعالىتنى ذكر ايدهرك خدماتى خصوصىنده
تقدىرخوان اولمشىدر .

انكليز مكتسب چو جو غىنك آنهدى

هرصنفده ديوارده آصىلى اون « آخر صحنى » :

- ۱) اصلا نزلىي طولماق اچون او دامدە پىچەتك كىچە و كۈندۈز آچق
او ماڭنى ايسترم .
- ۲) يوزمى ، آللارمى ، طيرناقلىرى . او لمېيدىكى قادر تىيز طۇنۇق اچون
آلدەن كەنى يايە جەنم .
- ۳) يىكىدىن اول دائما آللارمى يېقاچە جەنم .
- ۴) صباح قالقىدىغىمە ، آتشام ياتاوكىن آغزى يېقايمىجق ، دىشلىرى
تىيز لە يە جەكم .
- ۵) هيچ اولمازىسى هفتىدە يېكۈن يېقاچە جەنم .
- ۶) آغزى قاپالى طورەق بورۇدىن تقس آلمۇھە چالىشە جەنم .
- ۷) آرقايدۇن دن ياخود آغزىماك اوكتە « تىدىلىن طوبىادىن نەواكسىزە جەڭ
ونەدە آقصىرىدە جەنم .
- ۸) يىرە ، دوشەمە او زوپىتە ، سىرىنۇنە يىلما قالدىرىملىرە تو كۈرمەنە يې جەكم .
- ۹) دائما يياوش ولائى چىكىتە يەركى يې جەكم .
- ۱۰) آنامى ، بابامى دائما سەۋەجىڭ و اوقارە حرمتا ايده جەكم و هەركۈن
خىرلى بىرىش كۈرمە جەكم .

آياقلى كېتىپخانە

جن کیبی عقلی وار ۔ ۱۶۲

کندری کندریه بور دیون پانطالونه ۔ « بارده کوله لم »

— سهیز قاز ۔

لرم، طاوو قولرم وار! ۰۰

— برجفت ای!

قاز آلمق ایستیورم.

— خاطر ته تحف

برشی کادی، باقه لم،

یاپه بیله جکمی یم؟

— هایدی چابوق

اول، هر بر قازی

پانطالونک بر باجاغنه! ۰

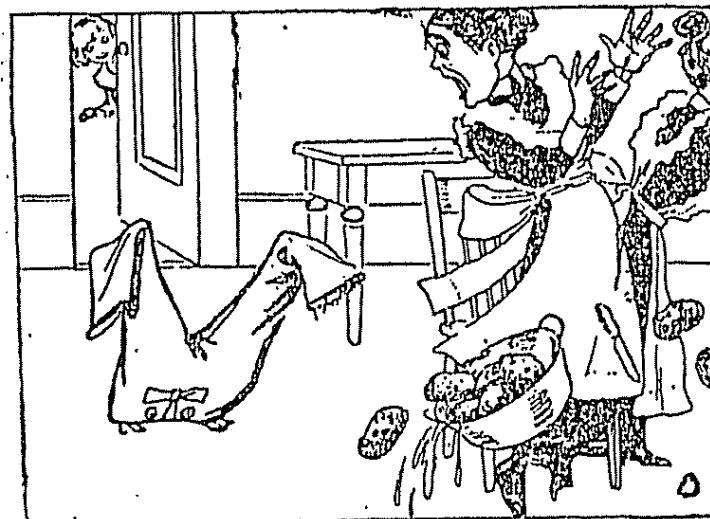

کوله قومشو که کایر باشکه ۰

— ۱۶۳ — مجله ایتهین دائما کچ واریر .

— هم شیردم ده
طبق نم کيبي ، هر
شيدن قورقار ! .

— آي ، آي ،
بر پنطalonك بوليه
کندی کندینه کز .
یند یکنی عمر مده کو .
رمودم ! .

— آه .. باقسه ک
آیول ، هم ده بزه دوغرو
کلیور ! ..

هر کسی قاز کيبي آبدال صانما .

۱۶۴ - دون جن اولو بدہ بوكون آدم چارپیور .

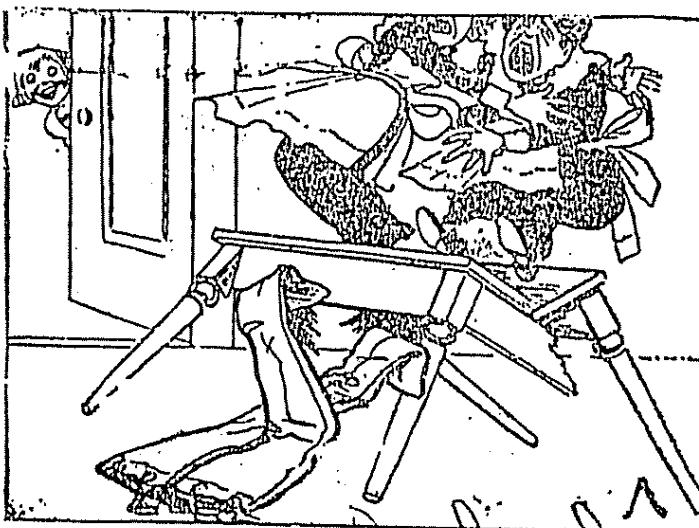
آمانک آدو -

ستلر ، یتیشیک ! ..

امدادیمزه -

یتیشیک ، آمانک ،
چابوق اولاک !

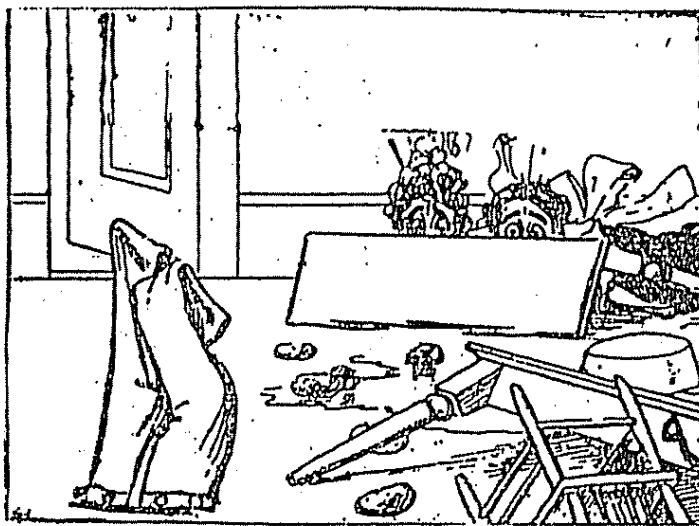
- توکلی ده کیل ،

مطلقاً بوندہ برشی وار !

آمانک یتیشیک !

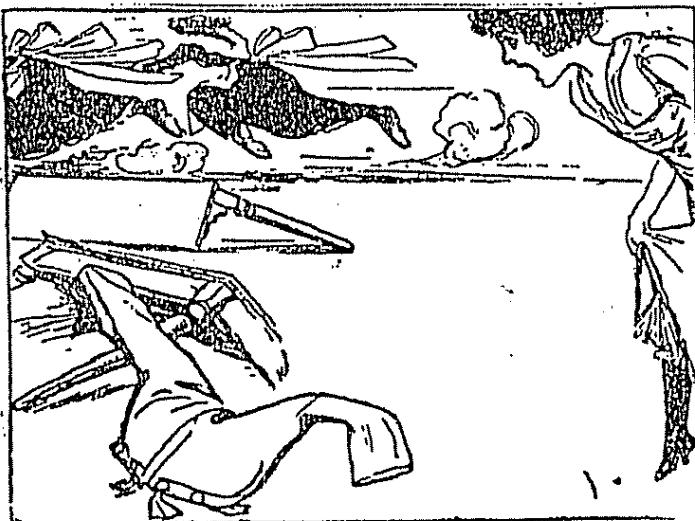
امداد ، امداد !

بیتدک ! .

عقله کلهین باشه کلیر .

قاز کېيى آغزىنى آچوب باقار . . . ١٦٥ -

— مىكىر، بوقادار
با غير معه چا غير معه حقلىرى
وارمىش ؟ بو ناصيل شى
يا هو ! ..
آى بىكادە فنالق
ى ! ...

— امادە تىخ
پانطالون، هېچ دە
بويىلەسى كورولمىش
دە كىيل ! ...

خانىملار، افندىلىر، قاز اىچيون حىوانلىرى هەن آك بودالاسى دىرلر . . .
حتى اىتىق انسانلار دە قاز بىنلى دىنيور . . . فەقەل ايشتە بۇ
او يۈندەدە كورولويور كە او نىلدەن دە بۇ يولارە استقادەلر
ايىدىلىرىمىش . . .

مع ما فىء بونى دە هېچ بىر يەزدىن كىز لەمە يەركىسو يەيم،
آنەم بىكادىدى كە (بات او غلم ماصالىر صىندالىلەلر ئىيرادى ،
بۇ أپىجە بر ضروردر . فەقط الله آسىرىكىدە، انسان بىھەدە بىرسە خالق
اولا بىلىرىدى . او ناك اىچيون صاڭىن بىداها بويىلە ضرورلى و مخاطرەلى
او يۈنلەر ياخانىك . دوغرۇمى يَا ، آنەمە حق ويرىيورم ! . . .

عارف اولان آكلاسىن .

فو طو غراف ایله اولادلر قبول

جان آنا - جان بابا

کینه سه ندر بر چو جوغنی ، بر تیمه می ، بر شهید زاده می « جان اولادی » کیمی
اویشه کندی چو جوقلری ، عائمه می آراسنه آلدقدن باشقا جایه اطفال جمعیتی
استانبول مرکزینه سنوی تبر عده بولونه رق فوطو غرافیسنه قبول ایله « جان آنا »
یاخود « جان بابا » اوله بیلیر .

جایه اطفال جمعیتی استانبول مرکزی ۱۳۳۸ تاریخندن بری مسافر خانه سنده ،
قلندر بوردنده سنوی یاتاق تمهیدی ایله چو جوغنی جایه یه و برمک او زره تشکیلاتده
بولوندیغی و معاوذه کورده هر چو جو غلک یاتاغنی باشد ، بر « لوحه افتخار » تعلیق
ایلدیکی کیمی بوسفرد ۱۹۲۵ دن بری کوچوک مهدکی چو جوقلری « آنده لر برلیکی »
هیئتی واسطه سیله فوطو غرافیلری حاوی هویت ورقه می و بر « لوحه شکران »
تقدیمی ایله « جان اولادی » ویرمکه باشلامش و بوکونه قادر یکرمی بر چو جوغنگ
فو طو غرافیلری یرسلنده رک جمعیتی کوچوک بر واردات تأمین آیلشدرا .
هویت ورقه سنده چو جوغنک اسمی ، عائله می ، سجلی بی مدیرلری کیمی
فو طو غرافیسی ده پایپیشدری ملقده در .

« جان آنا » یاخود « جان بابا » لر ، « جان اوغل » و یا « جان قیز » لریشک صحی ایله
مشغول اولمقده و آرا صیرا سوت داملاسنده چو جوقلری کورمکده و بایراملرده
اونلری کیمیدیزمه که چالیشم مقدمه درلر .

« جان آنالغنی » ، « جان بابالغنی » قبول ایدن ذاته بر « لوحه شکران » تقدیم
و آیریجه مؤسسه ده باشقا بری ده نامنه تعلیق ایدلیکده در .

استانبول شهراما تی « سوت داملاسی » نک اک شفقتلی بر « جان باباسی »
اولدیغندن نامنه بر « لوحه شکران » تقدیم اولونش « وجمعیت عمومیه بلدیه »
صالونشده و « سوت داملاسی » مؤسسه سنده تعلیق ایدلشدرا .

« آنده لر برلیکی » بو تشکیلات ایله ده آنده لرک یکدیکرینه و مرغه با بالرک بیکس
ویتم چو جوقلره معاونتی تأمین ایله فکر تساندی تعیم ایلکده در .

آنده لر برلیکی هیئت اداره می :

فتخیه و شید	خانم افندی	رئیس
کریمه حامد	»	»
محاسبه جی		
لامعه و فیق	»	»
دوقتور صفیه علی	»	»
فاطمه فهمی	»	»

اوکسزه آجیر چوق اما آتمک ویرر یوق

بشك خيرينه خدمت ضائع اولماز . - ۱۶۷ -

اعضاء فخریه (اسوچ سفیره سی)	مادام والهبرغ
»	میس راونتری
(اسوچ مستشاری)	مادام قولودین
»	مادموازه لاسته ز
»	مادام لابارون راوانس
	رئيس تعلیمات توفیقاً اجتماعلرده بولونقده در .

بوکونه قدر « جان آنا » و « جان بابا » لغى قبول ايدنلر :

نسس زیبا اسعد فواد خانم افندي	»
سعادت عهان	»
کربعه حامد	»
قاديشلر برلسکی نامنه نزیمه محی الدین	»
دوقتور بیسم عمر پاشا	
علویه ضیا خانم افندي	
مادام نادولی (آلمایا سفیره سی)	
مادام بروستول (آمریقا «)	
« والهبرغ (اسوچ «)	
« قولودین (« مستشاری حرمی)	
« اوغلوست قرال (آوستریا سفیره سی)	
دوقتور ابراهیم طلیع باک افندي	
استانبول مبعوثی ادبیثوت «	
« « رفیقة محترمه سی خانم افندي	
استانبول مبعوثی احسان پاشا	
ایکنه آطه اشرافندن حیدر علی باک افندي	
امیر اوغلى شکری پاشا	
مادام غرونبرغ	
مادام لابارون مارغیرت رهوانس	
عالیه قادر آیدین معدن شرکتی نامنه	

وظیفه سی بیلن بختیار اولور

استان اسلامیه کوچک بوجلی نتایج

نام	نوعی صنف	سبک تجارتی	نوعی صنف	نام
پولنه برقا کوئندده لکه بیدا اولدی	[*] برگه فایبر پرستیل کوکس اولیه برگه فایبر پرستیل کوکس اولیه [**] [***]	۰۱۳۶۹۱۱۳۱ ۰۹۰۷۸۷۱۰۴۹۱	۰۱۳۶۹۱۱۳۱ ۰۹۰۷۸۷۱۰۴۹۱	بوقیه بوجلی
مشکت خیریه لکه بوقیه بوجلی	۱۷۸۰۷۷۸۰۰۰	۱۷۸۰۷۷۸۰۰۰	۱۷۸۰۷۷۸۰۰۰	مشکت خیریه لکه بوقیه بوجلی
خالیت و ایورلیله	۱۱۴۶۹۲۶۱	۱۱۴۶۹۲۶۱	۱۱۴۶۹۲۶۱	خالیت و ایورلیله
آنالوپی دوبلر یولار باسیدر ایشان	۱۱۰۶۹۶۷۰۰	۱۱۰۶۹۶۷۰۰	۱۱۰۶۹۶۷۰۰	آنالوپی دوبلر یولار باسیدر ایشان
پندک ارسانده [**]	۱۱۳۶۸۰۸۲۰	۱۱۳۶۸۰۸۲۰	۱۱۳۶۸۰۸۲۰	پندک ارسانده [**]
پررق دهدز بولاریله استانیول	۱۱۰۱۰۱۰۰۰	۱۱۰۱۰۱۰۰۰	۱۱۰۱۰۱۰۰۰	پررق دهدز بولاریله استانیول
جنواری آرایشده	۲۰۶۷۸۰۷۴۳۰	۲۰۶۷۸۰۷۴۳۰	۲۰۶۷۸۰۷۴۳۰	جنواری آرایشده
توانی ایله	۳۰۱۵۳۶۷۳	۳۰۱۵۳۶۷۳	۳۰۱۵۳۶۷۳	توانی ایله
تراموفای ایله [**]	۰۷۶۰۳۶۰۷۰	۰۷۶۰۳۶۰۷۰	۰۷۶۰۳۶۰۷۰	تراموفای ایله [**]
یکون گمومی	۱۰۳۶۶۹۰۸۰	۱۰۳۶۶۹۰۸۰	۱۰۳۶۶۹۰۸۰	یکون گمومی

بوقیه بوقیه بوقیه بوقیه

کوچوک چو جو قلره ورم آشیسی

« [] کوویلیورکه اعراض ساریه دن بریشه ، میلا تیفویه مبتلا او لان خ - »^{۴۰}

پروفسور قلمهت

بر صیغه وردی میقروجی همان ۲۳۰ دفعه مختلف وسطردن پکیره رک عادنا یکی
بر «باسیل نسلی» یتیشدیرمش، بونی متورم ابیشدن دوغان، متورم بر او جاهه بویوین

[*] — مدرس دوقتور بسیم عمر پاشانک دارالفنون قونفرانسی صالحوند
«قادین و چو جو قلرده ورم تهمکه» نه داڑ ۹ تشریی ثانی ۱۹۲۶ ده ویردیکی
قونفرانسدن « (ژوت فنه - محمود صادق)

کار أولده کیشی عاقبت اندیش کزک .

پکاندرو تکرار بویله بر
خسته لغه او غرار، یعنی
بو و بو کیچی ساری
خسته لقلردن بری
وجودی استیلا ایتدیکی
زمان عضویت بو
خسته لغه قارشی عادتا
بر آشی ایله آشیلا نمش
حاله کاییور . بوندن
ملهم او لان پروفسور
[قلمهت] او ن اوچ
سنده دن بری بلا آرم بر
جهه دو غیرت ایله بویله
بر و بم آشیسی میدانه
کتیر مش ، بو آشی ایله
ور ملشمہ مک خاصه سنبی
میدانه آتمش در، زاصل
خسته لقلره قارشی بعضی
آشیلر ، مثلا چیچک
خسته لغنه [جانه]
آشیسی قارشی کایو رسه
[قلمهت] و آرقداشی
[غرهن] اُک مدھش

- ۱۷۰ - یەکنی قومشودن بىكلەن چوق وقت آچ قالىر

چوجۇنلەر يوتىرىدۇق بونلىرى تورمايىدە مېھجىك بىر حالە كتىرمەكە موفق اولىشدۇر . كچىن ئۈزۈك بىرنىدە يارىسىدە العقاد ايدىن اطبا قولغۇرسىندە [بروفسور قالمەت] او زمانە قدر ۱۱۲۰۸ چوجوغە بو آشى تطبيق ايدىلىكى حالادە هىچ بىرنىدە ورم ئۇھۇ ايتەمىش او لىيغى سوپەلەمشى يىدى .

كۈريلەر كە بوكۇن ورمك تداويسىندە، داھادوغرونى ورمدن توق و مصونىتىدە بويوك بىر خطوه آتىلىيور . بائىكە بىرمىت بو كېچى آشىلەر كە تطبىقىندە قناعت عمومىيە متىدد كۈرونور . فقط ايلرىدە [قالمەت-غۇرەن] آشىسى چىچىك آشىسى كېچى تطبيق و تىكار او لونە جىقدۇر .

ايىشىتە ضبط و قىيد اى-بىيلدىكەز قدر استاد مختارم دوقتۇر بىسىم عمر ياشانىك ورم قولغۇرانسى ۱. يالىز بىر نقطەيى او نۇمىش، مساىىھە ايش او لاماق اىچۇن شۇنى دە علاوه ابدهم كە استاد انقلابىزى تېھىلاً بوخانىلەر مزە خطاپاً « قە-لىرىكىز قالقىدى . بول هوا و بول ضىيا كورە جىكسىكىز ! بول حفظ صحت نقطە ئۆزىنەن ورمە قارشى مىدافعەدە بويوك بىر موفقيتىدۇ . » زەينىنندە برقاج جەلەبى دە درىغ ايتەمىشدۇ .

صەھىھ و مەراونىت اجتماعىيە و كېبل مختارى رفيق باك افندى ورم آشىسىنىڭ اھىمەتىنى تقدىر اىلە بايىتەر يۈرۈلۈچ ئاخانىي بۇ آشىنىڭ استحضار و تداركى اىلە و مەركىتىدە تورم ئاڭلۇ چوجۇقلۇرىنىڭ تطبيق اىچۇن ولاجىخانىيە و ساڭر مۇئنسەلەر كۈندۈمك اىلە مكالف قىلىمىشدۇ .

— ياشا —

آلاقىش مقامىندا تۈركىرك [ياشا ، چوقى ياشا ، بىك ياشا] دىيدكارى يېلىر دە اوچ لاتىن قومى يەقى فرائىزلىر ، اىتالىي انلار واسپانىيولار (ويوا ، ويوا) ، چىكلار (نازدار) ، بىجارلار (أرسن) ، يۇنانيلىر (زىتو) ، جىرمىنلار (أىس لىپە) ، هوۋەندىلىلر (هېزىتەو) ، انىكايىزلىر لە آم-هەريقالىلار (هوورا) ، اسقاناندىتىاو يالىلار (لهفوه) ، ولامانلىر (لەوه) ، ايرانىلىر (زىنەبات) ، دوسلر (دايردراستو و يەت) ، آنساملىلر (لواتۇنگ هوشوق تۈنۈ !) و چىنلىلر (تانغ-كىن-ھوانغ-تى-وانسوسى-ۋانسوسى !) دىرلر .

كېيكار ئىزىز :

انسان قىدىدى ۱۹۸ پارچە كېيكەن سەركىبدەر : ۲۴ او كورغا كەمكىي ، ۳۰ قويروق صەوقمى و قويروق ، ۸ قفا ، ۱۴ يوز ، ۱ لامى ، ۲۵ كوكوس تەختەسى و قابىرىغىلار ، ۶ تولار ، ۶۰ راجاپلر .

عقل خارجىندا ايش طۇتما

بـشـرـكـ خـيرـيـهـ ايـديـلـينـ خـدـمـتـ ضـائـعـ اوـلـماـزـ - ۱۷۱-

سلیمان نظیف مرحومک آتیده ۲۳ نیسان ۱۹۲۵ ده غزنی‌لرده انتشار
ایدن مقاله‌سی عیناً درج ایله ابدی نامنی تکرار تجییل ایدیورز .

اوـنوـتمـایـكـ .. وـوـیرـكـ !

دینزده قربان کسمک واجب ، زکات ویرهک فرضدر .
حـمـایـهـ اـطـفـالـ اـعـانـهـ سـنـهـ اـشـتـرـاـكـ اـیـتـهـ نـکـ قـرـبـانـ کـسـمـکـدـنـ دـهـاـ بـوـیـوـکـ
وجوب وزکات ویرمکدن دها مبرم فریضه اولدیغنى سویلرسهم ،
امیمکه ، الله‌ده خوش کاير . چونکه بو اطفاالک قسم اعظمى
شهدا یتیمبلریدر . ببالری بو دین یولنه قربان کیتمش ، جانلرینی
بو دینه زکات ویرمشلردى .

شهیدلره حضور سرمدینک موعد الهی بولوندیغنه اعتقاد
ایتكله برابر ، روحلرینک اضطراب ایچنده چیزپاندقلری احتمالی
ھیمزی دائمآ بحضور ایتسین . حیاتندن یر یوزنده ذی حیات
بقيه قالان چوجوغنک - همده دشمندن قورتارمق ایچون کندي
نفسی فدا ایتش اولدیغى طوپراغك اوستنده ! .. - سفیل وذلیل
قالدیغى دویان وکورن بروح ، مبشر بولوندیغى جنتکه جهنملرک
عذابى چكمزى ؟ ..

اوـنوـتمـایـكـزـ :

اوـنوـتمـایـكـزـکـهـ بـبـالـرـیـ سـزـیـ قـورـتـارـمـقـ اـیـچـوـنـ ماـضـیـدـهـ
مـیدـانـهـ آـتـیـلـدـیـلـرـ ... ئـولـدـیـلـرـ ... ئـولـدـیـلـرـ ... وـقـورـتـارـدـیـلـرـ .
کـنـدـیـلـرـیـ دـهـ اـوـلـادـیـکـزـیـ قـورـتـارـمـقـ اـیـچـوـنـ مـسـتـقـبـلـدـهـ اـقـضاـ
ایـدرـسـهـ ، طـبـقـ بـبـالـرـیـ کـبـیـ آـتـشـهـ آـتـیـلاـجـقـلـرـ وـبـلـکـهـ یـنـهـ اوـنـلـرـکـیـ
ئـولـهـ جـکـلـرـ ! ..

یـکـیـتـ اـولـورـ ، شـانـ قـالـیـرـ .

۱۷۲ - او صانعاز کندی انسان بیلن خلقه خدمتدن ،

ویریکز : ۱

ماضیده کی نجاتکرزک تقدمة شکر اتنی و آتیده کی سلامتکرزک
فديه تأمیني وطنک سزدن باشقة کيمسه سی اوليان یاورولرينه
قدرتکرزک یتدیکی درجه ده ویریکز .

غزه لوده کوردم . بومنه استانبولده اون بش عائله حج
اچون حاضر لانيورمش . کيملاولدقلىريني بيسه پدم کيدوب ديردم که :

— قرال حسینك انکايزه مستملک وابن السعوڈک ينه
انکلیز حسابه هرج و مرج ایتدیکی بر دیاردن شیمدیلک وا زپکه رک
کوکسکرزک ایچنده کی کعبة الله طواف ایتمکله اكتفا ایدیکز .
بویولده صرف ایده جککرز پارالی دین و وطنکزی کفرک
چیزمه سندن قور تاریکن شهید اولا نلرک بیکس یتیملينه تقديم
ایدرسه کز ٹواہکز دها بویوک اولور .

پکن کون بايزيد جامعنده برواعظ سویلیوردی : لیله قدرده
قلنان ته جد نمازینک هر رکعتنده یتش بیک حج ٹوابی وارمش .
بو بویله اولونجه ، اورکوع و سجودلرک مرکوع و مسجدودی
اولان الله و اونک دیننه کندی نفسی قربان ایتمش مؤمنلرک
ایتمنه ویربلن هر غر و شده یتش ملیار حج ٹوابی بولونمازی ؟ .
۲۳ نیسان استقلال ملیمزک اعلان ایدل دینکی کون بزم اک
بویوک بایرامزدر . بو روز عیدی حمایه اتفاق اعاته سنی جمعه
تخصیص ایتكی دوشونتلردن الله راضی اولسون . ایام شوق
وسروارده علو جناب تهیج ایدر . فقط تبرعلن یالکز بوکونه ویالکز
ایام سروره حصر ایدله سین .

أیلک یاپان أیلک بولور .

ای معزز شهدا ! ..

روحلر کزی تامین ایدرز ؛ مستريح اولوکن . سز آرامزدن
چيقد لينگن دقيقه لردن اعتباراً و چو جو قلر کرك باباسی ملتدر . ملت
بوکون سزسکن . شهيد اولمايان وغازي اولان سز . او لادينگن
ينه سزك ايداي اهتمامکزده بويوپور ديمکدر . بويوپور جكار وسزه
لائق أولاد واحفاد يتيشديزه جكار . او نله دعا ايدينگن .

او نله و بزه ...

سلیمان نظیف

استاتistica دن بر صحيفه

يوزلرج، اديان و مذاهب مختلفه يه سالك اولان كره ارض سكانی بوکونزکی کوننه
او جيسيکي مئجاوز لسان ايله تكلم ايدبيور . حيات و سطلي ۳۸ سکن سنه قادردر
نفوس ارضك بر دبعي اون يدي ياشته وارمادن اول وفات ايدبيور ۱ بيكده آنجق
ایکي اوچ کيشي ۶۵ وبر کيشي ده ۱۰۰ ياشته واره بيلور ! دقيمه ۶۹-۶۷ کيشي
وفات ده ۶۷ تولد آيلبور .

أوليير بكارلردن ، معتدل صورتده يينلره چاليدش-قانلر او بولرله تبلاردن ،
متمنلر بدوي و وحشيلردن داهما زياده ياشيور . أوليلر بكارلره نسبتی ۱۰۰۰ ک
۶۷ يه نسبتی کييدير . پازين دوغانلر مواسم ساگرده دوغانلردن داهما قوى البنيه
از لوپورلر .

آمه ريقانك كشف مصرفی

كميجيلره صنفارينه کوره شهری و وسطی اون اون ايکي فرانق ويرلشدري .
بيه جكاريني کنديلاري تدارك ايده ولردي . قاپتانلز شهری ۳۰ فرانق آليلرلدي .
قريستوف قولومبهده برفوق العاده لاث او لق او زره سنوي ۱۶۰ و شهری ۱۳۰ فرانق
قادار تخصيصات ويرلشدري . ديمک اسپانيا يه قوله بر آمه ريقان آنجاق بر قاچ ييک
فرانقه مال او لمشدر ! ...

خاطر کدن چيقماسين دنيا يه عريان کلد ييک .

ایل ایله ایش کورولمز.

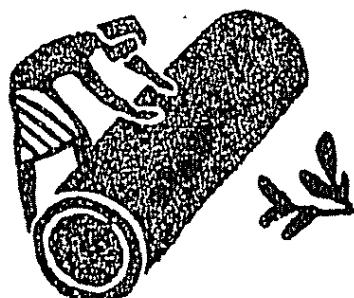
ترق و تکامل

یوز قرق سکزنجی صحیفه مزده ترق و تکاملدن
برنبذه بحث ایتاشدك. بو واده ده عینی بخشه آزچوق دوام
ایدهم :

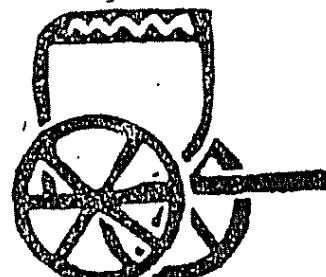
میلاددن ۳۳۰۰ سنه مقدم اسکی مصريلر
چوملکبجی چارقنى قوللانيورلردى . بو صنعتىدە بوكون
پك چوق ترق و تکامل اوبلقىلە برابر مع التأسف بر
چوق يرلدەدە بر قاج بىك سنه لىك اولان بو اصول
حالا دە كىشىمە شىدر .

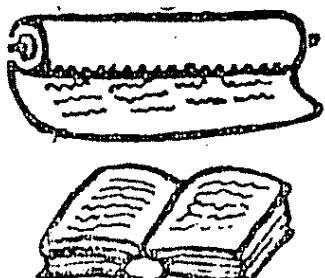
میلاددن ۲۵۰۰ سنه اول مصردە (آبو سير)
معبدى صولرىي اىچيون يايپلان باقىر بورولر اڭ اسى
معدنلى صو يولارىدۇ . بوكون هر طرفە دەمير دوگە
بوروللە صو اسالەسى پك چوق ترق ایتش اولدىغى
حالە مع التأسف حالا بعض يرلدە طوبراق كونكارلە
صو كىتىرىيلىوو !

آشورىي ايله مصردە ۲۰۰۰ و آوروپادە ۱۰۰۰
سنه اول آرابا و تىكىركەك استعمال ايدىلىيوردى .
مع التأسف بوكون حالا آرا بىلەنەين يرلر اولدىغى
كىچى يىنه تأسفلە بىسان اىدەرزكە مەلەكتىمىزك بعض
يرلەندەدە «غانى» دېنەمان يكپارە تىكىركەكى آرالىر
ايىشلەدە كىدەدر .

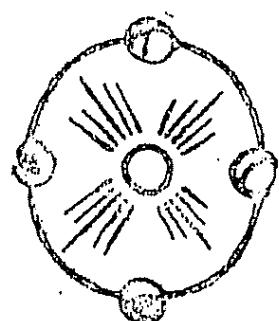
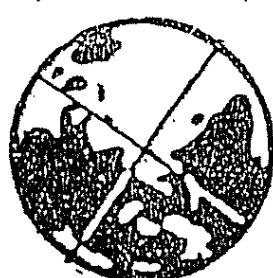
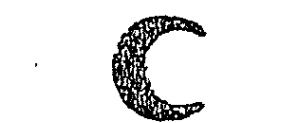

میلاددن ۱۴۰۰ سنه اول مصردە يازى اىچيون
ترشە طومارلىي مستعملدى . رومايلر آنجاق میلاددن
۴۰۰ سنه صو كرا بونكىريىنه كىتاب شىڭلىق اقامە ايله دىيار .
بوكون هر دورلو كىتاب و غازە تا طبىي وعلى الغموم اصول
طباعت پك زىادە ترق ايلەمشىدر .

چاناق چاناغە دە كىريلىر .

آرابا یاغلانما نجھه یورومنز.

میلاددن ۵۲۹ سنه اول (قونفوچیوس) چینده حالا موجود اولان دینی تأسیس و ۵۱۰ سنه اول ده (بودا) هندستاند براهمامذہبی اصلاح ایتمی . اتصای شرقده بورکون ۳۵۰ میلیون بودا سالکیتی صایلیور . بر چ-وق پیغمبراندن سوکرا نهایت حضرت موسی و حضرت عیسی کله رک لشتر دین آیله دیار و اک صوکرا خاتم الانبیا پیغمبریز حضرت مصطفی صلی الله علیه وسلم افندیز تشریف بیوردق دین حقیقی وضع و طریق مستقیمی ارائه آیله دی .

میلاددن ۳۳۲ سنه مقدمه هیأت شناس (پیته آس) مددجذو او زرینه آباک تأثیراتنی بیلدیردی . کندا میلاددن ۳۲۵ سنه اول (هرافلید) رضاک محوری اطرافنده دوندیکنی ایله دفعه اولدرق بیان ایلدى .

میلاددن ۲۶۰ سنه اول بنه هیأت شناس سیساملی (آریستارق) ارثاک حول شمسده دورایتندیکنی ایتندی در .

میلاددن ۲۶۰ — ۲۱۲ سنه اول مشهور (آریشمید) صوبه با تیریلان برجسمک قلتندن ضایع ایتدیکنی، مانیوه لانک قوتی کشف و پالانقای و نهایتسز ویدایی و قیزغین آیدنلری و سائره لی ایجاد ایتدی .

۲۰۰ ده هندستاند یونانسته آنه کتیریلن یام وق آوروپاده هنوز معلوم اولیوردی . اون سکرنجی عصر نهایته قادر آوروپاده قولانیلان پاموق هنددن کایوردی .

كتابي سوزه نه ديملى .

فناڭاك آزى چوقدر.

بوکون أڭچوق پاموق آماهرييەدەن آوروپا يەكايدور.
آد نا ولايەزدەدە پاموق زراعتى ترقىيەدەر. تخمیناً ۱۲
نوع پاموق فدانى واردو ..

۷۵۱ دە عربىلە ايرانىيەلر كاغد اعمالى چىنىلى
اسرادن اوئرەندىلەر . عباسىيلار ۷۹۴ دە بىرده كاغد
فابريقادى انشا ايمشىلدى . دور مسعود جمهورىتىدە
دورت كوزلە انتظار ايتدىكىمز بىشى دە تىدىلە مختاج
اوېدىغۇمىز بىر كاغد فابريقادىنىڭ تأسيس و اشاسىدۇ.

بوکون آغاچ ئالياق ، صامان ، ياقوق و سائەرە
كىچى بىر چوق شىلدەن كاغد اعمال اولونىدۇ . أڭ
أبىسى كەتن و كەنەمير پاچاوارلىزىن اعمال اولوناتىدۇ.

كۈرۈلىوردە هەرشى يېرىويور ، هەرشى ترقى
ايلىيور ، هەرشى مەكمەللىشىيور ... و نهایت انسانىت دە
يۈركەلىيور ..

هو اسني تبجييد ايته دجکه او زون مدت براو و باوه قلما - ۱۷۷ -

مکتبه کي درسلريمك کون و ساعتلري پي مبين او قاتها

بسنجي درس	بسنجي درس	دردننجي درس	اوچنجي درس	ایكينجي درس	برنجي درس	کونلار
						جهه ايته سی
						پازار
						پازار ايته سی
						صالی
						چارشانبا
						پر شنبه

درس ساعتلري

برنجي درس	دقيقه ساعت				
برنجي درس دن				
ایكينجي	»	»	»	»	»
اوچنجي	»	»	»	»	»
دردننجي	»	»	»	»	»
بسنجي	»	»	»	»	»

مکتب چوجونگي کيبي دائميا بربندن شکايت

بوکونکی کوچوك يارينکي بويوگدر . - ۱۷۸ -

بو سنه او قوديغمز درس كتابلى

محرى

كتابك اسمى

بو سنه کي معلملى يمزك اسملى

صحتي آپي اولانک هر شيشي آيدرا.

موسمه کوره پنجره آچيق و يا آزالق او له رق او يو ماليدر - ۱۷۹ -

مكتبمزرک امتحان زمانلری

مكتبمزرک تعطیل زمانلری

صاغ طرفه ياتيکن .

۱۸ - آئى دوست قارا كوندە بىلە ئولۇز.

آرقاد اشلر

مېكتىبە ئىيىي صىنفە بولۇنان آرقاد اشلرك اسلاملىرى بىوصىيە
يازىلە جق و كىنە دىلىنىدە امىنلىكا يىتدىرىلە جات ئولور سە حىاتىدە آيدى
بر ياد كار قالىر.